

**TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM
ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**

31 Aralık 2013 Tarihinde Sona Eren
Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal
Tablolar ve Bağımsız Denetim Raporu

**Akis Bağımsız Denetim ve Serbest
Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş.**

Kavacak Rüzgarlı Bahçe Mah.
Kavak Sok. No: 29
Beykoz 34805 İstanbul

Telephone +90 (216) 681 90 00
Fax +90 (216) 681 90 90
Internet www.kpmg.com.tr

Bağımsız Denetim Raporu

**Türk Hava Yolları Anonim Ortaklığı
Yönetim Kurulu'na**

Türk Hava Yolları Anonim Ortaklığı ("Şirket") ve Bağlı Ortaklıkları'nın (birlikte "Grup" olarak anılacaktır) 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle hazırlanan ve ekte yer alan konsolide bilançosunu, aynı tarihte sona eren yıla ait konsolide kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosunu, konsolide özkaynaklar değişim tablosunu ve konsolide nakit akış tablosunu, önemli muhasebe politikalarının özetini ve dipnotları denetlemiş bulunuyoruz.

Finansal Tablolara İlgili Olarak Grup Yönetiminin Sorumluluğu

Grup yönetimi bu konsolide finansal tabloların Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından yayımlanan Türkiye Muhasebe Standartları'na ("TMS") uygun olarak hazırlanmasından ve gerçeğe uygun olarak sunumundan ve bunun için konsolide finansal tabloların usulsüzlük veya hatadan kaynaklanan önemli yanlışlıklar içermeyecek biçimde hazırlanmasını sağlamak amacıyla yönetim tarafından gerekli görülen iç kontrollerden sorumludur.

Bağımsız Denetim Kuruluşunun Sorumluluğu

Sorumluluğumuz, yaptığımız bağımsız denetime dayanarak bu konsolide finansal tablolar hakkında görüş bildirmektir. Bağımsız denetimimiz, Sermaye Piyasası Kurulu'nca yayımlanan bağımsız denetim standartlarına uygun olarak gerçekleştirilmiştir. Bu standartlar etik ilkelere uyulmasını ve bağımsız denetimin, konsolide finansal tabloların gerçeği doğru ve dürüst bir biçimde yansıtır yansıtmadığı konusunda makul bir güvenceyi sağlamak üzere planlanarak yürütülmesini gerektirmektedir.

Bağımsız denetimimiz, konsolide finansal tablolardaki tutarlar ve dipnotlar ile ilgili bağımsız denetim kanıtı toplamak amacıyla, bağımsız denetim tekniklerinin kullanılmasını içermektedir. Bağımsız denetim tekniklerinin seçimi, konsolide finansal tabloların hata ve/veya hileden ve usulsüzlükten kaynaklanıp kaynaklanmadığı hususu da dahil olmak üzere önemli yanlışlık içerip içermediğine dair risk değerlendirmesini de kapsayacak şekilde, mesleki kanaatimize göre yapılmıştır. Bu risk değerlendirmesinde, Grup'un iç kontrol sistemi göz önünde bulundurulmuştur. Ancak, amacımız iç kontrol sisteminin etkinliği hakkında görüş vermek değil, bağımsız denetim tekniklerini koşullara uygun olarak tasarlamak amacıyla, Grup yönetimi tarafından hazırlanan konsolide finansal tablolar ile iç kontrol sistemi arasındaki ilişkiyi ortaya koymaktır. Bağımsız denetimimiz, ayrıca Grup yönetimi tarafından benimsenen muhasebe politikaları ile yapılan önemli muhasebe tahminlerinin ve konsolide finansal tabloların bir bütün olarak sunumunun uygunluğunun değerlendirilmesini içermektedir.

Bağımsız denetim sırasında temin ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturulmasına yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.

Görüş

Görüşümüze göre, ilişikteki konsolide finansal tablolar, Grup'un 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle konsolide finansal durumunu, aynı tarihte sona eren yıla ait konsolide finansal performansını ve konsolide nakit akışlarını, TMS (Not 2) çerçevesinde doğru ve dürüst bir biçimde yansıtmaktadır.

Diğer Husus

Grup'un 31 Aralık 2012 tarihi itibariyle ve aynı tarihte sonra eren yıla ait konsolide finansal tablolarının bağımsız denetimi başka bir bağımsız denetim kuruluşu tarafından yapılmıştır. Önceki bağımsız denetim kuruluşu, 14 Mart 2013 tarihli bağımsız denetim raporunda Grup'un, Not 2 ve Not 49'da belirtilen düzeltmeler ve sınıflamalar öncesinde Sermaye Piyasası Kurulu'nca yayımlanan finansal raporlama standartlarına göre hazırlanan 31 Aralık 2012 tarihli konsolide finansal tablolar ile ilgili olarak olumlu görüş bildirmiştir.

Diğer İlgili Mevzuattan Kaynaklanan Bağımsız Denetçi Yükümlülükleri Hakkında Raporlar

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun ("TTK") 402. Maddesi uyarınca; Yönetim Kurulu tarafımıza denetim kapsamında istenen açıklamaları yapmış ve istenen belgeleri vermiştir, ayrıca Grup'un 1 Ocak - 31 Aralık 2013 hesap döneminde defter tutma düzeninin, kanun ile şirket esas sözleşmesinin finansal raporlamaya ilişkin hükümlerine uygun olmadığına dair önemli bir hususa rastlanmamıştır.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 378. Maddesine göre, pay senetleri borsada işlem gören şirketlerde, yönetim kurulu, şirketin varlığını, gelişmesini ve devamını tehlikeye düşüren sebeplerin erken teşhisi, bunun için gerekli önlemler ile çarelerin uygulanması ve riskin yönetilmesi amacıyla, uzman bir komite kurmak, sistemi çalıştırmak ve geliştirmekle yükümlüdür. Aynı kanunun 398. Maddesinin 4. fıkrasına göre, denetçinin, yönetim kurulunun şirketi tehdit eden veya edebilecek nitelikteki riskleri zamanında teşhis edebilmek ve risk yönetimini gerçekleştirebilmek için 378 inci maddede öngörülen sistemi ve yetkili komiteyi kurup kurmadığını, böyle bir sistem varsa bunun yapısı ile komitenin uygulamalarını açıklayan, esasları KGK tarafından belirlenecek, ayrı bir rapor düzenleyerek, denetim raporuyla birlikte, yönetim kuruluna sunması gerekmektedir. Şirket, söz konusu komiteyi ayrı bir komite olarak kurmamış olup, Kurumsal Yönetim Komitesinin bu görevleri yerine getirmesini benimsemiştir. Komite, 2013 yılına ilişkin Grup'un varlığını, gelişmesini tehlikeye düşüren sebeplerin erken teşhisi, bunun için gerekli önlemler ile çarelerin uygulanması ve riskin yönetilmesi amacına yönelik çalışmalarını, hazırladığı bir rapor ile Yönetim Kurulu'na sunmuştur. Denetimimiz, bu riskleri yönetmek için Grup Yönetimi'nin, gerçekleştirdiği faaliyetlerin operasyonel etkinliği ve yeterliliğini değerlendirmeyi kapsamamaktadır. Bilanço tarihi itibariyle KGK tarafından henüz bu raporun esasları hakkında bir açıklama yapılmamıştır. Dolayısıyla bu konuya ilişkin ayrı bir rapor hazırlanmamıştır.

İstanbul, 6 Mart 2014

Akis Bağımsız Denetim ve
Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik
Anonim Şirketi

Hatice Nesrin Tuncer, SMMM
Sorumlu Ortak, Başdenetçi

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
31Aralık 2013 Tarihi İtibariyle Konsolide Bilanço
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

VARLIKLAR	Dipnot Referansları	Bağımsız	Bağımsız
		Denetimden Geçmiş	Denetimden Geçmiş
		31 Aralık 2013	(Yeniden düzenlenmiş) (*) 31 Aralık 2012
Dönen Varlıklar			
Nakit ve Nakit Benzerleri	6	1.338.983.835	1.355.542.536
Finansal Yatırımlar	7	42.774.034	476.958.794
Ticari Alacaklar			
- İlişkili Taraflardan Ticari Alacaklar	10	382.750	18.975.259
- İlişkili Olmayan Taraflardan Ticari Alacaklar	11	1.147.707.413	754.635.214
Diğer Alacaklar			
- İlişkili Taraflardan Diğer Alacaklar	10	4.087.847	8.531
- İlişkili Olmayan Taraflardan Diğer Alacaklar	13	1.376.697.906	755.052.298
Türev Araçlar	45	64.279.662	74.861.649
Stoklar	14	342.324.371	259.199.763
Peşin Ödenmiş Giderler	16	89.366.115	84.553.331
Cari Dönem Vergisiyle İlgili Varlıklar	41	16.507.184	19.666.261
Diğer Dönen Varlıklar	31	112.423.952	62.045.773
TOPLAM DÖNEN VARLIKLAR		4.535.535.069	3.861.499.409
Duran Varlıklar			
Finansal Yatırımlar	7	2.452.721	2.049.244
Diğer Alacaklar			
- İlişkili Olmayan Taraflardan Diğer Alacaklar	13	2.680.608.826	1.584.919.109
Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımlar	4	389.674.199	269.069.545
Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller	17	76.320.000	57.985.000
Maddi Duran Varlıklar	18	17.162.416.670	12.693.339.589
Maddi Olmayan Duran Varlıklar			
- Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar	19	81.851.159	51.183.767
- Şerefiye	20	58.240.802	-
Peşin Ödenmiş Giderler	16	412.242.181	237.886.052
TOPLAM DURAN VARLIKLAR		20.863.806.558	14.896.432.306
TOPLAM VARLIKLAR		25.399.341.627	18.757.931.715

(*) Yeniden düzenleme için Not.2'ye bakınız

Ekteki dipnotlar konsolide finansal tabloların parçasını oluştururlar.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 Aralık 2013 Tarihi İtibariyle Konsolide Bilanço**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

KAYNAKLAR	Dipnot Referansları	Bağımsız	Bağımsız
		Denetimden Geçmiş	Denetimden Geçmiş
		31 Aralık 2013	(Yeniden düzenlenmiş) (*)
		31 Aralık 2012	
Kısa Vadeli Yükümlülükler			
Uzun Vadeli Borçlanmaların Kısa Vadeli Kısımları	8-21	1.188.220.823	866.011.394
Diğer Finansal Yükümlülükler	9	33.808.413	31.064.076
Ticari Borçlar			
- İlişkili Taraflara Ticari Borçlar	10	374.606.410	215.000.995
- İlişkili Olmayan Taraflara Ticari Borçlar	11	1.076.575.170	693.789.816
Çalışanlara Sağlanan Faydalar Kapsamında Borçlar	12	307.983.476	183.079.678
Diğer Borçlar			
- İlişkili Olmayan Taraflara Diğer Borçlar	13	114.181.687	76.806.199
Türev Araçlar	45	233.949.090	161.636.622
Ertelenmiş Gelirler	16	46.629.988	41.819.652
Yolcu Uçuş Yükümlülükleri	30	2.562.506.267	1.668.475.819
Kısa Vadeli Karşılıklar			
- Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Kısa Vadeli Karşılıklar	26	64.731.115	41.066.116
- Diğer Kısa Vadeli Karşılıklar	26	29.819.212	35.516.181
Diğer Kısa Vadeli Yükümlülükler	31	619.744.180	496.430.242
TOPLAM KISA VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER		6.652.755.831	4.510.696.790
Uzun Vadeli Yükümlülükler			
Uzun Vadeli Borçlanmalar	8-21	10.364.269.509	7.800.982.204
Ticari Borçlar			
- İlişkili Olmayan Taraflara Ticari Borçlar		3.549.001	-
Diğer Borçlar			
- İlişkili Olmayan Taraflara Diğer Borçlar	13	30.917.704	15.659.634
Ertelenmiş Gelirler	16	31.157.986	47.446.433
Uzun Vadeli Karşılıklar			
- Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Uzun Vadeli Karşılıklar	28	249.604.088	234.019.405
Ertelenmiş Vergi Yükümlülüğü	41	1.104.597.152	744.083.660
TOPLAM UZUN VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER		11.784.095.440	8.842.191.336
Ana Ortaklığa Ait Özkaynaklar			
Ödenmiş Sermaye	32	1.380.000.000	1.200.000.000
Sermaye Düzeltmesi Farkları	32	1.123.808.032	1.123.808.032
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler veya Giderler			
- Tanımlanmış Emeklilik Paylarındaki Aktüeryal Kayıplar	32	(6.986.903)	(26.997.551)
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler veya Giderler			
- Yabancı Para Çevrim Farkları	32	1.653.942.588	570.111.018
- Riskten Korunma Kayıpları	32	(101.206.786)	(45.384.871)
Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler	32	59.372.762	39.326.341
Geçmiş Yıllar Karları	32	2.170.853.236	1.388.463.563
Net Dönem Karı	32	682.707.427	1.155.717.057
TOPLAM ÖZKAYNAKLAR		6.962.490.356	5.405.043.589
TOPLAM KAYNAKLAR		25.399.341.627	18.757.931.715

(*) Yeniden düzenleme için Not.2'ye bakınız

Ekteki dipnotlar konsolide finansal tabloların parçasını oluştururlar.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
31 Aralık 2013 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait
Konsolide Kar veya Zarar ve Diğer Kapsamlı Gelir Tablosu
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

	Dipnot Referansları	Bağımsız	Bağımsız
		Denetimden Geçmiş	Denetimden Geçmiş
		1 Ocak- 31 Aralık 2013	(Yeniden düzenlenmiş) (*) 1 Ocak - 31 Aralık 2012
<u>KAR VEYA ZARAR KISMI</u>			
Hasılat	33	18.776.784.325	14.762.062.246
Satışların Maliyeti (-)	34	(15.304.655.417)	(11.716.974.068)
BRÜT KAR		3.472.128.908	3.045.088.178
Genel Yönetim Giderleri (-)	35	(434.976.154)	(371.529.589)
Pazarlama ve Satış Giderleri (-)	35	(1.947.304.294)	(1.588.790.893)
Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler	36	230.555.047	170.551.907
Esas Faaliyetlerden Diğer Giderler (-)	36	(80.372.043)	(115.962.720)
ESAS FAALİYET KARI		1.240.031.464	1.139.356.883
Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler	37	131.813.063	488.674.809
Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımların Karlarından/Zararlarından Paylar	4	108.973.512	5.961.253
FİNANSMAN GELİRİ/GİDERİ ÖNCESİ FAALİYET KARI		1.480.818.039	1.633.992.945
Finansman Gelirleri	39	50.145.542	88.516.891
Finansman Giderleri (-)	39	(565.719.326)	(337.397.405)
SÜRDÜRÜLEN FAALİYETLER VERGİ ÖNCESİ KARI		965.244.255	1.385.112.431
Sürdürülen Faaliyetler Vergi Gideri		(282.536.828)	(229.395.374)
Dönem Vergi Gideri	41	-	(32.616.486)
Ertelenmiş Vergi Gideri	41	(282.536.828)	(196.778.888)
SÜRDÜRÜLEN FAALİYETLER DÖNEM KARI		682.707.427	1.155.717.057
<u>DİĞER KAPSAMLI GELİRLER</u>			
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılacaklar		1.028.009.655	(227.251.285)
Yabancı Para Çevrim Farkları		1.083.831.570	(228.479.860)
Nakit Akış Riskinden Korunma Kazançları / Kayıpları		(65.561.681)	5.980.432
Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımların Nakit Akış Riskinden Korunma Kazançları/Kayıpları		(4.215.713)	(4.444.713)
Diğer Kapsamlı Gelirlere İlişkin Vergi Gideri/Geliri		13.955.479	(307.144)
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacaklar		20.010.648	(22.349.824)
Tanımlanmış Emeklilik Planlarındaki Aktüeryal Kazanç/Kayıplar		25.626.991	(26.922.256)
Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımların Tanımlanmış Emeklilik Planlarındaki Aktüeryal Kazanç/Kayıplar		(613.681)	(1.015.024)
Diğer Kapsamlı Gelirlere İlişkin Vergi Gideri/Geliri		(5.002.662)	5.587.456
DİĞER KAPSAMLI GELİR		1.048.020.303	(249.601.109)
TOPLAM KAPSAMLI GELİR		1.730.727.730	906.115.948
Pay Başına Kazanç (Kr)	42	0,49	0,84

(*) Yeniden düzenleme için Not.2'ye bakınız

Ekteki dipnotlar konsolide finansal tabloların parçasını oluştururlar.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
31 Aralık 2013 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait
Konsolide Özkaynaklar Değişim Tablosu
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

	Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler ve Giderler		Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler ve Giderler			Birikmiş Karlar		Özkaynaklar Toplamı	
	Ödenmiş Sermaye	Sermaye Düzeltmesi Farkları	Tanımlanmış Emeklilik Planlarındaki Aktüeryal Kazanç/(Kayıplar)	Yabancı Para Çevrim Farkları	Nakit Akış Riskinden Korunma Kazanç/(Kayıpları)	Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler	Geçmiş Yıllar Karları/(Zararları)		Net Dönem Karı/(Zararı)
31 Aralık 2012 itibarıyla bakiyeleri	1.200.000.000	1.123.808.032	-	570.111.018	(45.384.871)	39.326.341	1.383.815.836	1.133.367.233	5.405.043.589
Muhasebe Politikalarındaki Değişikliklere İlişkin Düzeltmeler (*)	-	-	(26.997.551)	-	-	-	4.647.727	22.349.824	-
1 Ocak 2013 Tarihi İtibarıyla Yeniden Düzenlenmiş	1.200.000.000	1.123.808.032	(26.997.551)	570.111.018	(45.384.871)	39.326.341	1.388.463.563	1.155.717.057	5.405.043.589
Transferler	-	-	-	-	-	20.046.421	1.135.670.636	(1.155.717.057)	-
Bedelsiz Sermaye Artırımı	180.000.000	-	-	-	-	-	(180.000.000)	-	-
Ödenen Temettüleri	-	-	-	-	-	-	(173.280.963)	-	(173.280.963)
Toplam Kapsamlı Gelir	-	-	20.010.648	1.083.831.570	(55.821.915)	-	-	682.707.427	1.730.727.730
31 Aralık 2013 bakiyeleri	1.380.000.000	1.123.808.032	(6.986.903)	1.653.942.588	(101.206.786)	59.372.762	2.170.853.236	682.707.427	6.962.490.356

(*) Yeniden düzenleme için Not.2'ye bakınız

Ekteki dipnotlar konsolide finansal tabloların parçasını oluştururlar.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
31 Aralık 2012 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait
Konsolide Özkaynaklar Değişim Tablosu
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

	Ödenmiş Sermaye	Sermaye Düzeltmesi Farkları	Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler ve Giderler	Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler ve Giderler		Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler	Birikmiş Karlar		Özkaynaklar Toplamı
			Tanımlanmış Emeklilik Planlarındaki Aktüeryal Kazanç/(Kayıplar)	Yabancı Para Çevrim Farkları	Nakit Akış Riskinden Korunma Kazanç/(Kayıpları)		Geçmiş Yıllar Karları/(Zararları)	Net Dönem Karı/(Zararı)	
31 Aralık 2011 itibarıyla bakiyeleri	1.200.000.000	1.123.808.032	-	798.590.878	(46.613.446)	39.326.341	1.365.299.204	18.516.632	4.498.927.641
Muhasebe Politikalarındaki Değişikliklere İlişkin Düzeltmeler (*)	-	-	(4.647.727)	-	-	-	-	4.647.727	-
1 Ocak 2012 Tarihi İtibarıyla Yeniden Düzenlenmiş	1.200.000.000	1.123.808.032	(4.647.727)	798.590.878	(46.613.446)	39.326.341	1.365.299.204	23.164.359	4.498.927.641
Transferler	-	-	-	-	-	-	23.164.359	(23.164.359)	-
Toplam Kapsamlı Gelir	-	-	(22.349.824)	(228.479.860)	1.228.575	-	-	1.155.717.057	906.115.948
31 Aralık 2012 bakiyeleri	1.200.000.000	1.123.808.032	(26.997.551)	570.111.018	(45.384.871)	39.326.341	1.388.463.563	1.155.717.057	5.405.043.589

(*) Yeniden düzenleme için Not.2'ye bakınız

Ekteki dipnotlar konsolide finansal tabloların parçasını oluştururlar.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
31 Aralık 2013 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait
Konsolide Nakit Akış Tablosu
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

	Dipnot Referansları	Bağımsız Denetimden Geçmiş	Bağımsız Denetimden Geçmiş
		1 Ocak - 31 Aralık 2013	Yeniden Düzenlenmiş (*) 1 Ocak - 31 Aralık 2012
Vergi Öncesi Dönem Karı		965.244.255	1.385.112.431
Faaliyetlerde Elde Edilen Nakit Akımına Ulaşmak İçin Yapılan Düzeltmeler:			
Amortisman ve İtfâ Payları ile ilgili düzeltme	18-19	1.240.527.159	1.029.762.920
Kıdem Tazminatı Karşılığı ile ilgili düzeltme	28	34.408.148	60.507.343
Karşılıklar ile ilgili düzeltme ,net	26	18.890.248	37.546.895
Faiz Geliri ile ilgili düzeltme	37-39	(79.271.750)	(128.572.218)
Sabit Kıymet Satış Karı	37	(1.658.418)	(3.321.066)
ÖzkaynakYöntemiyle Değerlenen Yatırımların Karlarından/ Zararlarından Paylar	4	(108.973.512)	(5.961.253)
Faiz Gideri ile ilgili düzeltme	39	263.962.623	221.745.105
Hibe Kredilerdeki Değişim		(4.706.888)	(1.572.071)
Gerçekleşmemiş Kur Farkı Çevrim Farkları		210.351.868	26.671.522
Şüpheli Alacak Karşılığındaki Değişim,net	46	37.442.673	(2.649.923)
Yatırım Amaçlı Gayrimenkul Değer Artış	37	(7.242.401)	(6.333.810)
Türev Enstrüman Makul Değer Değişimi	39	44.471.986	(25.503.133)
Değer Düşüklüğü Karşılığı	37	-	(351.142.323)
İşletme Sermayesindeki Değişikliklerden Önceki Faaliyet Karı		2.613.445.991	2.236.290.419
Ticari Alacaklardaki Değişimle İlgili Düzeltmeler		(193.366.224)	(45.639.594)
Diğer Kısa ve Uzun Vadeli Alacaklardaki Değişimle İlgili Düzeltmeler		(2.872.430)	(397.691.391)
Stoklardaki Değişimle İlgili Düzeltmeler		(28.524.263)	(21.699.604)
Faaliyetlerle İlgili Diğer Alacaklardaki Değişimle İlgili Düzeltmeler		(640.438)	(8.267.025)
Diğer Duran Varlıklar ve Peşin Ödenmiş Giderlerindeki Değişim		(113.633.417)	30.294.489
Ticari Borçlardaki Değişimle İlgili Düzeltmeler		272.248.976	94.891.149
Faaliyetlerle İlgili Diğer Kısa ve Uzun Vadeli Borçlar, Ertelenmiş Gelirler ile Yükümlülüklerdeki Değişim		28.648.858	63.771.342
Kısa Vadeli Çalışanlara Sağlanan Faydalardaki Değişim		79.175.438	(97.151.900)
Yolcu Uçuş Yükümlülüklerindeki Artış Değişim		503.722.973	463.637.936
Faaliyetlerden Elde Edilen Nakit		3.158.205.464	2.318.435.821
Ödenen Kıdem Tazminatları	28	(28.139.267)	(25.874.633)
Ödenen Faizler		(272.577.511)	(226.630.375)
Ödenen Vergiler	41	(16.507.184)	(25.029.904)
Faaliyetlerden Elde Edilen Net Nakit		2.840.981.502	2.040.900.909
YATIRIM FAALİYETLERİNE İLİŞKİN NAKİT AKIMLARI			
Maddi ve Maddi Olmayan Varlık ve Yatırım Amaçlı Gayrimenkul Satışından Elde Edilen Nakit		38.199.601	38.384.180
Alınan Faiz		36.432.249	172.162.930
Maddi ve Maddi Olmayan Duran Varlık Alımı (**)	18-19	(1.092.367.554)	(759.657.869)
Uçak Alımı İçin Yapılan Nakdi Olarak Geri Alınacak Ön Ödemeler		(1.128.522.317)	(588.878.369)
Finansal Yatırımlardaki Değişim		513.555.407	(353.211.312)
İştirak Sermaye Artışına İlişkin Nakit Çıkışı		(1.721.250)	(9.603.468)
Alınan Temettü		21.500.000	-
Bağlı Ortaklıkların Edinimine İlişkin Nakit Çıkışları		(45.929.808)	-
Yatırım Faaliyetlerinde Kullanılan Net Nakit		(1.658.853.672)	(1.500.803.908)
FİNANSMAN FAALİYETLERİNE İLİŞKİN NAKİT AKIMLARI			
Finansal Kiralama Sözleşmelerinden Kaynaklanan Borç Ödemelerine İlişkin Nakit Çıkışları		(1.022.387.330)	(762.001.461)
Diğer Finansal ve Türev Araç Yükümlülüklerindeki Değişim		(3.018.238)	27.922.286
Ödenen Temettüleri		(173.280.963)	-
Finansman Faaliyetlerinden Kullanılan Net Nakit		(1.198.686.531)	(734.079.175)
NAKİT VE NAKİT BENZERLERİNDEKİ NET ARTIŞ		(16.558.701)	(193.982.174)
DÖNEM BAŞINDAKİ NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ		1.355.542.536	1.549.524.710
DÖNEM SONUNDAKİ NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ		1.338.983.835	1.355.542.536

(*) Yeniden düzenleme için Not.2'ye bakınız

(**) 31 Aralık 2013 tarihinde sona eren dönemde 2.946.630.801 TL'lik maddi ve maddi olmayan duran varlık alımının 1.854.263.247 TL'lik kısmı finansal kiralama yöntemi ile yapılmıştır (31 Aralık 2012: 2.643.648.484 TL'lik maddi ve maddi olmayan duran varlık alımının 1.883.990.615 TL'lik kısmı finansal kiralama yöntemi ile yapılmıştır.)

Ekteki dipnotlar konsolide finansal tabloların parçasını oluştururlar.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 Aralık 2013 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

1. GRUP'UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU

Türk Hava Yolları Anonim Ortaklığı (“Şirket” veya “THY”) 1933 yılında Türkiye’de kurulmuştur. 31 Aralık 2013 ve 31 Aralık 2012 tarihleri itibariyle Şirket’in hissedarları ve hisse dağılımı aşağıdaki gibidir:

	<u>31 Aralık 2013</u>	<u>31 Aralık 2012</u>
T.C. Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığı	% 49,12	% 49,12
Diğer (Halka Açık Kısım)	% 50,88	% 50,88
Toplam	<u>% 100,00</u>	<u>% 100,00</u>

31 Aralık 2013 tarihi itibariyle Şirket ile Bağlı Ortaklıklarında (hep birlikte “Grup”) çalışan toplam personel sayısı 23.160’tır (31 Aralık 2012: 19.109). 31 Aralık 2013 ve 2012 tarihlerinde sona eren hesap dönemleri içinde çalışan ortalama personel sayısı sırasıyla 21.032 ve 18.789’dur. Şirket, Türkiye’de kayıtlı olup merkez adresi aşağıdaki gibidir:

Türk Hava Yolları A.O. Genel Yönetim Binası, Atatürk Havalimanı, 34149 Yeşilköy İSTANBUL.

Şirketin hisse senetleri 1990 yılından itibaren Borsa İstanbul’da işlem görmektedir.

Grup yönetimi, bölümlere tahsis edilecek kaynaklara ilişkin kararların alınması ve bölümlerin performansının değerlendirilmesi amacıyla sonuçları ve faaliyetleri hava taşımacılığı ve uçak teknik bakım hizmetleri bazında incelemektedir. Her bir iş koluna mensup şirketleri Grup’un uymakla yükümlü olduğu muhasebe politikalarına uygun mali tablo hazırlamaktadırlar. Grup’un ana iş kollarının faaliyet konuları aşağıdaki şekilde özetlenebilir:

Hava Taşımacılığı (“Havacılık”)

Şirket’in ana faaliyet konusu yurt içi ve yurt dışında yolcu ve kargo hava taşımacılığı yapmaktır.

Teknik Bakım Hizmetleri (“Teknik”)

Teknik bölümün ana faaliyet konusu, sivil havacılık sektöründe bakım onarım hizmeti ve her tür teknik ve altyapı desteği vermektir.

Bağlı Ortaklıklar ve Müşterek Yönetime Tabi Ortaklıklar

31 Aralık 2013 ve 31 Aralık 2012 tarihleri itibariyle Şirket’in Bağlı Ortaklıkları ve ortaklık oranları aşağıda gösterilmiştir:

<u>Şirket ünvanı</u>	<u>Faaliyet konusu</u>	<u>Ortaklık Oranı</u>		<u>Kayıtlı olduğu ülke</u>
		<u>31 Aralık 2013</u>	<u>31 Aralık 2012</u>	
THY Teknik A.Ş. (THY Teknik)	Teknik Bakım	100%	100%	Türkiye
THY Habom A. Ş. (THY Habom) (*)	Teknik Bakım	100%	-	Türkiye
Habom Havacılık Bakım Onarım ve Modifikasyon A.Ş. (HABOM) (*)	Teknik Bakım	-	100%	Türkiye
THY Aydın Çıldır Havalimanı İşletme A.Ş. (THY Aydın Çıldır)	Havaalanı İşletme	100%	100%	Türkiye

(*) Bakınız Not 3

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 Aralık 2013 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

1. GRUP'UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU (devamı)

31 Aralık 2013 ve 31 Aralık 2012 tarihleri itibariyle iş ortaklıkları ve ortaklık oranları aşağıda gösterilmiştir:

Şirketin Ünvanı	Şirketin ve Faaliyetin Yeri	Ortaklık Oranı (*)	Sahip Olunan Oy Hakkı (*)	Ana Faaliyet Konusu
Güneş Ekspres Havacılık A.Ş. (Sun Express)□	Türkiye	%50	%50	Hava Taşımacılığı
THY DO&CO İkrım Hizmetleri A.Ş. (Turkish DO&CO)	Türkiye	%50	%50	İkrım Hizmetleri
P&W T.T. Uçak Bakım Merkezi Ltd. Şti. (TEC)□	Türkiye	%49	%49	Teknik Bakım
TGS Yer Hizmetleri A.Ş. (TGS)	Türkiye	%50	%50	Yer Hizmetleri
THY OPET Havacılık Yakıtları A.Ş. (THY Opet)□	Türkiye	%50	%50	Havacılık Yakıtları
Goodrich Thy Teknik Servis Merkezi Ltd. Şti. (Goodrich)	Türkiye	%40	%40	Teknik Bakım
Uçak Koltuk Sanayi ve Ticaret A.Ş (Uçak Koltuk)□	Türkiye	%50	%50	Uçak Kabin İçi Ürünleri
TCI Kabin İçi Sistemleri San ve Tic. A.Ş. (TCI) □	Türkiye	%51	%51	Uçak Kabin İçi Ürünleri
Türkbine Teknik Gaz Türbinleri Bakım Onarım A.Ş. (Türkbine Teknik)	Türkiye	%50	%50	Gaz Türbinleri Bakım Hizmeti

(*) Ortaklık oranı ve sahip olunan oy hakkı 2013 ve 2012 yılları için aynıdır.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar

Finansal Tabloların Hazırlanış Şekli

31 Aralık 2013 tarihi itibariyle konsolide finansal tablo ve dipnotları Sermaye Piyasası Kurulu'nun ('SPK') 13 Haziran 2013 tarih ve 28676 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Seri:II,14.1 no'lu 'Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği' ('Tebliğ') hükümlerine uygun olarak hazırlanmıştır.

Ayrıca konsolide finansal tablolar ve dipnotlar SPK tarafından 7 Haziran 2013 tarihli duyuru ile açıklanan formatlara uygun olarak sunulmuştur. Cari dönemde Grup SPK'nın 7 Haziran 2013 tarihli açıklanan formatına uyum sağlamak amacıyla önceki dönem konsolide finansal tablolarında bazı sınıflamalar yapmıştır. (Not:49)

Yüksek enflasyon dönemlerinde finansal tabloların düzeltilmesi

SPK'nın 17 Mart 2005 tarih ve 11/367 sayılı kararı uyarınca, Türkiye'de faaliyette bulunan ve SPK Muhasebe Standartları'na (UMS/UFRS uygulamasını benimseyenler dahil) uygun olarak finansal tablo hazırlayan şirketler için geçerli olmak üzere enflasyon muhasebesi uygulamasına son verilmiştir. Buna istinaden, 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren 29 No'lu "Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama" Standardı ("TMS 29") uygulanmamıştır.

Ölçüm Esasları

Gerçeğe uygun değeri üzerinden gösterilen yatırım amaçlı gayrimenkuller ve bazı finansal araçlar dışında finansal tablolar tarihi maliyet esasına göre hazırlanmaktadır. Gerçeğe uygun ölçümünde kullanılan yöntemler ayrıca Not:2.5.8'de ve Not:2.5.14'te belirtilmiştir.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar (devamı)

Fonksiyonel ve Raporlama Para Birimi

Geçerli para birimi

Şirket'in ikamet ettiği ülkenin para birimi Türk Lirası (TL) olmasına rağmen, bu raporun amacı nedeniyle, Şirket'in geçerli para birimi ABD Doları'dır. Şirket'in faaliyetleri üzerinde ABD Doları'nın etkisi önemlidir ve ABD Doları Şirket'le alakalı durumların altında yatan ekonomik özü yansıtır. Bu sebeple, Şirket ABD Doları'nı finansal raporlarındaki ölçüm kalemlerinde ve raporlama para birimi olarak kullanmaktadır. Finansal tablolardaki ölçüm kalemi olarak seçilen para birimi hariç bütün para birimleri yabancı para olarak ele alınmaktadır. Böylece, Türkiye Muhasebe Standartları 21 "Yabancı Para Birimi Kur Farkı Değişikliklerinin Etkisi" ne göre, ABD Doları olarak gösterilmeyen işlem ve bakiyeler ABD Doları olarak tekrar hesaplanmıştır.

Sunum para birimine çevrim

Grup'un sunum para birimi TL'dir. TMS 21 ("Kur Değişimlerinin Etkileri") kapsamında ABD Doları olarak hazırlanan finansal tablolar aşağıdaki yöntemle TL'ye çevrilmiştir:

- (a) Bilançodaki varlık ve yükümlülükler bilanço tarihindeki Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası tarafından açıklanan ABD Doları döviz alış kuru kullanılarak TL'ye çevrilmiştir.
- (b) Kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosu aylık ortalama ABD Doları döviz kurları kullanılarak TL'ye çevrilmiştir.
- (c) Ortaya çıkan tüm kur farkları, çevrim farkı adı altında özkaynakların ayrı bir unsuru olarak gösterilmiştir.

Konsolidasyon Esasları

a) Konsolide finansal tablolar, aşağıda (b) paragrafında yer alan hususlar kapsamında, ana ortaklık olan THY ile bağlı ortaklıklar ve iş ortaklarının mali tablolarını içermektedir. Gerekli olması halinde, Grup'un izlediği muhasebe politikalarıyla aynı olması amacıyla bağlı ortaklıkların finansal tablolarında muhasebe politikalarıyla ilgili düzeltmeler yapılmıştır. Tüm grup içi işlemler, bakiyeler, gelir ve giderler konsolidasyonda elimine edilmiştir.

b) Şirket'in dokuz adet İş Ortaklığı vardır (Not:1). Şirket'in İş Ortaklıkları, stratejik, finansman ve işletme politikası kararlarının Grup'un ve diğer tarafların oybirliği ile kararını gerektiren müşterek kontrole tabi ekonomik faaliyetlerdir. Şirket tarafından müşterek kontrol edilen bu işletmeler, özkaynaktan pay alma yöntemiyle muhasebeleşmektedir.

Özkaynak yöntemine göre konsolide bilançoda İş Ortaklıkları, maliyet bedelinin İş Ortaklığının net varlıklarındaki edinim sonrası dönemde oluşan değişimdeki Grup'un payı kadar düzeltilmesi sonucu bulunan tutardan İş Ortaklığında oluşan herhangi bir değer düşüklüğünün düşülmesi neticesinde elde edilen tutar üzerinden gösterilir. İş Ortaklığının, Grup'un İş Ortaklığındaki payını (özünde Grup'un iştirakteki net yatırımının bir parçasını oluşturan herhangi bir uzun vadeli yatırımı da içeren) aşan zararları kayıtlara alınmaz.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar (devamı)

İşletme Birleşmeleri

İşletme birleşmeleri, kontrolün Grup'a transfer olduğu tarih olan birleşme tarihinde satın alma metodu kullanılarak muhasebeleştirilir. Kontrol, Grup'un bir işletmenin faaliyetlerinden fayda sağlamak amacıyla söz konusu işletmenin finansal ve faaliyet politikalarını yönetme gücünü ifade eder. Kontrol değerlendirilirken ifa edilebilir potansiyel oy hakları Grup tarafından dikkate alınmaktadır.

Grup satın alma tarihindeki şerefîyeyi aşağıdaki şekilde ölçmektedir:

- Satın alma bedelinin gerçeğe uygun değeri; artı
- İşletme birleşmelerinde edinilen işletme üzerindeki kontrol gücü olmayan payların kayıtlı değeri; artı
- Eğer işletme birleşmesi birden çok seferde gerçekleştiriliyorsa edinen işletmenin daha önceden elde tuttuğu edinilen işletmedeki özkaynak payının birleşme tarihindeki gerçeğe uygun değeri; eksi
- Tanımlanabilir edinilen varlık ve varsayılan yükümlülüklerin muhasebeleştirilen net değeri (genelde gerçeğe uygun değeri).

Eğer yapılan değerlemede negatif bir sonuca ulaşırsa, pazarlık satın alımı doğrudan kar veya zararda muhasebeleştirilir.

Satın alma bedeli var olan ilişkilerin kurulmasıyla ilgili tutarları içermez. Bu tutarlar genelde kar veya zararda muhasebeleştirilir.

İşletme birleşmesiyle bağlantılı olarak Grup'un katlandığı, borçlanma senetleri veya pay senedine dayalı menkul kıymetler ihraçlarıyla ilişkili giderler dışındaki işlem maliyetleri tahakkuk ettiği giderleştirilir.

2.2 TMS'ye Uygunluk Beyanı

Şirket ve bağlı ortaklıkları, yasal defterlerini ve kanuni finansal tablolarını Türk Ticaret Kanunu ("TTK") ve vergi mevzuatınca belirlenen muhasebe ilkelerine uygun olarak tutmakta ve hazırlamaktadır.

İlişikteki konsolide finansal tablolar Sermaye Piyasası Kurulu'nun ("SPK") 13 Haziran 2013 tarih ve 28676 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Seri II, 14.1 No'lu "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği" ("Tebliğ") hükümleri uyarınca Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGGK") tarafından yayımlanan ve yürürlüğe girmiş olan Türkiye Muhasebe Standartları'na ("TMS") uygun olarak hazırlanmıştır. TMS; Türkiye Muhasebe Standartları, Türkiye Finansal Raporlama Standartları ("TFRS") ile bunlara ilişkin ek ve yorumlardan oluşmaktadır.

31 Aralık 2013 tarihine ait konsolide finansal tablolar, Yönetim Kurulu tarafından 6 Mart 2014 tarihinde onaylanmış ve yayımlanması için yetki verilmiştir. Genel Kurul'un ve ilgili düzenleyici kuruluşların finansal tabloları değiştirme yetkisi bulunmaktadır.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.3 Muhasebe Politikalarında Değişiklikler

Türkiye Muhasebe Standardı 19 (“TMS 19”), Çalışanlara Sağlanan Faydalar, 1 Ocak 2013 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yeniden düzenlenmiştir. Buna göre, kıdem tazminatı karşılıklarına ilişkin aktüeryal kazanç/kaybın diğer kapsamlı gelir altında yansıtılması gerekmektedir.

Grup, 31 Aralık 2012 tarihine kadar kıdem tazminatı karşılıklarına ilişkin aktüeryal kazancı/kaybı kar veya zararda muhasebeleştirmiştir. Grup, ilgili standardın yeniden düzenlenmesi sebebiyle muhasebe politikasındaki söz konusu değişikliği standardın belirlediği şekilde geçmişe dönük olarak uygulamış ve bu doğrultuda önceki dönemlerde konsolide kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosunda raporlanmış aktüeryal kar/zararlar, kar veya zarardan çıkarılıp özkaynaklar altında ‘Tanımlanmış Emeklilik Planlarındaki Aktüeryal Kayıplar’ olarak raporlanmak suretiyle yeniden düzeltilmiştir. Bu değişiklik sonucunda 31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla geçmiş yıl kar / zararları 4.647.727 TL ve bu döneme ait konsolide net kar 22.349.824 TL tutarında artmıştır.

Bu değişiklik sonucunda, 31 Aralık 2012 tarihinde sona eren hesap dönemine ilişkin konsolide kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosunda ‘Satışların Maliyetinden’ 19.653.247 TL, ‘Genel Yönetim Giderlerinden’ 2.692.225 TL, ‘Pazarlama ve Satış Giderlerinden’ 4.576.784 TL, ‘Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımların Kar/Zarar Paylarından’ 812.019 TL olmak üzere toplam 27.734.275 TL ile ‘Ertelenmiş Vergi Gelirleri’ etkisi 5.384.451 TL olmak üzere toplam 22.349.824 TL Net Dönem Kar/Zararından, Geçmiş Yıl Zararlarından ise 4.647.727 TL Özkaynaklar içerisinde ‘Tanımlanmış Emeklilik Planlarındaki Aktüeryal Kayıplar’ altında gösterilmiştir.

Ayrıca bu değişiklik sonucunda 31 Aralık 2012 tarihinde sona eren hesap dönemine ait Hisse Başına Kazanç 0,02 Kr artmıştır.

2.4 Muhasebe Tahminlerindeki Değişiklikler ve Hatalar

Muhasebe tahminlerindeki değişiklikler, yalnızca bir döneme ilişkin ise, değişikliğin yapıldığı cari dönemde, gelecek dönemlere ilişkin ise, hem değişikliğin yapıldığı dönemde, hem de gelecek dönemlerde ileriye yönelik olarak uygulanır.

Tespit edilen önemli muhasebe hataları, geriye dönük olarak uygulanır ve önceki dönem finansal tabloları yeniden düzenlenir.

31 Aralık 2013 tarihli konsolide finansal durum tabloları hazırlanırken, 31 Aralık 2012 tarihinde sona eren yıla ait finansal tablolarda uygulanan önemli tahmin ve varsayımların aynıları uygulanmıştır.

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti

2.5.1 Hasılat

Hizmet Sunumu:

Gelirler, tahsil edilmiş veya edilecek olan alacak tutarının gerçeğe uygun değeri üzerinden ölçülür. Yolcu ve kargo taşıma gelirleri, taşıma hizmeti tamamlandığında faaliyet geliri olarak kaydedilmektedir. Satılan ancak henüz kullanılmayan (uçulmayan) biletler, yolcu uçuş yükümlülüğü olarak kaydedilmektedir.

Grup tarihsel istatistikler kullanarak uçulmayan ve geçerliliğini yitirmiş biletler hakkında tahmini hesaplamalar yapabilmektedir. Kullanılmayacağı tahmin edilen biletler, faaliyet geliri içerisinde kaydedilmiştir. Yolcu gelirlerine ilişkin olarak acentelere verilecek komisyonlar taşımacılık hizmeti gerçekleştiğinde gider olarak kaydedilmektedir.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.5.1 Hasılat (devamı)

Hizmet Sunumu(devamı):

Teknik bakım ve onarım desteği hizmetleri, hizmetlerin verilmesini müteakip olarak düzenlenen faturalara istinaden tahakkuk yolu ile kayıtlara alınmaktadır.

Temettü ve Faiz Geliri

Faiz geliri, kalan anapara bakiyesi ile beklenen ömrü boyunca ilgili finansal varlıktan elde edilecek tahmini nakit girişlerini söz konusu varlığın kayıtlı değerine indirgeyen efektif faiz oranı nispetinde ilgili dönemde tahakkuk ettirilir.

Hisse senedi yatırımlarından elde edilen temettü geliri, hissedarların temettü alma hakkı doğduğu zaman kayda alınır.

2.5.2 Stoklar

Stoklar, maliyetin ya da net gerçekleşebilir değer düşük olanı ile değerlendirilmektedir. Stokların maliyeti; tüm satın alma maliyetlerini, dönüştürme maliyetlerini ve stokların mevcut durumuna ve konumuna getirilmesi için katlanılan diğer maliyetleri içerir.

Stokların maliyetinin hesaplanmasında ortalama maliyet yöntemi uygulanmaktadır. Net gerçekleşebilir değer, olağan ticari faaliyet içerisinde oluşan tahmini satış fiyatından tahmini tamamlanma maliyeti ve satışı gerçekleştirmek için yüklenilmesi gereken tahmini maliyetlerin toplamının indirilmesiyle elde edilir.

2.5.3 Maddi Duran Varlıklar

Maddi duran varlıklar, maliyet değerlerinden birikmiş amortisman ve birikmiş değer düşüklükleri düşüldükten sonraki tutar üzerinden gösterilirler.

Kiralama veya idari amaçlı ya da halihazırda belirlenmemiş olan diğer amaçlar doğrultusunda inşa edilme aşamasındaki varlıklar, maliyet değerlerinden varsa değer düşüklüğü kaybı düşülerek gösterilirler. Maliyete yasal harçlar da dahil edilir. Kullanıma ve satışa hazır hale getirilmesi önemli ölçüde zaman isteyen varlıklar söz konusu olduğunda borçlanma maliyetleri aktifleştirilir. Bu tür varlıklar, diğer sabit varlıklar için kullanılan amortisman yönteminde olduğu gibi, kullanıma hazır olduklarında amortisman tabi tutulurlar.

Arazi ve yapılmakta olan yatırımlar dışında, maddi duran varlıkların maliyet tutarları, beklenen faydalı ömürlerine göre doğrusal amortisman yöntemi kullanılarak amortisman tabi tutulur. Beklenen faydalı ömür, kalıntı değer ve amortisman yöntemi, tahminlerde ortaya çıkan değişikliklerin olası etkileri için her yıl gözden geçirilir ve tahminlerde bir değişiklik varsa ileriye dönük olarak muhasebeleştirilir.

Finansal kiralama ile alınan varlıklar, beklenen faydalı ömrü ile söz konusu kiralama süresinden kısa olanı ile sahip olunan maddi duran varlıklarla aynı şekilde amortisman tabi tutulur.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.5.3 Maddi Duran Varlıklar (devamı)

Grup, doğrudan satın almayla veya finansal kiralama ile edinilen uçaklarının maliyetlerini uçak gövdesinin ve motorlarının yapılacak büyük bakımlar sırasında yenilenecek olan önemli kısımlarını dikkate alarak gövde, gövde büyük bakım, motor ve motor büyük bakım olacak şekilde parçalara ayırmaktadır. Gövde büyük bakım ve motor büyük bakım parçaları bir sonraki bakıma kadar olan süre veya uçağın kalan ömrünün düşük olanı üzerinden amortismanına tabi tutulmaktadır. Takip eden büyük gövde ve motor bakımları da gerçekleştiğinde aktifleştirilerek, bir sonraki bakıma kadar olan süre veya uçağın kalan ömrünün kısa olanı üzerinden amortismanına tabi tutulmaktadır.

Maddi duran varlıkların elden çıkarılması ya da bir maddi duran varlığın hizmetten alınması sonucu oluşan kazanç veya kayıp satış hasılatı ile varlığın defter değeri arasındaki fark olarak belirlenir ve kar veya zarara dahil edilir.

Maddi varlıkların faydalı ömürleri ve kalıntı değerleri aşağıda belirtilmiştir:

	<u>Faydalı Ömür (yıl)</u>	<u>Kalıntı değer</u>
- Binalar	25-50	-
- Uçak gövde ve motorları	15-20	% 10-30
- Kargo uçakları gövde ve motorları	30	% 10
- Gövde büyük bakım	6	-
- Motor büyük bakım	3-8	-
- Komponentler	7	-
- Tamir edilebilen yedek parçalar	3-7	-
- Simülatörler	10-20	% 10
- Makina ve ekipmanlar	3-15	-
- Döşeme ve demirbaşlar	3-15	-
- Taşıtlar	4-7	-
- Diğer maddi varlıklar	4-15	-
- Özel maliyetler	Kira süresi /5 yıl	-

2.5.4 Kiralama İşlemleri

Mülkiyete ait risk ve kazanımların önemli bir kısmının kiracıya ait olduğu kiralama işlemleri, finansal kiralama olarak sınıflandırılırken diğer kiralamalar faaliyet kiralaması olarak sınıflandırılır.

Finansal kiralamayla elde edilen varlıklar, kiralama tarihindeki varlığın makul değeri, ya da asgari kira ödemelerinin bugünkü değerinden düşük olanı kullanılarak aktifleştirilir. Kiralayana karşı olan yükümlülük, konsolide bilançoda finansal kiralama yükümlülüğü olarak gösterilir.

Finansal kiralama ödemeleri, finansman gideri ve finansal kiralama yükümlüğündeki azalışı sağlayan ana para ödemesi olarak ikiye ayrılır ve böylelikle borcun geri kalan ana para bakiyesi üzerinden sabit bir oranda faiz hesaplanmasını sağlar. Finansal giderler kar veya zarara kaydedilir. Koşullu kiralar oluştukları dönemde gider olarak kaydedilir.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.5.4 Kiralama İşlemleri (devamı)

Faaliyet kiralama için yapılan ödemeler (kiralayandan kira işleminin gerçekleşebilmesi için alınan veya alınacak olan teşvikler de kira dönemi boyunca doğrusal yöntem ile kar veya zarara kaydedilir), kira dönemi boyunca doğrusal yöntem ile kar veya zarara kaydedilir. Faaliyet kiralama altındaki koşullu kiralar oluştuğu dönemde gider olarak kaydedilir.

2.5.5 Maddi Olmayan Duran Varlıklar

Maddi olmayan duran varlıklar, iktisap edilmiş hakları, bilgi sistemlerini ve bilgisayar yazılımlarını içermektedir. Maddi olmayan varlıklar, maliyet değerlerinden, birikmiş amortisman düşüldükten sonraki net değeri ile belirtilir. Diğer maddi olmayan varlıklar ise faydalı ömürleri olan 5 yıl boyunca doğrusal amortisman yöntemi kullanılarak amortisman tabii tutulmaktadır. Slot hakları ise; süre konusunda herhangi bir sınırlandırma olmadığından dolayı, sınırsız yararlı ömre sahip maddi olmayan duran varlık kapsamında değerlendirilmiştir.

Şerefiye

Bağlı ortaklık edinimlerinden doğan şerefiye, maddi olmayan duran varlıklar içerisinde gösterilir. Şerefiyenin ilk kaydı ile ilgili bilgi için dipnot 2.1'e bakınız.

Sonraki ölçüm

Şerefiye, maliyet değerinden kalıcı değer kayıpları düşülerek ölçülür.

2.5.6 Varlıklarda Değer Düşüklüğü

Grup, ilgili bilanço tarihinde, bir varlığa ilişkin değer kaybının olduğuna dair herhangi bir gösterge olup olmadığını değerlendirir. Eğer böyle bir gösterge mevcutsa, o varlığın geri kazanılabilir tutarı tahmin edilir. Eğer söz konusu varlığın veya o varlığa ait nakit üreten herhangi bir biriminin kayıtlı değeri, kullanım veya satış yoluyla geri kazanılacak tutarından yüksekse değer düşüklüğü meydana gelmiştir. Geri kazanılabilir tutar varlığın net satış fiyatı ile kullanım değerinden yüksek olanı seçilerek bulunur. Kullanım değeri, bir varlığın sürekli kullanımından ve faydalı ömrü sonunda elden çıkarılmasından elde edilmesi beklenen nakit akımlarının tahmin edilen bugünkü değeridir. Değer düşüklüğü kayıpları konsolide kar veya zararda muhasebeleştirilir.

Bir varlıkta oluşan değer düşüklüğü kaybı, o varlığın geri kazanılabilir tutarındaki müteakip artışın, değer düşüklüğünün kayıtlara alınmalarını izleyen dönemlerde ortaya çıkan bir olayla ilişkilendirilebilmesi durumunda daha önce değer düşüklüğü ayrılan tutarı geçmeyecek ve varlığın hiç değer düşüklüğü muhasebeleştirilmemiş şekilde amortisman tabii tutulmaya devam edilerek bulunacak net defter değerini arttırmayacak şekilde geri çevrilir ve gelir olarak konsolide finansal tablolara yansıtılır.

Grup, değer düşüklüğü testi yapılacak en alt seviye nakit yaratan birim olarak topluca uçaklarını, yedek motorlarını ve simülatörlerini ("Uçaklar") belirlemiştir ve değer düşüklüğü hesaplaması Uçaklar için toplu bazda yapılmaktadır. Grup, uçakların net defter değerlerinin geri kazanılabilir değerlerini aşmış olduğunu kontrol ederken, geri kazanılabilir değer tespitinde kullanım değeri ile satış masrafları düşülmüş ABD Doları net satış fiyatlarının yüksek olanını kullanmaktadır. Uçaklar için net satış fiyatı, uluslararası ikinci el uçak fiyat kataloglarına göre tespit edilmektedir.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.5.6 Varlıklarda Değer Düşüklüğü (devamı)

Net defter değerleri ile geri kazanılabilir değerler arasındaki farktaki dönemsel değişimler esas faaliyetlerden diğer gelir/gider grubu altında değer düşüş karşılığındaki azalma/artma olarak kaydedilmektedir.

2.5.7 Borçlanma Maliyetleri

Kullanıma ve satışa hazır hale getirilmesi önemli ölçüde zaman isteyen varlıklar (özellikli varlıklar) söz konusu olduğunda, satın alınması, yapımı veya üretimi ile doğrudan ilişkilendirilen borçlanma maliyetleri, ilgili varlık kullanıma veya satışa hazır hale getirilene kadar varlığın maliyetine dahil edilmektedir. Diğer tüm borçlanma maliyetleri, oluştukları dönemde kar veya zararda kaydedilmektedir.

2.5.8 Finansal Araçlar

Finansal varlık ve borçlar, Grup'un bu finansal araçlara hukuki olarak taraf olması durumunda Grup'un konsolide finansal tablolarında yer alır.

(a) Finansal Varlıklar

Finansal yatırımlar, gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan ve gerçeğe uygun değerinden kayıtlara alınan finansal varlıklar haricinde kayıtlara gerçeğe uygun piyasa değerinden alım işlemiyle doğrudan ilişkili harcamalar düşüldükten sonra alınır.

Yatırımlar, yatırım araçlarının ilgili piyasa tarafından belirlenen süreye uygun olarak teslimatı koşulunu taşıyan bir kontrata bağlı olan ticari işlem tarihinde kayıtlara alınır veya kayıtlardan çıkarılır.

Finansal varlıklar “gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar”, “vadesine kadar elde tutulacak yatırımlar”, “satılmaya hazır finansal varlıklar” ve “kredi ve alacaklar” olarak sınıflandırılır. Sınıflandırma, finansal varlıkların niteliğine ve amacına bağlı olarak yapılır ve ilk muhasebeleştirme sırasında belirlenir.

Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar

Grup'un finansal varlığı elde etmesinin başlıca amacının yakın bir tarihte varlığı elden çıkarma olması, finansal varlığın Grup'un hep birlikte yönettiği ve kısa vadede oluşan karların hemen realize edildiği tanımlanmış bir finansal araç portföyünün bir parçasını oluşturması ve finansal riske karşı etkili bir koruma aracı olarak belirlenmeyen tüm türev ürünlerinde söz konusu finansal varlıklar gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar olarak sınıflandırılır.

Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıkların, gerçeğe uygun değerleriyle değerlendirilmesi sonucu oluşan kazanç ya da kayıp, kar/zararda muhasebeleştirilir. Kar/zarar içinde muhasebeleştirilen net kazanç ya da kayıplar, söz konusu finansal varlıktan elde edilen faiz ve/veya temettü tutarını da kapsar.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.5.8 Finansal Araçlar (devamı)

(a) Finansal Varlıklar (devamı)

Etkin faiz yöntemi

Finansal varlığın itfa edilmiş maliyet ile değerlendirilmesi ve ilgili faiz gelirininki ilişkili olduğu döneme dağıtılması yöntemidir. Etkin faiz oranı; finansal aracın beklenen ömrü boyunca veya uygun olması durumunda daha kısa bir zaman dilimi süresince gelecekte tahsil edilecek tahmini nakdi, tam olarak ilgili finansal varlığın net bugünkü değerine indirgeyen orandır.

Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar dışında sınıflandırılan finansal varlıklar ile ilgili gelirler etkin faiz yöntemi kullanılmama suretiyle hesaplanmaktadır.

Kredi ve alacaklar

Ticari alacaklar, kredi alacakları ve diğer alacaklar, ilk kayıt tarihinde gerçeğe uygun değerleri ile muhasebeleştirilmektedirler. İlk kayıt tarihinden sonraki raporlama dönemlerinde, etkin faiz yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş maliyeti üzerinden gösterilmişlerdir.

Finansal varlıklarda değer düşüklüğü

Gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal varlıklar dışındaki finansal varlıklar, her bilanço tarihinde bir finansal varlık veya finansal varlık grubunun değer düşüklüğüne uğradığına ilişkin göstergelerin bulunup, bulunmadığına dair değerlendirmeye tabi tutulur.

Finansal varlığın ilk muhasebeleştirilmesinden sonra bir veya birden daha fazla olayın meydana gelmesi ve söz konusu olayın ilgili finansal varlığın veya varlık grubunun güvenilir bir biçimde tahmin edilebilen gelecekteki tahmini nakit akımları üzerindeki olumsuz etkisi sonucunda ilgili finansal varlığın değer düşüklüğüne uğradığına ilişkin tarafsız bir göstergeninki bulunması durumunda değer düşüklüğü zararı oluşur.

İtfa edilmiş değerinden gösterilen finansal varlıklar için değer düşüklüğü tutarı gelecekte beklenen tahmini nakit akımlarının finansal varlığın etkin faiz oranı üzerinden iskonto edilerek hesaplanan bugünkü değeri ile defter değeri arasındaki farktır.

Bir karşılık hesabının kullanılması yoluyla defter değerinki azaltıldığı ticari alacaklar haricinde, bütün finansal varlıklarda, değer düşüklüğü doğrudan ilgili finansal varlığın kayıtlı değerinden düşülür. Ticari alacağın tahsil edilememesi durumunda bu tutar karşılık hesabından düşülerek silinir. Karşılık hesabındaki değişimler, kar veya zarar içinde muhasebeleştirilir.

Satılmaya hazır özkaynak araçları haricinde, değer düşüklüğü zararı sonraki dönemde azalır ve azalış değeri düşüklüğü zararının muhasebeleştirilmesi sonrasında meydana gelen bir olayla ilişkilendirilebiliyorsa, önceden muhasebeleştirilen değer düşüklüğü zararı, değer düşüklüğünün iptal edileceği tarihte yatırımın değeri düşüklüğü hiçbir zaman muhasebeleştirilmemiş olması durumunda ulaşacağı itfa edilmiş maliyet tutarını aşmayacak şekilde kar / zararda iptal edilir. Değer düşüklüğü sonrası satılmaya hazır özkaynak araçlarının gerçeğe uygun değerinde sonradan meydana gelen artış, doğrudan özkaynaklarda muhasebeleştirilir.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.5.8 Finansal Araçlar (devamı)

(a) Finansal Varlıklar (devamı)

Nakit ve nakit benzerleri

Nakit ve nakit benzeri kalemler, nakit para, vadesiz mevduat ve satın alım tarihinden itibaren vadeleri 3 ay veya 3 aydan daha az olan, hemen nakde çevrilebilecek olan ve önemli tutarda değer değişikliği riskini taşımayan yüksek likiditeye sahip diğer kısa vadeli yatırımlardır. Bu varlıkların defter değeri gerçeğe uygun değerlerine yakındır.

(b) Finansal Yükümlülükler

Grup'un finansal yükümlülükleri ve özkaynak araçları, sözleşmeye bağlı düzenlemelere ve finansal bir yükümlülüğün ve özkaynağa dayalı bir aracın tanımlanma esasına göre sınıflandırılır. Grup'un tüm borçları düşüldükten sonra kalan varlıklarındaki hakkı temsil eden sözleşme özkaynağa dayalı finansal araçtır. Belirli finansal yükümlülükler ve özkaynağa dayalı finansal araçlar için uygulanan muhasebe politikaları aşağıda belirtilmiştir.

Finansal yükümlülükler ya gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal yükümlülükler olarak ya da diğer finansal yükümlülükler olarak sınıflandırılır.

Gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal yükümlülükler

Gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal yükümlülükler, gerçeğe uygun değeriyle kayda alınır ve her raporlama döneminde, bilanço tarihindeki gerçeğe uygun değeriyle yeniden değerlendirilir. Gerçeğe uygun değerlerindeki değişim, kar / zararda muhasebeleştirilir. Kar/zarar içinde muhasebeleştirilen net kazanç ya da kayıplar, söz konusu finansal yükümlülük için ödenen faiz tutarını da kapsar.

Diğer finansal yükümlülükler

Diğer finansal yükümlülükler, finansal borçlar dahil başlangıçta işlem maliyetlerinden arındırılmış gerçeğe uygun değerleriyle muhasebeleştirilir. Diğer finansal yükümlülükler sonraki dönemlerde etkin faiz oranı üzerinden hesaplanan faiz gideri ile birlikte etkin faiz yöntemi kullanılarak itfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilir. Etkin faiz yöntemi, finansal yükümlülüğün itfa edilmiş maliyetlerinin hesaplanması ve ilgili faiz giderinin ilişkili olduğu döneme dağıtılması yöntemidir. Etkin faiz oranı; finansal aracın beklenen ömrü boyunca veya uygun olması durumunda daha kısa bir zaman dilimi süresince gelecekte yapılacak tahmini nakit ödemelerini tam olarak ilgili finansal yükümlülüğün net bugünkü değerine indirgeyen orandır.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.5.8 Finansal Araçlar (devamı)

(b) *Finansal Yükümlülükler (devamı)*

Türev finansal araçlar ve finansal riskten korunma muhasebesi

Grup, içinde bulunduğu sektör ve faaliyetlerinin doğası gereği, kur ve faiz oranlarındaki değişimlere bağlı olan finansal risklerden etkilenebilmektedir.

Faiz oranı riskinin en önemli kaynağı finansal kiralama borçlarıdır. Grup'un politikası, bazı sabit faiz oranlı borçlarını, türev finansal araçlar kullanılarak, değişken faiz oranlı borçlara ve Euro cinsinden bazı borçlarını, ABD Doları cinsinden borçlara dönüştürmektir. Bu amaçla edinilen türev finansal araçlar riskten korunma muhasebesine konu edilmemekte ve ilgili finansal araçlardan kaynaklanan gerçeğe uygun değer farkı kar veya zararları doğrudan kar veya zararda muhasebeleştirilmektedir. Grup ayrıca değişken faiz oranlı finansal kiralama borçlarından bazılarını, türev finansal araçlar kullanarak sabit faiz oranlı finansal kiralama borçlarına dönüştürmüştür.

Grup 2009 yılından itibaren söz konusu işlemleri faiz oranına ilişkin nakit akım riskinden korunma işlemi olarak muhasebeleştirilmektedir. Grup buna ek olarak 2009 yılından itibaren uçak yakıt fiyat risklerinden korunmak amaçlı türev finansal araçlar edinmeye başlamıştır. Grup söz konusu işlemleri uçak yakıt fiyatlarına ilişkin nakit akım riskinden korunma işlemi olarak muhasebeleştirilmektedir.

Türev finansal araçların kullanımı, Grup'un risk yönetim stratejisine uygun olarak türev finansal araçların kullanımı ile ilgili kararların yönetim kurulu tarafından onaylandığı Grup politikası doğrultusunda yönetilmektedir.

Grup, türev finansal araçları spekülasyon amaçlı kullanmamaktadır.

Finansal riskten korunma muhasebesine, finansal riskten korunma aracının kullanım süresinin dolması, satılması ya da kullanılması veya finansal riskten korunma muhasebesi için gerekli şartları karşılayamaz hale geldiği durumda son verilir. İlgili tarihte, özkaynak içerisinde kayda alınmış olan finansal riskten korunma aracından kaynaklanan kümülatif kazanç veya zarara işlemin gerçekleşmesinin beklendiği tarihe kadar özkaynakta yer vermeye devam edilir. Finansal riskten korunma işlemi gerçekleşmez ise özkaynak içindeki kümülatif net kazanç veya zarar, dönemin kar zararına kaydedilir.

Türev finansal araçlar, sözleşme tarihindeki gerçeğe uygun değeri ile hesaplanır ve sonraki raporlama dönemlerinde gerçeğe uygun değer ile tekrar hesaplanır. Gelecekteki nakit akımlarının finansal riskten korunması olarak belirlenen ve bu konuda etkin olan türev finansal araçların gerçeğe uygun değerindeki değişiklikler doğrudan özkaynak içerisinde etkin olmayan kısmı ise doğrudan kar veya zararda kayıtlara alınır.

2.5.9 Kur Değişiminin Etkileri

Yıl içerisinde gerçekleşen döviz işlemleri, işlem tarihindeki kurlar kullanılarak ABD Doları'na çevrilmiştir. Bilançoda yer alan dövizle bağlı varlık ve borçlar, bilanço tarihinde geçerli olan kurlar kullanılarak ABD Doları'na çevrilmiştir.

Bu çevrimden ve dövizli işlemlerin tahsil / tediyelerinden kaynaklanan kambiyo karları / zararları kar veya zararda yer almaktadır.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.5.9 Kur Değişiminin Etkileri (devamı)

31 Aralık 2013 ve 2012 tarihleri itibariyle dönem sonu ve ortalama ABD Doları/TL kuru aşağıdaki gibidir:

	<u>Dönem Sonu Kuru</u>	<u>Ortalama Kur</u>
31 Aralık 2013 tarihinde sona eren yıl	2,1343	1,9033
31 Aralık 2012 tarihinde sona eren yıl	1,7826	1,7922
31 Aralık 2011 tarihinde sona eren yıl	1,8889	1,6708

31 Aralık 2013 ve 2012 tarihleri itibariyle dönem sonu ve ortalama Euro /ABD Doları kuru aşağıdaki gibidir:

	<u>Dönem Sonu Kuru</u>	<u>Ortalama Kur</u>
31 Aralık 2013 tarihinde sona eren yıl	1,3759	1,3287
31 Aralık 2012 tarihinde sona eren yıl	1,3193	1,2856
31 Aralık 2011 tarihinde sona eren yıl	1,2938	1,3912

2.5.10 Hisse Başına Kazanç

Hisse başına kazanç, net karın ilgili dönem içinde mevcut hisselerin ağırlıklı ortalama adedine bölünmesi ile tespit edilir. Türkiye’de şirketler, sermayelerini, hissedarlarına geçmiş yıl karlarından dağıttıkları “bedelsiz hisse” yolu ile arttırmaktadırlar. Hisse başına kazanç hesaplanırken, bu bedelsiz hisse ihracı çıkarılmış hisseler olarak sayılır. Dolayısıyla hisse başına kazanç hesaplamasında kullanılan ağırlıklı hisse adedi ortalaması, hisselerin bedelsiz olarak çıkarılmasını geriye dönük olarak uygulamak suretiyle elde edilir.

2.5.11 Bilanço Tarihinden Sonraki Olaylar

Bilanço tarihinden sonraki olaylar; kara ilişkin herhangi bir duyuru veya diğer seçilmiş finansal bilgilerin kamuya açıklanmasından sonra ortaya çıkmış olsalar bile, bilanço tarihi ile bilançonun yayımı için yetkilendirilme tarihi arasındaki tüm olayları kapsar.

Grup, bilanço tarihinden sonraki düzeltme gerektiren olayların ortaya çıkması durumunda, finansal tablolara alınan tutarları bu yeni duruma uygun şekilde düzeltir.

2.5.12 Karşılıklar, Koşullu Varlık ve Yükümlülükler

Geçmiş olaylardan kaynaklanan mevcut bir yükümlülüğün bulunması, yükümlülüğün yerine getirilmesinin muhtemel olması ve söz konusu yükümlülük tutarının güvenilir bir şekilde tahmin edilebilir olması durumunda finansal tablolarda karşılık ayrılır. Karşılık olarak ayrılan tutar, yükümlülüğe ilişkin risk ve belirsizlikler göz önünde bulundurularak, bilanço tarihi itibariyle yükümlülüğün yerine getirilmesi için yapılacak harcamanın tahmin edilmesi yoluyla hesaplanır.

Karşılığın, mevcut yükümlülüğün karşılanması için gerekli tahmini nakit akımlarını kullanarak ölçülmesi durumunda söz konusu karşılığın defter değeri, ilgili nakit akımlarının bugünkü değerine eşittir. Karşılığın ödenmesi için gerekli olan ekonomik faydanın bir kısmı ya da tamamının üçüncü taraflarca karşılanmasının beklendiği durumlarda, tahsil edilecek tutar, ilgili tutarın tahsil edilmesinin hemen hemen kesin olması ve güvenilir bir şekilde ölçülmesi halinde varlık olarak muhasebeleştirilir.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.5.12 Karşılıklar, Koşullu Varlık ve Yükümlülükler (devamı)

Zarara sebebiyet verecek sözleşmeler

Zarara sebebiyet verecek sözleşmelerden kaynaklanan mevcut yükümlülükler, karşılık olarak hesaplanır ve muhasebeleştirilir.

Grup'un, sözleşmeye bağlı yükümlülüklerini yerine getirmek için katlanılacak kaçınılmaz maliyetlerin bahse konu sözleşmeye ilişkin olarak elde edilmesi beklenen ekonomik faydaları aşan sözleşmesinin bulunması halinde, zarara sebebiyet verecek sözleşmenin var olduğu kabul edilir.

2.5.13 Finansal Bilgilerin Bölümlere Göre Raporlanması

Grup'un, yönetim tarafından performanslarını değerlendirme ve kaynak dağılımına karar vermek için kullandığı bilgileri içeren, hava taşımacılığı ve uçak teknik bakım faaliyetleri olmak üzere iki faaliyet bölümü bulunmaktadır. Şirket yönetimi, bölümlerin performansını değerlendirirken TMS' ye uygun olarak hesaplanan faaliyet karını kullanmaktadır.

2.5.14 Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller

Yatırım amaçlı gayrimenkuller, kira ve/veya değer artış kazancı elde etmek amacıyla elde tutulan gayrimenkuller olup ilk olarak maliyet değerleri ve buna dahil olan işlem maliyetleri ile ölçülürler.

Başlangıç muhasebeleştirilmesi sonrasında yatırım amaçlı gayrimenkuller, bilanço tarihi itibarıyla piyasa koşullarını yansıtan gerçeğe uygun değer ile değerlendirilir.

Yatırım amaçlı gayrimenkullerin gerçeğe uygun değerindeki değişikliklerden kaynaklanan kazanç veya zararlar oluştuğu dönemde kar veya zarara dahil edilirler.

Yatırım amaçlı gayrimenkuller, satılmaları veya kullanılamaz hale gelmeleri ve satışından gelecekte herhangi bir ekonomik yarar sağlanamayacağı belirlenmesi durumunda bilanço dışı bırakılırlar. Yatırım amaçlı gayrimenkulün kullanım süresini doldurmasından veya satışından kaynaklanan kar/zarar, oluştuğu dönemde kar veya zarara dahil edilir.

2.5.15 Kurum Kazancı Üzerinden Hesaplanan Vergiler

Türk Vergi Mevzuatı, ana şirket ve onun bağlı ortaklığına konsolide vergi beyannamesi hazırlaması izni vermediğinden, ekli konsolide finansal tablolarda da yansıtıldığı üzere, vergi karşılıkları her bir işletme bazında ayrı olarak hesaplanmıştır.

Gelir vergisi gideri, cari vergi ve ertelenmiş vergi giderinin toplamından oluşur.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.5.15 Kurum Kazancı Üzerinden Hesaplanan Vergiler (devamı)

Cari vergi

Cari yıl vergi yükümlülüğü, dönem karının vergiye tabi olan kısmı üzerinden hesaplanır. Vergiye tabi kâr, diğer yıllarda vergilendirilebilir ya da vergiden indirilebilir kalemler ile vergilendirilmesi ya da vergiden indirilmesi mümkün olmayan kalemleri hariç tutması nedeniyle, kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosunda yer verilen kârdan farklılık gösterir.

Ertelenmiş vergi

Ertelenmiş vergi yükümlülüğü veya varlığı, varlıkların ve yükümlülüklerin finansal tablolarda gösterilen tutarları ile yasal vergi matrahı hesabında dikkate alınan tutarları arasındaki geçici farklılıkların bilanço yöntemine göre vergi etkilerinin yasallaşmış vergi oranları dikkate alınarak hesaplanmasıyla belirlenmektedir.

Ertelenmiş vergi yükümlülükleri vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanırken, indirilebilir geçici farklardan oluşan ertelenmiş vergi varlıkları, gelecekte vergiye tabi kar elde etmek suretiyle söz konusu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması şartıyla hesaplanmaktadır. Bahse konu varlık ve yükümlülükler, ticari ya da mali kar/zararı etkilemeyen işleme ilişkin geçici fark, şerefiye veya diğer varlık ve yükümlülüklerin ilk defa finansal tablolara alınmasından (işletme birleşmeleri dışında) kaynaklanıyorsa muhasebeleştirilmez.

Ertelenmiş vergi yükümlülükleri, Grup'un geçici farklılıkların ortadan kalkmasını kontrol edebildiği ve yakın gelecekte bu farkın ortadan kalkma olasılığının düşük olduğu durumlar haricinde, bağlı ortaklık ve iştiraklerdeki yatırımlar ve iş ortaklıklarındaki paylar ile ilişkilendirilen vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanır. Bu tür yatırım ve paylar ile ilişkilendirilen vergilendirilebilir geçici farklardan kaynaklanan ertelenmiş vergi varlıkları, yakın gelecekte vergiye tabi yeterli kar elde etmek suretiyle söz konusu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması ve gelecekte ilgili farkların ortadan kalkmasının muhtemel olması şartlarıyla hesaplanmaktadır.

Ertelenmiş vergi varlığının kayıtlı değeri, her bilanço tarihi itibarıyla gözden geçirilir. Ertelenmiş vergi varlığının kayıtlı değeri, bir kısmının veya tamamının sağlayacağı faydanın elde edilmesine imkan verecek düzeyde mali kar elde etmenin muhtemel olmadığı ölçüde azaltılır.

Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri varlıkların gerçekleşeceği veya yükümlülüklerin yerine getirileceği dönemde geçerli olması beklenen ve bilanço tarihi itibarıyla yasallaşmış veya önemli ölçüde yasallaşmış vergi oranları (vergi düzenlemeleri) üzerinden hesaplanır. Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülüklerinin hesaplanması sırasında, Grup'un bilanço tarihi itibarıyla varlıklarının defter değerini geri kazanması ya da yükümlülüklerini yerine getirmesi için tahmin ettiği yöntemlerin vergi sonuçları dikkate alınır.

Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri, cari vergi varlıklarıyla cari vergi yükümlülüklerini mahsup etme ile ilgili yasal bir hakkın olması veya söz konusu varlık ve yükümlülüklerin aynı vergi mercii tarafından toplanan gelir vergisiyle ilişkilendirilmesi ya da Grup'un cari vergi varlık ve yükümlülüklerini netleştirmek suretiyle ödeme niyetinin olması durumunda mahsup edilir.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.5.15 Kurum Kazancı Üzerinden Hesaplanan Vergiler (devamı)

Dönem cari ve ertelenmiş vergisi

Doğrudan özkaynakta alacak ya da borç olarak muhasebeleştirilen kalemler (ki bu durumda ilgili kalemlere ilişkin ertelenmiş vergi de doğrudan özkaynakta muhasebeleştirilir) ile ilişkilendirilen ya da işletme birleşmelerinin ilk kayda alımından kaynaklananlar haricindeki cari vergi ile döneme ait ertelenmiş vergi, kar veya zararda gider ya da gelir olarak muhasebeleştirilir. İşletme birleşmelerinde, şerefiye hesaplanmasında ya da satın alanın, satın alınan bağlı ortaklığın tanımlanabilen varlık, yükümlülük ve şarta bağlı borçlarının gerçeğe uygun değerinde elde ettiği payın satın alım maliyetini aşan kısmının belirlenmesinde vergi etkisi göz önünde bulundurulur.

2.5.16 Devlet Teşvik ve Yardımları

Devlet teşviği, işletmenin teşviğin elde edilmesi için gerekli koşulları yerine getireceğine ve teşvikin elde edileceğine dair makul bir güvence olmadan finansal tablolara yansıtılmaz.

Devlet teşvikleri, bu teşviklerle karşılanması amaçlanan maliyetlerin gider olarak muhasebeleştirildiği dönemler boyunca sistematik şekilde kar veya zarara yansıtılır. Bir finansman aracı olan devlet teşvikleri, finanse ettikleri harcama kalemini netleştirmek amacıyla kar veya zararda muhasebeleştirilmek yerine, kazanılmamış gelir olarak finansal durum tablosu (bilanço) ile ilişkilendirilmekte ve ilgili varlıkların ekonomik ömrü boyunca sistematik şekilde kar veya zarara yansıtılmaktadır.

Önceden gerçekleşmiş gider veya zararları karşılamak ya da işletmeye gelecekte herhangi bir maliyet gerektirmeksizin acil finansman desteği sağlamak amacıyla verilen devlet teşvikleri, tahsil edilebilir hale geldiği dönemde kâr ya da zararda muhasebeleştirilir.

2.5.17 Çalışanlara Sağlanan Faydalar / Kıdem Tazminatları

Türkiye’de mevcut kanunlar ve toplu iş sözleşmeleri hükümlerine göre kıdem tazminatı, emeklilik veya işten çıkarılma durumunda ödenmektedir. TMS 19 Çalışanlara Sağlanan Faydalar Standardı (“TMS 19”) uyarınca söz konusu türdeki ödemeler tanımlanmış emeklilik fayda planları olarak nitelendirilir. Bilançoda muhasebeleştirilen kıdem tazminatı yükümlülüğü, tüm çalışanların emeklilikleri dolayısıyla ileride doğması beklenen yükümlülük tutarlarının net bugünkü değerine göre hesaplanmış ve konsolide finansal tablolara yansıtılmıştır. Hesaplanan tüm aktüeryal kazançlar ve kayıplar diğer kapsamlı gelir olarak muhasebeleştirilmektedir.

2.5.18 Nakit Akış Tablosu

Nakit akış tablosunda, döneme ilişkin nakit akımları esas, yatırım ve finansman faaliyetlerine dayalı bir biçimde sınıflandırılarak raporlanır.

Esas faaliyetlerden kaynaklanan nakit akışları, Grup’un satış faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akışlarını gösterir.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.5.18 Nakit Akış Tablosu (devamı)

Yatırım faaliyetleriyle ilgili nakit akışları, Grup'un yatırım faaliyetlerinde (sabit yatırımlar ve finansal yatırımlar) kullandığı ve elde ettiği nakit akışlarını gösterir.

Finansman faaliyetlerine ilişkin nakit akışları, Grup'un finansman faaliyetlerinde kullandığı kaynakları ve bu kaynakların geri ödemelerini gösterir.

Hazır değerler; nakit para, vadesiz mevduat ve satın alım tarihinden itibaren vadeleri 3 ay ve 3 aydan daha az olan, hemen nakde çevrilebilecek olan ve önemli tutarda değer değişikliği riskini taşımayan yüksek likiditeye sahip diğer kısa vadeli yatırımlardır.

2.5.19 Sermaye ve Taahhütler

Adi hisseler, özsermaye olarak sınıflandırılır. Adi hisseler üzerinden dağıtılan temettüler, beyan edildiği dönemde birikmiş kardan indirilerek kaydedilir.

2.5.20 Hibe Krediler

Hibe krediler; uçak ve motorların satın alımlarında veya finansal kiralama yöntemiyle elde edilmelerinde kazanılmaktadır. Grup, hibe kredileri aktiflerin maliyetinden düşükten sonra aktifleri ekonomik ömürleri süresince itfa etmektedir. Faaliyet kiralamasına ilişkin kazanılan hibe krediler, ertelenmiş gelir olarak kaydedilmekte ve kiralama süresince itfa edilmektedir.

2.5.21 Bakım ve Onarım Giderleri

Maddi varlıkların ve kiralanan varlıkların düzenli bakımı ve onarımı için yapılan harcamalar, ilgili döneme faaliyet gideri olarak kaydedilmektedir. Sahip olunan veya finansal kiralama ile alınan uçakların büyük gövde ve motor bakımları gerçekleştiğinde aktifleştirilerek, bir sonraki bakıma kadar olan süre veya uçağın kalan faydalı ömrünün kısa olanı üzerinden amortismanına tabi tutulmaktadır. Operasyonel kiralanan uçakların bakımları ise periyodik bazda gider olarak tahakkuk ettirilmektedir.

2.5.22 Sık Uçuş Programı

Grup, üyelerine "Miles and Smiles" adında bir Sık Uçuş Programı (Frequent Flyer Program) dahilinde birikmiş mesafe üzerinden ücretsiz uçuş ödülü vermektedir. Uçuş ödülü satış işlemlerinin farklı bir bileşeni şeklinde muhasebeleştirilmektedir. Tahsil edilen bedelin rayiç değerinin bir kısmı müşteriye sağlanan menfaatlara dağıtılarak, söz konusu menfaatler müşteri tarafından kullanıldıkça (taşıma hizmeti alındığında) gelir kaydedilmektedir.

Grup, aynı zamanda "Miles&Smiles" kredi kartı ve diğer program ortakları ile gerçekleştirilen promosyonlar dahilinde katılımcılara mil kredisi satmaktadır. Elde edilen tutar ertelenmiş gelir olarak kaydedilmekte ve taşıma verildikçe gelir olarak kaydedilmektedir.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.6 Önemli Muhasebe Değerlendirme, Tahmin ve Varsayımları

Finansal tabloların hazırlanması, bilanço tarihi itibarıyla raporlanan varlıklar ve yükümlülüklerin tutarlarını, koşullu varlıkların ve yükümlülüklerin açıklamasını ve hesap dönemi boyunca raporlanan gelir ve giderlerin tutarlarını etkileyebilecek tahmin ve varsayımların kullanılmasını gerektirmektedir. Grup geleceğe yönelik tahmin ve varsayımlarda bulunmaktadır. Muhasebe tahminleri doğası gereği gerçekleşen sonuçlarla birebir aynı tutarlarda neticelenmeyebilir.

Gelecek finansal raporlama döneminde, varlık ve yükümlülüklerin kayıtlı değerinde önemli düzeltmelere neden olabilecek tahmin ve varsayımlar aşağıda belirtilmiştir:

Varlıklarda Değer Düşüklüğü Tespit Çalışması:

Grup'un varlıklarda değer düşüklüğü ile ilgili temel varsayımları ve hesaplama yöntemi Not 2.5.6'da açıklanmıştır.

Sık uçuş programı yükümlülüğü hesaplaması:

Not 2.5.22'de belirtildiği gibi, Grup'un üyeleri için "Miles&Smiles" adında bir sık uçuş programı (FFP) bulunmaktadır. Söz konusu programa ilişkin yükümlülük hesaplamalarında geçmiş yıllarda gerçekleşmiş veriler üzerinden istatistiki yöntemler kullanılarak bulunan kullanım oranı vasıtasıyla geçerliliğini yitirecek miller tahmin edilmektedir ve bu miller için bir yükümlülük hesaplanmamaktadır.

Maddi varlıkların faydalı ömürleri ve hurda değerleri:

Grup, maddi varlıkların üzerinden Not 2.5.3'te belirtilen faydalı ömürleri ve hurda değerleri dikkate alarak amortisman ayırmaktadır.

Ertelenmiş vergi:

Grup, vergiye esas yasal finansal tabloları ile TFRS'ye göre hazırlanmış finansal tabloları arasındaki farklılıklardan kaynaklanan geçici zamanlama farkları için ertelenmiş vergi varlığı ve yükümlülüğü muhasebeleştirilmektedir. Söz konusu farklılıklar genellikle bazı gelir ve gider kalemlerinin vergiye esas tutarları ile TFRS'ye göre hazırlanan konsolide finansal tablolarda farklı dönemlerde yer almasından kaynaklanmaktadır. Grup'un gelecekte oluşacak karlardan indirilebilecek kullanılmamış mali zararlar ve diğer indirilebilir geçici farklardan oluşan ertelenmiş vergi varlıkları bulunmaktadır. Ertelenmiş vergi varlıklarının kısmen ya da tamamen geri kazanılabilir tutarı mevcut koşullar altında tahmin edilmiştir.

KVK 32/A ve Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar'ın etkileri

5838 sayılı Kanununun 9. Maddesi ile 28 Şubat 2009 tarihinde yürürlüğe girmek üzere Kurumlar Vergisi Kanunu'na eklenen 32/A maddesi ile yatırımları kazanç vergileri yoluyla özendirmek amacıyla, yatırımlardan elde edilen kazançlara indirimli vergi uygulanması esası getirilmiştir. Getirilen sistem teşvikli yatırımlardan elde edilen kazancın yatırıma katkı tutarına ulaşılmıncaya kadar indirimli oran ile vergilendirilmesi esasına dayanmaktadır. Bu sisteme ilişkin esaslar 14 Temmuz 2009 tarih ve 2009/15199 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar ile Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar'ın Uygulanmasına İlişkin 2009/1 sayılı Tebliğ ile açıklanmıştır.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.6 Önemli Muhasebe Değerlendirme, Tahmin ve Varsayımları (devamı)

KVK 32/A ve Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar'ın etkileri (devamı)

Yeni düzenleme ile daha önceleri yürürlükte olan ve yatırım harcamalarının belli bir yüzdesinin kurumlar vergisi matrahından indirilmesini sağlayan Yatırım İndirimi uygulamasından farklı olarak, teşvikli yatırım tutarı üzerinden Bakanlar Kurulu Kararı'nda belirtilen “yatırıma katkı oranı” uygulanarak hesaplanacak “yatırıma katkı tutarı”na ulaşıncaya kadar teşvikli yatırımdan elde edilen kazancın indirimli kurumlar vergisi oranı ile vergilendirilerek yatırımın desteklenmesi söz konusudur.

Grup 2010 yılı ve sonrasında satın alacağı uçaklar için T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı Teşvik ve Uygulama Genel Müdürlüğü'nden 28 Aralık 2010 tarih ve 99256 sayılı Teşvik Belgesi almıştır. Buna göre söz konusu uçak yatırıma ilişkin olarak %20 yatırıma katkı tutarı ve %50 kurumlar vergisi indirim oranı uygulanacaktır. 31 Aralık 2013 tarihine kadar teslim alınan uçaklarla ilgili olarak ileriki yıllarda, ilgili yatırım tutarı üzerinden elde edilecek olan kazanç üzerinden hesaplanacak kurumlar vergisi tutarından indirim konusu yapılabilecek olan yatırıma katkı tutarı 1.915.627.447 TL'dir (31 Aralık 2012 :1.761.739.184 TL).

TMS 12 “Gelir Vergileri” ve TMS 20 “Devlet Teşviklerinin Muhasebeleştirilmesi ve Devlet Yardımlarının Açıklanması” standartları, devlet teşviklerinin veya yatırımlara ilişkin vergi avantajlarının muhasebeleştirilmesi yöntemleri ile ilgili net bir husus içermemekle birlikte, Grup ilgili Bakanlar Kurulu kararı ile gelen yeni uygulama ile “yatırıma katkı tutarı”ndan faydalanmanın ilgili yatırımdan elde edilecek kazanç ve dolayısıyla ilgili varlığın geri kazanılmasına bağlı olması ve “yatırıma katkı tutarı”ndan faydalanmanın uzun yıllar alacağı sebepleriyle, ilgili yatırım desteğinin, varlığın faydalı ömrü boyunca sistematik bir biçimde gelir olarak kâr veya zararda muhasebeleştirilmesinin ilgili yatırım desteğinin doğasına daha uygun olacağı kanaatindedir.

2.7 Yeni ve Revize Edilmiş Standart ve Yorumlar

Grup, 31 Aralık 2013 tarihi itibarıyla ve aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait konsolide finansal tabloların hazırlanmasında dikkate alınan muhasebe politikalarında, 1 Ocak 2013 tarihi itibarıyla geçerli tüm Türkiye Muhasebe Standartları, Türkiye Finansal Raporlama Standartları ile bunlara ilişkin ek ve yorumları uygulamıştır.

31 Aralık 2013 tarihi itibarıyla henüz yürürlükte olmayan standartlar ve yorumlar

Bazı yeni standartlar, standartlardaki değişiklikler ve yorumlar 31 Aralık 2013 tarihinde sona eren dönemde henüz geçerli olmayıp bu konsolide finansal tabloların hazırlanmasında uygulanmamıştır.

- TFRS 9 Finansal Araçlar, finansal varlıkların ölçüm ve sınıflamalarını değiştirebilecek ve 1 Ocak 2015 tarihinde ya da bu tarihten sonra başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerli olacaktır.
- TMS 32 Finansal Araçlar: Sunum – Finansal Varlık ve Borçların Netleştirilmesi (Değişiklik), “muhasebeleştirilen tutarları netleştirme konusunda mevcut yasal bir hakkın bulunması” ifadesinin anlamına açıklık getirmekte ve TMS 32 netleştirme prensibinin eş zamanlı olarak gerçekleşmeyen ve brüt ödeme yapılan hesaplaşma (takas büroları gibi) sistemlerindeki uygulama alanına açıklık getirmektedir. Değişiklikler 1 Ocak 2014 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geriye dönük olarak uygulanacaktır.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.7 Yeni ve Revize Edilmiş Standart ve Yorumlar (devamı)

31 Aralık 2013 tarihi itibarıyla henüz yürürlükte olmayan standartlar ve yorumlar (devamı)

Grup, bu standartların erken uygulanmasını planlamamaktadır ve bunlarla ilgili olarak oluşabilecek etkiler henüz değerlendirilmemiştir.

KGK tarafından yayınlanan ilke kararlar

KGK, finansal tablolarını TMS'ye uygun olarak düzenlemek zorunda olan şirketlerin finansal tablolar aracılığıyla ilgililere sunduğu bilgilerin gerçeğe ve ihtiyaca uygunluğunu, karşılaştırılabilirliğini, doğrulanabilirliğini ve anlaşılabilirliğini arttırmak, finansal tablolarının yeknesak olmasını sağlamak ve denetimi kolaylaştırmak amacıyla TMS'de bir düzenleme yapıncaya kadar aşağıdaki konulara ilişkin Kurul İlke Kararlarını yayınlamıştır.

- **2013-1 Finansal Tablo Örnekleri ve Kullanım Rehberi**

KGK, 20 Mayıs 2013 tarihinde finansal tabloların yeknesak olmasını sağlamak ve denetimini kolaylaştırmak amacıyla "Finansal tablo örnekleri ve kullanım rehberi" yayınlamıştır. Bu düzenlemede yer alan finansal tablo örnekleri, bankacılık, sigortacılık, bireysel emeklilik veya sermaye piyasası faaliyetlerinde bulunmak üzere kurulan finansal kuruluşlar dışında TMS'yi uygulamakla yükümlü olan şirketlerin hazırlayacakları finansal tablolara örnek teşkil etmesi amacıyla yayınlanmıştır. Grup, bu düzenlemelerin gerekliliklerini yerine getirmek amacıyla Not:49' da belirtilen sınıflama değişikliklerini yapmıştır.

- **2013-2 Ortak Kontrole Tabi İşletme Birleşmelerinin Muhasebeleştirilmesi**

Karara göre i) ortak kontrole tabi işletme birleşmelerinin hakların birleşmesi (pooling of interest) yöntemi ile muhasebeleştirilmesi gerektiği, ii) dolayısıyla finansal tablolarda şerefiyeye yer verilmemesi gerektiği ve iii) hakların birleştirilmesi yöntemi uygulanırken, ortak kontrolün olduğu raporlama döneminin başı itibarıyla birleşme gerçekleşmiş gibi finansal tabloların düzeltilmesi ve ortak kontrolün olduğu raporlama döneminin başından itibaren karşılaştırmalı olarak sunulması gerektiği hükme bağlanmıştır. Söz konusu kararın Grup'un konsolide finansal tablolarında bir etkisi olmayacaktır.

- **2013-3 İntifa Senetlerinin Muhasebeleştirilmesi**

İntifa senedinin hangi durumlarda finansal bir borç hangi durumlarda ise özkaynağa dayalı finansal araç olarak muhasebeleştirilmesi gerektiği konusuna açıklık getirilmiştir. Söz konusu kararın Grup'un konsolide finansal tablolarında bir etkisi olmayacaktır.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.7 Yeni ve Revize Edilmiş Standart ve Yorumlar (devamı)

KGK tarafından yayınlanan ilke kararlar (devamı)

- **2013-4 Karşılıklı İştirak Yatırımlarının Muhasebeleştirilmesi**

Bir işletmenin iştirak yatırımı olan bir işletmede kendisine ait hisselerin bulunması durumu karşılıklı iştirak ilişkisi olarak tanımlanmış ve karşılıklı iştiraklerin muhasebeleştirilmesi konusu, yatırımın türüne ve uygulanan farklı muhasebeleştirme esaslarına bağlı olarak değerlendirilmiştir. Söz konusu ilke kararı ile konu aşağıdaki üç ana başlık altında değerlendirilmiş ve her birinin muhasebeleştirme esasları belirlenmiştir.

- i) Bağlı ortaklığın, ana ortaklığın özkaynağa dayalı finansal araçlarına sahip olması durumu,
- ii) İştiraklerin veya iş ortaklığının yatırımcı işletmenin özkaynağa dayalı finansal araçlarına sahip olması durumu,
- iii) İşletmenin özkaynağa dayalı finansal araçlarına, TMS 39 ve TFRS 9 kapsamında muhasebeleştiği bir yatırımının bulunduğu işletme tarafından sahip olunması durumu.

Söz konusu kararın Grup'un konsolide finansal tablolarında bir etkisi olmayacaktır.

2.8 Gerçeğe Uygun Değerlerin Belirlenmesi

Grup'un çeşitli muhasebe politikaları ve açıklamaları hem finansal hem de finansal olmayan varlık ve yükümlülüklerin gerçeğe uygun değerlerinin belirlenmesini gerektirmektedir. Uygulanabilir olması halinde, gerçeğe uygun değerlerin belirlenmesinde kullanılan varsayımlarla ilgili ilave bilgiler varlık veya yükümlülüğe özgü dipnotlarda sunulmuştur.

Seviyelere göre değerlendirme yöntemleri şu şekilde tanımlanmıştır:

- Seviye 1: Özdeş varlıklar veya borçlar için aktif piyasalardaki kayıtlı (düzeltilmemiş) fiyatlar;
- Seviye 2: Seviye 1'de yer alan kayıtlı fiyatlar dışında kalan ve varlıklar veya borçlar açısından doğrudan (fiyatlar aracılığıyla) veya dolaylı olarak (fiyatlardan türetilmek suretiyle) gözlemlenebilir nitelikteki veriler;
- Seviye 3: Varlık veya borçlara ilişkin olarak gözlemlenebilir piyasa verilerine dayanmayan veriler (gözlemlenebilir nitelikte olmayan veriler).

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
31 Aralık 2013 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

3. İŞLETME BİRLEŞMELERİ

MNG Teknik Uçak Bakım Hizmetleri A.Ş.’ nin (MNG Teknik) % 100 hissesinin satın alınması ve Habom ile birleşmesi:

MNG Teknik hisselerinin tamamının Şirket tarafından satın alınmasına ilişkin hisse devir sözleşmesi Rekabet Kurumu'nun onayını müteakiben taraflar arasında 22 Mayıs 2013 tarihinde imzalanmıştır.

MNG Teknik'in 29 Ağustos 2013 tarihli Olağanüstü Genel Kurul toplantısında alınan karar neticesinde, aynı ortaklar tarafından kontrol altında tutulan Habom ile birleşme kararı alınmıştır. Birleşme Habom'un (devir olunan şirket) tüm aktif, pasif, hak ve yükümlülükleriyle külliyen MNG Teknik'e (devir alan şirket) devri şeklinde MNG Teknik'in yasal çatısı altında yapılmıştır. Şirketin ünvanı THY Habom A.Ş. olarak 13 Eylül 2013 tarihinde tescil edilmiştir.

Grup, 31 Aralık 2013 tarihi itibarıyla MNG Teknik'in iktisap sonrası faaliyet sonuçlarını tam konsolidasyon yöntemi ile kayıtlara almıştır. Eğer iktisap 1 Ocak 2013 tarihinde gerçekleşseydi, konsolide hasılatın 35.618.745 TL daha fazla, konsolide dönem karının ise 20.371.752 TL daha az olması beklenecekti. İktisap edilen varlık ve yükümlülüklerin iktisap tarihi itibarıyla kayıtlı değerleri ve piyasa değerleri TL cinsinden aşağıda verilmiştir:

	<u>Not</u>	<u>İktisap öncesi kayıtlı değerler</u>	<u>Gerçeğe uygun değer düzeltmesi</u>	<u>İktisap değeri</u>
Maddi duran varlıklar	18	101.436.163	-	101.436.163
Ticari ve diğer alacaklar		4.476.172	-	4.476.172
Diğer varlıklar		7.131.521	-	7.131.521
Nakit ve nakit benzerleri		486.236	-	486.236
Finansal borçlanmalar		(78.827.091)	-	(78.827.091)
Ticari ve diğer borçlar		(27.549.448)	-	(27.549.448)
Diğer yükümlülükler		<u>(13.261.473)</u>	-	<u>(13.261.473)</u>
Tanımlanabilir varlık ve yükümlülükler		<u>(6.107.920)</u>	-	<u>(6.107.920)</u>
İktisaptan dolayı ortaya çıkan şerefiye				52.523.964
Nakit ödeme				46.416.044
Elde edilen nakit				<u>(486.236)</u>
Net nakit çıkışı				<u>45.929.808</u>

İktisap öncesi kayıtlı değerler iktisap tarihinden hemen önce TFRS' ye göre hesaplanmıştır.

Tanımlanabilir varlık ve yükümlülükler ile birlikte ve iktisap tarihindeki birleşme maliyeti Grup tarafından provizyonel olarak kayıtlara alınmıştır. Varlık, yükümlülük ve şarta bağlı yükümlülüklerin piyasa değeri ile ilgili ilave ve düzeltmelerin yapılması için belirlenen zaman iktisap tarihinden itibaren 12 ay ile sınırlıdır.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
31 Aralık 2013 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

4. DİĞER İŞLETMELERDEKİ PAYLAR

Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen iş ortaklıkları aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Turkish DO&CO	90.923.583	60.907.106
THY Opet	74.931.561	66.777.834
TGS	83.543.135	64.547.149
Sun Express	76.197.771	8.388.295
TEC	46.355.553	53.595.748
Türkbine Teknik	8.632.676	7.373.945
Uçak Koltuk	4.142.150	4.166.036
TCI	4.189.363	2.901.708
Goodrich	758.407	411.724
	389.674.199	269.069.545

Sun Express'in 31 Aralık 2013 ve 31 Aralık 2012 tarihlerine ilişkin finansal bilgileri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Varlıklar	1.065.244.740	647.916.867
Yükümlülükler	912.849.199	631.140.277
Özkaynaklar	152.395.541	16.776.590
Grup'un özkaynaklardaki payı	76.197.771	8.388.295

	1 Ocak - 31 Aralık 2013	1 Ocak - 31 Aralık 2012
Hasılat	2.614.606.743	1.735.457.511
Dönem karı	113.274.964	(20.526.372)
Dönem karında Grup'un payı	56.637.482	(10.263.186)

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
31 Aralık 2013 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

4. DİĞER İŞLETMELERDEKİ PAYLAR (devamı)

Turkish DO&CO İkrım Hizmetleri A.Ş.'nin 31 Aralık 2013 ve 31 Aralık 2012 tarihlerine ilişkin finansal bilgileri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Varlıklar	319.646.734	248.740.873
Yükümlülükler	137.799.569	126.926.662
Özkaynaklar	181.847.165	121.814.211
Grup'un özkaynaklardaki payı	90.923.583	60.907.106
	1 Ocak -	1 Ocak -
	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Hasılat	624.133.315	465.279.242
Dönem karı	62.730.768	18.091.704
Dönem karında Grup'un payı	31.365.384	9.045.852

P&W T.T Uçak Bakım Merkezi Ltd. Şti'nin 31 Aralık 2013 ve 31 Aralık 2012 tarihlerine ilişkin finansal bilgileri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Varlıklar	309.937.317	225.834.697
Yükümlülükler	215.334.148	116.455.611
Özkaynaklar	94.603.169	109.379.086
Grup'un özkaynaklardaki payı	46.355.553	53.595.748
	1 Ocak -	1 Ocak -
	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Hasılat	249.765.163	163.637.539
Dönem zararı	(33.724.557)	(34.593.459)
Dönem zararında Grup'un payı	(16.525.033)	(16.950.794)

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 Aralık 2013 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait****Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

4. DİĞER İŞLETMELERDEKİ PAYLAR (devamı)

TGS'nin 31 Aralık 2013 ve 31 Aralık 2012 tarihlerine ilişkin finansal bilgileri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Varlıklar	247.171.203	191.883.128
Yükümlülükler	80.084.934	62.788.835
Özkaynaklar	167.086.269	129.094.293
Grup'un özkaynaklardaki payı	83.543.135	64.547.149
	1 Ocak -	1 Ocak -
	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Hasılat	455.895.415	331.119.437
Dönem karı	37.030.104	12.981.772
Dönem karında Grup'un payı	18.515.052	6.490.886

17 Eylül 2009 tarihli protokol ve sermaye artışı neticesinde TGS'nin sermayesinin %50'sine tekabül eden 6.000.000 TL nominal tutarında hissenin emisyon primli olarak 119.000.000 TL karşılığında Havaş tarafından sermaye artışına iştirak edilmek suretiyle iktisap edilmesi neticesinde, TGS'nin özsermayesinde 113.000.000 TL emisyon primi oluşmuştur. Söz konusu emisyon priminin şirket ile TGS arasında 2010-2014 yıllarında geçerli olacak 5 yıllık hizmet sözleşmesi ile ilişkili olması nedeniyle, TGS'nin özkaynakları içerisinde yer alan emisyon priminin Grup payı (%50), hizmet alımı süresince itfa edilmek üzere 'Ertelenmiş Gelir' (Not 16) olarak kaydedilmiştir.

THY Opet Havacılık Yakıtları A.Ş.'nin 31 Aralık 2013 ve 31 Aralık 2012 tarihlerine ilişkin finansal bilgileri aşağıdaki gibidir :

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Varlıklar	700.221.142	578.119.047
Yükümlülükler	550.358.020	444.563.380
Özkaynaklar	149.863.122	133.555.667
Grup'un özkaynaklardaki payı	74.931.561	66.777.834
	1 Ocak -	1 Ocak -
	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Hasılat	4.681.105.071	3.856.846.373
Dönem karı	45.310.172	60.380.095
Dönem karında Grup'un payı	22.655.086	30.190.047

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
31 Aralık 2013 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

4. DİĞER İŞLETMELERDEKİ PAYLAR (devamı)

Uçak Koltuk Üretimi A.Ş.'nin 31 Aralık 2013 ve 31 Aralık 2012 tarihlerine ilişkin finansal bilgileri aşağıdaki gibidir :

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Varlıklar	14.898.756	9.626.260
Yükümlülükler	6.614.456	1.294.188
Özkaynaklar	8.284.300	8.332.072
Grup'un özkaynaklardaki payı	4.142.150	4.166.036
	1 Ocak -	1 Ocak -
	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Hasılat	183.528	21.602
Dönem zararı	(1.346.113)	8.195.892
Dönem zararında Grup'un payı	(673.057)	4.097.946

TCI Kabin İçi Sistemleri San ve Tic A.Ş.'nin 31 Aralık 2013 ve 31 Aralık 2012 tarihlerine ilişkin finansal bilgileri aşağıdaki gibidir :

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Varlıklar	16.410.105	6.680.844
Yükümlülükler	8.195.668	991.221
Özkaynaklar	8.214.437	5.689.623
Grup'un özkaynaklardaki payı	4.189.363	2.901.708
	1 Ocak -	1 Ocak -
	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Hasılat	2.155.586	1.133.385
Dönem zararı	(4.458.424)	(6.822.991)
Dönem zararında Grup'un payı	(2.273.796)	(3.479.684)

Turkbine Teknik Gaz Turbinleri Bakım Onarım A.Ş.'nin 31 Aralık 2013 ve 31 Aralık 2012 tarihlerine ilişkin finansal bilgileri aşağıdaki gibidir :

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Varlıklar	15.108.091	15.325.079
Yükümlülükler	(2.157.261)	577.189
Özkaynaklar	17.265.352	14.747.890
Grup'un özkaynaklardaki payı	8.632.676	7.373.945

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 Aralık 2013 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

4. DİĞER İŞLETMELERDEKİ PAYLAR (devamı)

Turkbine Teknik Gaz Turbinleri Bakım Onarım A.Ş.'nin 31 Aralık 2013 ve 31 Aralık 2012 tarihlerine ilişkin finansal bilgileri aşağıdaki gibidir :

	1 Ocak - 31 Aralık 2013	1 Ocak - 31 Aralık 2012
Hasılat	1.705.776	1.252.656
Dönem zararı	(363.832)	(707.763)
Dönem zararında Grup'un payı	(181.916)	(353.882)

Goodrich THY Teknik Servis Merkezi Ltd.Şti.'nin 31 Aralık 2013 ve 31 Aralık 2012 tarihlerine ilişkin finansal bilgileri aşağıdaki gibidir :

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Varlıklar	9.064.019	7.284.016
Yükümlülükler	7.168.001	6.254.706
Özkaynaklar	1.896.018	1.029.310
Grup'un özkaynaklardaki payı	758.407	411.724

	1 Ocak - 31 Aralık 2013	1 Ocak - 31 Aralık 2012
Hasılat	14.404.840	13.581.638
Dönem zararı	(1.364.225)	(3.103.680)
Dönem zararında Grup'un payı	(545.690)	(1.241.472)

Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların kar / (zarar) içindeki payları aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2013	1 Ocak - 31 Aralık 2012
Sun Express	56.637.482	(10.263.186)
Turkish DO&CO	31.365.384	9.045.852
THY Opet	22.655.086	30.190.047
TGS	18.515.052	6.490.886
Bosna Hersek Havayolları	-	(11.574.460)
Turkbine Teknik	(181.916)	(353.882)
Goodrich	(545.690)	(1.241.472)
Uçak Koltuk	(673.057)	4.097.946
TCI	(2.273.796)	(3.479.684)
TEC	(16.525.033)	(16.950.794)
Toplam	<u>108.973.512</u>	<u>5.961.253</u>

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 Aralık 2013 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait****Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

5. BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA

Grup yönetimi, bölümlere tahsis edilecek kaynaklara ilişkin kararların alınması ve bölümlerin performansının değerlendirilmesi amacıyla sonuçları ve faaliyetleri hava taşımacılığı ve uçak teknik bakım hizmetleri bazında incelemektedir. Grup'un satış bilgilerine ilişkin detaylı bilgiler Not 33'te verilmiştir.

5.1. Toplam Varlıklar ve Yükümlülükler

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Toplam Varlıklar		
Havacılık	25.229.616.381	18.576.446.509
Teknik	1.883.103.317	1.235.350.264
Toplam	27.112.719.698	19.811.796.773
Eksi: Konsolidasyon eliminasyonları	(1.713.378.071)	(1.053.865.058)
Konsolide mali tablolara göre toplam varlıklar	25.399.341.627	18.757.931.715
Toplam Yükümlülükler	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Havacılık	18.226.396.169	13.204.626.821
Teknik	614.730.235	309.832.394
Toplam	18.841.126.404	13.514.459.215
Eksi: Konsolidasyon eliminasyonları	(404.275.133)	(161.571.089)
Konsolide mali tablolara göre toplam yükümlülükler	18.436.851.271	13.352.888.126

5.1. Vergi Öncesi Karı / (Zararı)

Bölüm Sonuçları:

1 Ocak-31 Aralık 2013	Bölümlerarası			Toplam
	Havacılık	Teknik	Eliminasyon	
Grup Dışı Hasılat	18.459.362.069	317.422.256	-	18.776.784.325
Bölümlerarası Hasılat	30.469.756	778.177.154	(808.646.910)	-
Hasılat	18.489.831.825	1.095.599.410	(808.646.910)	18.776.784.325
Satışların Maliyeti (-)	(15.129.787.875)	(987.675.780)	812.808.238	(15.304.655.417)
Brüt Kar	3.360.043.950	107.923.630	4.161.328	3.472.128.908
Genel Yönetim Giderleri (-)	(337.878.995)	(115.314.855)	18.217.696	(434.976.154)
Pazarlama ve Satış Giderleri (-)	(1.937.967.673)	(10.194.727)	858.106	(1.947.304.294)
Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler	227.265.459	23.109.078	(19.819.490)	230.555.047
Esas Faaliyetlerden Diğer Giderler (-)	(65.064.004)	(17.024.926)	1.716.887	(80.372.043)
Esas Faaliyet Karı/Zararı	1.246.398.737	(11.501.800)	5.134.527	1.240.031.464
Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler	139.076.819	524.910	(7.788.666)	131.813.063
Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımların Karlarından/Zararlarından Paylar	127.162.420	(18.188.908)	-	108.973.512
Finansman Geliri/Gideri Öncesi Faaliyet Karı/ (Zararı)	1.512.637.976	(29.165.798)	(2.654.139)	1.480.818.039
Finansman Gelirleri	61.368.752	5.059.839	(16.283.049)	50.145.542
Finansman Giderleri (-)	(571.821.258)	(9.601.962)	15.703.894	(565.719.326)
Sürdürülen Faaliyetler Vergi Öncesi Kar/ (Zararı)	1.002.185.470	(33.707.921)	(3.233.294)	965.244.255

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
31 Aralık 2013 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

5. BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (devamı)

5.2. Vergi Öncesi Karı / (Zararı) (devamı)

1 Ocak-31 Aralık 2012	Havacılık	Teknik	Bölümlerarası Eliminasyon	Toplam
Grup Dışı Hasılat	14.580.603.989	181.458.257	-	14.762.062.246
Bölümlerarası Hasılat	48.332.280	686.807.235	(735.139.515)	-
Hasılat	14.628.936.269	868.265.492	(735.139.515)	14.762.062.246
Satışların Maliyeti (-)	(11.725.165.823)	(712.824.923)	721.016.678	(11.716.974.068)
Brüt Kar	2.903.770.446	155.440.569	(14.122.837)	3.045.088.178
Genel Yönetim Giderleri (-)	(296.548.347)	(82.315.076)	7.333.834	(371.529.589)
Pazarlama ve Satış Giderleri (-)	(1.580.298.722)	(9.306.890)	814.719	(1.588.790.893)
Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler	158.156.894	12.395.013	-	170.551.907
Esas Faaliyetlerden Diğer Giderler (-)	(104.480.554)	(11.482.166)	-	(115.962.720)
Esas Faaliyet Karı	1.080.599.717	64.731.450	(5.974.284)	1.139.356.883
Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler	488.674.809	-	-	488.674.809
Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımların Karlarından/Zararlarından Paylar	26.431.485	(20.470.232)	-	5.961.253
Finansman Geliri/Gideri Öncesi Faaliyet Karı	1.595.706.011	44.261.218	(5.974.284)	1.633.992.945
Finansman Gelirleri	88.671.642	(154.751)	-	88.516.891
Finansman Giderleri (-)	(337.360.329)	(37.076)	-	(337.397.405)
Sürdürülen Faaliyetler Vergi Öncesi Kar	1.347.017.324	44.069.391	(5.974.284)	1.385.112.431

Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımlara İlişkin Gelir Tablosu Kalemleri:

1 Ocak-31 Aralık 2013	Havacılık	Teknik	Bölümlerarası Eliminasyon	Toplam
Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımların Karlarından/Zararlarından Paylar	127.162.420	(18.188.908)	-	108.973.512
1 Ocak-31 Aralık 2012	Havacılık	Teknik	Bölümlerarası Eliminasyon	Toplam
Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımların Karlarından/Zararlarından Paylar	26.431.485	(20.470.232)	-	5.961.253

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
31 Aralık 2013 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

5. BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (devamı)

5.3. Yatırım Faaliyetleri

1 Ocak - 31 Aralık 2013	Havacılık	Teknik	Bölümlerarası Eliminasyon	Toplam
Maddi ve maddi olmayan varlık alımı	2.630.087.903	316.542.898	-	2.946.630.801
Cari dönem amortisman gideri ve itfa payı	1.154.356.982	86.170.177	-	1.240.527.159
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlar	332.202.531	57.471.668	-	389.674.199
1 Ocak - 31 Aralık 2012	Havacılık	Teknik	Bölümlerarası Eliminasyon	Toplam
Maddi ve maddi olmayan varlık alımı	2.517.407.045	126.241.439	-	2.643.648.484
Cari dönem amortisman gideri ve itfa payı	964.625.827	65.137.093	-	1.029.762.920
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlar	206.493.307	62.576.238	-	269.069.545

6. NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Kasa	2.231.785	1.836.473
Banka – vadeli mevduatlar	782.265.403	1.121.913.532
Banka – vadesiz mevduatlar	521.069.942	222.290.264
Diğer hazır değerler	33.416.705	9.502.267
	1.338.983.835	1.355.542.536

31 Aralık 2013 tarihi itibarıyla vadeli mevduatlara ilişkin bilgiler aşağıdaki gibidir:

Anapara	Para Birimi	Faiz Oranı	Vade	31 Aralık 2013
106.265.000	TL	%6,41 - %9	Ocak 2014	106.268.154
36.984.472	EUR	%0,82 - %2,54	Ocak 2014	108.762.210
265.442.777	ABD Doları	%2,14 - %2,91	Mart 2014	567.235.039
				782.265.403

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
31 Aralık 2013 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

6. NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ (devamı)

31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla vadeli mevduatlara ilişkin bilgiler aşağıdaki gibidir:

<u>Anapara</u>	<u>Para Birimi</u>	<u>Faiz Oranı</u>	<u>Vade</u>	<u>31 Aralık 2012</u>
813.916.500	TL	%7,14 - %9,22	Mart 2013	825.411.927
125.082.952	EUR	%2,81 - %3,27	Mart 2013	296.501.605
				<u>1.121.913.532</u>

7. FİNANSAL YATIRIMLAR

Kısa vadeli finansal yatırımlar aşağıdaki gibidir:

	<u>31 Aralık 2013</u>	<u>31 Aralık 2012</u>
3 aydan uzun vadeli mevduatlar	<u>42.774.034</u>	<u>476.958.794</u>

3 aydan uzun vadeli mevduatlara ilişkin bilgiler aşağıdaki gibidir:

<u>Anapara</u>	<u>Para Birimi</u>	<u>Faiz Oranı</u>	<u>Vade</u>	<u>31 Aralık 2013</u>
20.000.000	USD	2,79%	Nisan 2014	<u>42.774.034</u>
<u>Anapara</u>	<u>Para Birimi</u>	<u>Faiz Oranı</u>	<u>Vade</u>	<u>31 Aralık 2012</u>
41.827.004	USD	3,53%	Nisan 2013	75.250.687
170.000.000	TL	%6,93-%7,27	Nisan 2013	170.577.495
97.844.734	EUR	%3,19-%3,20	Eylül 2013	231.130.612
				<u>476.958.794</u>

Uzun vadeli finansal yatırımlar aşağıdaki gibidir:

	<u>31 Aralık 2013</u>	<u>31 Aralık 2012</u>
Sita Inc.	1.679.619	1.679.619
Star Alliance Gmbh	44.465	44.465
Emek İnşaat ve İşletme A.Ş.	26.859	26.859
UATP Inc.	16.929	16.929
Yabancı Para Çevrim Farkı	684.849	281.372
	<u>2.452.721</u>	<u>2.049.244</u>

Sita Inc., Star Alliance GMBH, Emek İnşaat ve İşletme A.Ş. ve UATP Inc. aktif bir piyasada işlem görmediğinden dolayı maliyet değerleri ile gösterilmektedir.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
31 Aralık 2013 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

7. FİNANSAL YATIRIMLAR (devamı)

Grup'un uzun vadeli finansal yatırımlarının 31 Aralık 2013 tarihi itibarıyla detayları aşağıdaki gibidir:

Şirketin Ünvanı	Şirketin ve Faaliyetin Yeri	Sahiplik Oranı	Sahip Olunan Oy Hakkı	Ana Faaliyet Alanı
Sita Inc.	Hollanda	% 0,1'den az	% 0,1'den az	Bilgi ve Telekomünikasyon Hizmetleri
Star Alliance Gmbh	Almanya	% 5,55	% 5,55	Star Alliance Üye Havayolları Arasındaki Koordinasyon
UATP Inc.	A.B.D.	% 4	% 4	UATP Kredi Kartı
Emek İnşaat ve İşletme A.Ş.	Türkiye	% 0,3	% 0,3	İnşaat

8. KISA VE UZUN VADELİ BORÇLANMALAR

Uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli kısımları aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Finansal kiralama işlemlerinden borçlar (Not:21)	<u>1.188.220.823</u>	<u>866.011.394</u>

Uzun vadeli borçlanmalar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Finansal kiralama işlemlerinden borçlar (Not:21)	<u>10.364.269.509</u>	<u>7.800.982.204</u>

9. DİĞER FİNANSAL YÜKÜMLÜLÜKLER

Kısa vadeli diğer finansal yükümlülüklerin detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Diğer finansal yükümlülükler	<u>33.808.413</u>	<u>31.064.076</u>

Bankaya borçlar hesabı ay sonu vergi ve SSK ödemeleri için banka tarafından faizsiz olarak kullanılan gecelik borçlardan oluşmaktadır.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
31 Aralık 2013 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

10. İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI

Özkaynaktan pay alma yöntemiyle muhasebeleştirilen ortaklıklardan kısa vadeli ticari alacakların dökümü aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
TCI	382.750	447.790
TEC	-	12.736.341
Sun Express	-	5.791.128
	382.750	18.975.259

İlişkili taraflardan kısa vadeli diğer alacaklar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
TCI	4.087.847	7.959
Türkbine Teknik	-	476
Uçak Koltuk Üretimi	-	96
	4.087.847	8.531

Özkaynaktan pay alma yöntemiyle muhasebeleştirilen ortaklıklara kısa vadeli ticari borçlar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
THY Opet	184.980.253	139.538.456
Turkish DO&CO	67.793.993	16.035.217
Sun Express	54.322.677	19.426.776
TGS	33.853.908	27.246.944
TEC	31.294.411	12.462.870
Goodrich	2.361.168	289.812
TCI	-	244
Türkbine Teknik	-	676
	374.606.410	215.000.995

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 Aralık 2013 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

10. İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (devamı)

31 Aralık 2013 tarihinde sona eren hesap dönemine ilişkin ilişkili taraflarla olan işlemler aşağıdaki gibidir:

Satışlar

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Sun Express	85.596.025	42.182.656
TGS	28.690.121	32.959.604
TEC	12.334.619	15.621.347
Turkish DO&CO	5.285.615	2.566.491
THY Opet	3.097.997	160.909
TCI	228.038	944.319
Goodrich	148.057	1.890.294
Türkbine Teknik	51.652	360.275
Sun Express Deut.	40.217	70.008
Uçak Koltuk	-	29.231
	135.472.341	96.785.134

Alışlar

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
THY Opet	3.943.188.972	3.192.744.391
Turkish DO&CO	538.461.828	385.433.214
Sun Express	435.937.741	73.735.876
TGS	389.830.809	311.898.310
TEC	191.381.580	36.222.756
Star Alliance GMBH	840.053	-
Goodrich	323.276	8.149.394
TCI	69.656	-
Türkbine Teknik	-	146.619
	5.500.033.915	4.008.330.560

Grup ile Sun Express arasındaki işlemler, koltuk ve uçak kiralama işlemlerinden; Turkish DO&CO arasındaki işlemler ikram hizmetleri işlemlerinden; TGS arasındaki işlemler yer hizmetleri temininden; TEC arasındaki işlemler motor bakım hizmetlerinden; THY Opet arasındaki işlemler havacılık yakıtları temininden kaynaklanmaktadır. İlişkili taraflardan olan alacaklar teminatsız olup, ticari olan alacakların vadesi yaklaşık 30 gündür.

Şirket'in, Yönetim Kurulu Başkan ve üyeleriyle Genel Müdür, Genel Koordinatör, Genel Müdür Yardımcıları gibi üst düzey yöneticilere cari dönemde sağlanan tamamı kısa vadeli faydalardan oluşan ücret ve benzeri menfaatlerin toplam tutarı 8.524.363 TL'dir (31 Aralık 2012: 6.301.658 TL).

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 Aralık 2013 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait****Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

11. TİCARİ ALACAK VE BORÇLAR

31 Aralık 2013 ve 2012 tarihleri itibariyle ilişkili olmayan taraflardan ticari alacaklar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Ticari alacaklar	1.289.341.336	828.016.124
Şüpheli alacaklar karşılığı	(141.633.923)	(73.380.910)
	1.147.707.413	754.635.214

Şüpheli alacak karşılığı geçmişteki tahsil edilmeme tecrübesine dayanılarak belirlenmiştir. Grubun ticari alacaklarına ilişkin kredi riski, kur riski ve değer düşüklüğüne ilişkin detaylar Not:46' da açıklanmıştır.

31 Aralık 2013 ve 2012 tarihleri itibariyle ilişkili olmayan taraflara ticari borçlar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Ticari borçlar	1.075.555.053	691.657.030
Diğer ticari borçlar	1.020.117	2.132.786
	1.076.575.170	693.789.816

12. ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR KAPSAMINDA BORÇLAR

31 Aralık 2013 ve 2012 tarihleri itibariyle çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Maaş tahakkukları	260.194.780	147.057.807
Ödenecek SGK primleri	43.654.175	36.021.871
Toplu İş Sözleşmesi (TİS) farkı (*)	4.134.521	-
	307.983.476	183.079.678

(*) Toplu İş Sözleşmesi fark tutarı, THY Habom A.Ş.' nin 25 Şubat 2014 tarihinde imzalanan ve 01 Ağustos 2013 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere ödenmesi gereken personel ücret artışlarından oluşmaktadır.

13. DİĞER ALACAKLAR VE BORÇLAR

31 Aralık 2013 ve 2012 tarihleri itibariyle ilişkili olmayan taraflardan kısa vadeli diğer alacaklar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Uçak alımı için yapılan nakdi olarak geri alınacak ön ödemeler (net)	1.111.916.468	475.603.418
Yurtdışı satınalma işlemlerinden doğan alacaklar	119.869.279	98.482.319
Fon transferi güçlüğü olan banka hesapları (*)	85.538.901	160.469.134
Pilot ve adaylarına ilişkin eğitim alacakları	28.889.363	2.751.021
Geri alınacak vergiler	17.369.268	11.832.018
Personelden alacaklar	3.304.898	2.511.696
Diğer alacaklar	9.809.729	3.402.692
	1.376.697.906	755.052.298

(*)31 Aralık 2013 tarihi itibariyle bu tutar Khartum, Akra, Addis Ababa, Taşkent, Sao Paulo, Kazablanka, Dakka ve Buenos Aires'teki bankalarda tutulan hesaplarla ilgilidir.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
31 Aralık 2013 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

13. DİĞER ALACAKLAR VE BORÇLAR (devamı)

31 Aralık 2013 ve 2012 tarihleri itibariyle ilişkili olmayan taraflardan uzun vadeli diğer alacaklar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Uçak alımı için yapılan nakdi olarak geri alınacak ön ödemeler (net)	2.120.392.457	1.167.114.676
Yatırım destek alacağı (Not 2.5.16)	199.642.624	107.714.141
Fon transferi güçlüğü olan banka hesapları (*)	185.575.908	176.900.543
Pilot ve adaylarına ilişkin eğitim alacakları	102.223.282	44.470.842
Faiz takası sözleşmeleri depozitoları	53.400.186	44.677.053
Verilen depozito ve teminatlar	15.170.163	26.601.535
Stopaj iadelerine ilişkin gelir tahakkukları	2.354.762	15.797.083
Sita depozito sertifikalarından alacaklar	1.849.444	1.643.236
	2.680.608.826	1.584.919.109

(*) 31 Aralık 2013 ve 2012 tarihleri itibariyle bu tutar İran ve Suriye'deki bankalarda tutulan hesaplarla ilgilidir. İran Sivil Havacılık Otoritesi tarafından Kasım 2012 tarihine kadar İran'da yapılan bilet satışlarının İran para birimi (IRR)'den yabancı para birimlerine çevrimlerinde uygulanacak paritenin İran Merkez Bankası tarafından yayınlanan resmi parite (MB 1. Seviye) olması zorunlu tutulmuştur. Ancak İran'da yaşanan devalüasyon sonrasında Temmuz 2012 tarihinden itibaren İran Merkez Bankası tarafından ülke dışına yapılacak para transferinde MB 1. Seviye Paritesinin kullanılmasına izin verilmemektedir. Grup'un Kasım 2012 tarihine kadar yapılan satışlarından MB 1. Seviye Paritesine göre 60 milyon EUR tutarında bakiyesi bulunmaktadır. İran Sivil Havacılık Otoritesi ve İran Merkez Bankası ile yapılan görüşmeler neticesinde bu tutarın ülke dışına transferinde MB 1. Seviye paritenin kullanılması hususunda mutabık kalınmış olmakla birlikte henüz transfer gerçekleşmemiştir. İlgili döneme ait parite 1 EUR=15.966 IRR olarak belirlenmiştir. 31 Aralık 2013 ve 2012 tarihleri itibariyle bu bakiye belirtilen pariteden bilançoda gösterilmiştir.

İlişkili olmayan taraflara kısa vadeli diğer borçların detay aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Ödenecek vergi ve fonlar	81.943.879	41.742.240
Alınan depozito ve teminatlar	18.117.653	21.881.619
Sigorta şirketlerine borçlar	8.602.152	3.290.177
Diğer borçlar	5.518.003	9.892.163
	114.181.687	76.806.199

İlişkili olmayan taraflara uzun vadeli diğer borçların detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Alınan depozito ve teminatlar	30.917.704	15.659.634

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 Aralık 2013 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

14. STOKLAR

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Teknik malzeme stokları	288.403.089	230.339.657
Diğer stoklar	68.251.673	46.562.105
	<u>356.654.762</u>	<u>276.901.762</u>
Değer düşüklüğü karşılığı (-)	(14.330.391)	(17.701.999)
	<u>342.324.371</u>	<u>259.199.763</u>

31 Aralık 2013 ve 2012 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ilişkin stok değer düşüklüğündeki değişim aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2013	1 Ocak - 31 Aralık 2012
Dönem başı ayrılmış karşılık	17.701.999	17.555.587
Yabancı para çevrim farkı	2.739.001	(993.935)
Dönem içinde ayrılan / (iptal edilen) karşılık	(6.110.609)	1.140.347
Dönem sonu itibariyle ayrılan karşılık	<u>14.330.391</u>	<u>17.701.999</u>

15. CANLI VARLIKLAR

Yoktur (31 Aralık 2012: Yoktur).

16. PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER VE ERTELENMİŞ GELİRLER

31 Aralık 2013 ve 2012 tarihleri itibariyle, peşin ödenmiş giderler ve ertelenmiş gelirler aşağıdaki gibidir:

Kısa vadeli peşin ödenmiş giderler

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Peşin ödenmiş satış komisyonları	30.382.160	21.096.986
Peşin ödenmiş faaliyet tipi kiralama giderleri	16.133.614	14.191.310
Peşin ödenmiş diğer giderler	15.591.581	8.844.769
Peşin ödenmiş reklam giderleri	13.953.426	4.565.568
Verilen sipariş avansları	9.283.739	35.473.673
Peşin ödenmiş diğer kira giderleri	4.021.595	381.025
	<u>89.366.115</u>	<u>84.553.331</u>

Uzun vadeli peşin ödenmiş giderler

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Peşin ödenmiş motor bakım giderleri	311.691.062	146.478.543
Maddi duran varlık alımlarına ilişkin yapılan ödemeler	52.089.326	60.987.232
Peşin ödenmiş uçak finansman giderleri	33.770.950	27.830.021
Peşin ödenmiş diğer giderler	12.850.445	699.010
Peşin ödenmiş faaliyet tipi kiralama giderleri	1.840.398	1.891.246
	<u>412.242.181</u>	<u>237.886.052</u>

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
31 Aralık 2013 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

16. PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER VE ERTELENMİŞ GELİRLER (devamı)

Kısa vadeli ertelenmiş gelirler

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
TGS hisse devri ile ilgili kazanılmamış gelir (Not:4)	16.961.685	12.870.201
Gelecek aylara ait banka protokol geliri	12.272.118	7.720.681
Alınan diğer avanslar	12.095.796	20.187.231
Gelecek aylara ait diğer gelirler	4.258.542	-
Özel kira avansları	1.041.847	1.041.539
	46.629.988	41.819.652

Uzun vadeli ertelenmiş gelirler

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Brüt hibe krediler	59.077.997	49.342.847
Hibe krediler birikmiş amortismanı	(36.261.496)	(25.877.761)
Gelecek aylara ait banka protokol geliri	8.277.860	10.732.856
Alınan diğer avanslar	63.625	-
TGS hisse devri ile ilgili kazanılmamış gelir (Not:4)	-	13.248.491
	31.157.986	47.446.433

17. YATIRIM AMAÇLI GAYRİMENKULLER

	1 Ocak- 31 Aralık 2013	1 Ocak- 31 Aralık 2012
Açılış bakiyesi	57.985.000	54.720.000
Yabancı para çevrim farkı	11.592.599	(3.068.810)
Çıkışlar	(500.000)	-
Makul değer değişikliğinden kaynaklanan kazanç (Not :37)	7.242.401	6.333.810
Kapanış bakiyesi	76.320.000	57.985.000

Yatırım amaçlı gayrimenkullerin gerçeğe uygun değeri Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yetkilendirilmiş bağımsız bir ekspertiz şirketi tarafından benzer gayrimenkuller ile ilgili piyasa işlem fiyatlarının referans alınmasıyla tespit edilmiştir.

Yatırım amaçlı gayrimenkullerden elde edilen kira geliri bulunmamaktadır.

Yatırım amaçlı gayrimenkullerin gerçeğe uygun değeri, değerlendirme yöntemleri tekniklerine göre seviye 3 kapsamındadır.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
31 Aralık 2013 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

18. MADDİ DURAN VARLIKLAR

	Yerüstü Düzenlemeleri ve Binalar	Teknik Ekipman, Simülatör ve Taşıtlar	Diğer Ekipmanlar ve Demirbaşlar	Uçaklar	Yedek Motorlar	Komponent ve Tamir Edilebilir Yedek Parçalar	Özel Maliyetler	Yapılmakta Olan Yatırımlar	Toplam
<u>Maliyet</u>									
Açılış Bakiyesi 1 Ocak 2013	198.408.933	376.616.472	240.693.235	15.623.706.346	617.668.430	373.795.361	79.440.618	679.208.519	18.189.537.914
Çevrim farkı	50.758.543	78.448.375	52.336.616	3.340.915.790	126.293.664	86.008.634	16.565.015	173.815.300	3.925.141.937
İlaveler	16.840.529	65.156.820	34.916.365	2.214.600.352	88.137.166	136.001.760	7.346.994	353.927.914	2.916.927.900
İşletme birleşmelerinden ilaveler	95.852.356	13.504.753	14.527.198	-	-	-	-	-	123.884.307
Transferler (*)	9.747.371	121.891	-	-	-	-	-	(13.454.280)	(3.585.018)
Çıkışlar	(16.861.874)	(43.250.416)	(4.354.063)	(85.378.599)	(51.635.818)	(34.984.561)	-	-	(236.465.331)
Kapanış bakiyesi:31 Aralık 2013	354.745.858	490.597.895	338.119.351	21.093.843.889	780.463.442	560.821.194	103.352.627	1.193.497.453	24.915.441.709
<u>Birikmiş Amortisman</u>									
Açılış Bakiyesi 1 Ocak 2013	73.594.821	202.883.246	175.979.342	4.659.039.951	187.327.416	145.803.610	51.569.939	-	5.496.198.325
Çevrim farkı	16.392.273	38.272.051	37.546.770	1.032.252.809	39.364.275	33.721.956	11.670.541	-	1.209.220.675
Cari dönem amortismanı	9.246.828	31.576.872	32.235.486	1.016.780.059	66.210.218	57.206.508	12.326.072	-	1.225.582.043
İşletme birleşmelerinden ilaveler	12.596.916	3.598.750	6.252.478	-	-	-	-	-	22.448.144
Çıkışlar	(5.117.056)	(43.019.175)	(4.140.988)	(85.378.599)	(46.391.924)	(16.376.406)	-	-	(200.424.148)
Kapanış bakiyesi:31 Aralık 2013	106.713.782	233.311.744	247.873.088	6.622.694.220	246.509.985	220.355.668	75.566.552	-	7.753.025.039
Net defter değeri:31 Aralık 2013	248.032.076	257.286.151	90.246.263	14.471.149.669	533.953.457	340.465.526	27.786.075	1.193.497.453	17.162.416.670

(*) 3.585.018 TL tutarındaki maddi duran varlık, maddi olmayan duran varlıklara transfer edilmiştir.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
31 Aralık 2013 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

18. MADDİ DURAN VARLIKLAR (devamı)

	Yerüstü Düzenlemeleri ve Binalar	Teknik Ekipman, Simülator ve Taşıtlar	Diğer Ekipmanlar ve Demirbaşlar	Uçaklar	Yedek Motorlar	Komponent ve Tamir Edilebilir Yedek Parçalar	Özel Maliyetler	Yapılmakta Olan Yatırımlar	Toplam
Maliyet									
Açılış Bakiyesi 1 Ocak 2012	194.445.053	461.185.261	148.453.434	12.863.510.809	615.266.465	399.664.054	111.431.957	435.264.825	15.229.221.858
Çevrim farkı	(13.372.432)	(11.893.982)	(32.665.326)	(1.198.885.929)	(40.357.310)	(22.460.963)	(19.301.794)	(16.786.206)	(1.355.723.942)
İlaveler	7.963.128	29.345.241	21.907.776	2.145.180.214	42.759.275	107.991.879	3.066.771	268.881.536	2.627.095.820
Çıkışlar	-	(3.044.015)	(668.343)	(4.915.771)	-	(111.399.609)	(540.525)	-	(120.568.263)
Satış amacıyla elde tutulan duran varlıklardan transfer	-	-	-	1.815.991.128	-	-	-	-	1.815.991.128
Hesaplar arası transferler (*)	9.373.184	(98.976.033)	103.665.694	2.825.895	-	-	(15.215.791)	(8.151.636)	(6.478.687)
Kapanış bakiyesi:31 Aralık 2012	198.408.933	376.616.472	240.693.235	15.623.706.346	617.668.430	373.795.361	79.440.618	679.208.519	18.189.537.914
Birikmiş Amortisman									
Açılış Bakiyesi 1 Ocak 2012	64.597.647	321.520.088	69.210.291	3.291.791.980	139.105.118	185.035.834	65.366.028	-	4.136.626.986
Çevrim farkı	(3.713.730)	(46.270.367)	(10.871.418)	(676.742.705)	(9.554.028)	(10.413.104)	(11.725.708)	-	(769.291.060)
Cari dönem amortismanı	3.337.720	24.324.384	24.439.402	848.529.631	57.776.326	49.368.777	13.300.035	-	1.021.076.275
Çıkışlar	-	(2.330.508)	(523.204)	(4.915.771)	-	(78.187.897)	(154.625)	-	(86.112.005)
Satış amacıyla elde tutulan duran varlıklardan transfer	-	-	-	1.200.376.816	-	-	-	-	1.200.376.816
Hesaplar arası transferler (*)	9.373.184	(94.360.351)	93.724.271	-	-	-	(15.215.791)	-	(6.478.687)
Kapanış bakiyesi:31 Aralık 2012	73.594.821	202.883.246	175.979.342	4.659.039.951	187.327.416	145.803.610	51.569.939	-	5.496.198.325
Net defter değeri:31 Aralık 2012	124.814.112	173.733.226	64.713.893	10.964.666.395	430.341.014	227.991.751	27.870.679	679.208.519	12.693.339.589
Net defter değeri:31 Aralık 2011	129.847.406	139.665.173	79.243.143	9.571.718.829	476.161.347	214.628.220	46.065.929	435.264.825	11.092.594.872

*Grup 1 Temmuz 2012 tarihinde yeni bir Kurumsal Kaynak Planlama ("ERP") sistemine geçmiş olup, bu kapsamda maddi ve maddi olmayan duran varlıkların sınıflamasında bazı değişiklikler yapmıştır. 6.478.687 TL tutarındaki maddi duran varlık ve birikmiş amortisman maddi olmayan duran varlıklara transfer edilmiştir.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
31 Aralık 2013 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

19. DİĞER MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR

	<u>Slot Hakkı</u>	<u>Haklar</u>	<u>Toplam</u>
<u>Maliyet</u>			
Açılış Bakiyesi: 1 Ocak 2013	23.069.393	128.876.837	151.946.230
Çevrim farkı	4.551.501	29.466.538	34.018.039
İlaveler	-	29.702.901	29.702.901
Çıkışlar	-	(3.712)	(3.712)
Transferler	-	3.585.018	3.585.018
Kapanış bakiyesi:31 Aralık 2013	<u>27.620.894</u>	<u>191.627.582</u>	<u>219.248.476</u>
<u>Birikmiş Amortisman</u>			
Açılış Bakiyesi 1 Ocak 2013	-	100.762.463	100.762.463
Çevrim farkı	-	21.693.450	21.693.450
Cari dönem itfa payı	-	14.945.116	14.945.116
Çıkışlar	-	(3.712)	(3.712)
Kapanış bakiyesi:31 Aralık 2013	-	<u>137.397.317</u>	<u>137.397.317</u>
Net defter değeri:31 Aralık 2013	<u>27.620.894</u>	<u>54.230.265</u>	<u>81.851.159</u>

	<u>Slot Hakkı</u>	<u>Haklar</u>	<u>Toplam</u>
<u>Maliyet</u>			
Açılış Bakiyesi: 1 Ocak 2012	24.445.066	113.740.124	138.185.190
Çevrim farkı	(1.375.673)	(7.175.696)	(8.551.369)
İlaveler	-	16.552.664	16.552.664
Çıkışlar	-	(718.942)	(718.942)
Transferler	-	6.478.687	6.478.687
31 Aralık 2012 kapanış bakiyesi	<u>23.069.393</u>	<u>128.876.837</u>	<u>151.946.230</u>
<u>Birikmiş Amortisman</u>			
Açılış Bakiyesi: 1 Ocak 2012	-	91.222.250	91.222.250
Yabancı Para Çevrim Farkları	-	(5.513.033)	(5.513.033)
Cari dönem itfa payı	-	8.686.645	8.686.645
Çıkışlar	-	(112.086)	(112.086)
Transferler	-	6.478.687	6.478.687
Kapanış bakiyesi:31 Aralık 2012	-	<u>100.762.463</u>	<u>100.762.463</u>
Net defter değeri:31 Aralık 2012	<u>23.069.393</u>	<u>28.114.374</u>	<u>51.183.767</u>

Grup, satın almış olduğu slot haklarını süre konusunda herhangi bir sınırlandırma olmadığından sınırsız yararlı ömre sahip maddi olmayan duran varlık kapsamında değerlendirmiştir.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
31 Aralık 2013 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

20. ŞEREFİYE

	<u>31 Aralık 2013</u>
Maliyet	
Açılış Bakiyesi	-
İlaveler (Not:3)	52.523.964
Çevrim farkı	5.716.838
Kapanış bakiyesi	<u>58.240.802</u>

21. KİRALAMA İŞLEMLERİ

Finansal kiralama borçlarının vadelerine göre dağılımı aşağıdaki gibidir:

	<u>31 Aralık 2013</u>	<u>31 Aralık 2012</u>
1 yıldan az	1.464.764.110	1.068.307.603
1 – 5 yıl arası	5.809.555.437	4.291.572.222
5 yıldan fazla	5.970.519.946	4.624.307.819
	<u>13.244.839.493</u>	<u>9.984.187.644</u>
Eksi: Gelecek yıllara ait faiz gideri	(1.692.349.161)	(1.317.194.046)
Mali tablolarda gösterilen finansal kiralama borçlarının anapara tutarı	<u>11.552.490.332</u>	<u>8.666.993.598</u>
	<u>31 Aralık 2013</u>	<u>31 Aralık 2012</u>
Faiz aralığı:		
Değişken oranlı borçlar	5.073.110.037	3.355.700.565
Sabit oranlı borçlar	6.479.380.295	5.311.293.033
	<u>11.552.490.332</u>	<u>8.666.993.598</u>

31 Aralık 2013 tarihi itibarıyla, ABD Doları, Euro ve Japon Yeni cinsinden ifade edilen finansal kiralama borçlarının ağırlıklı ortalama faiz oranları, sabit oranlı borçlar için %3,80 (31 Aralık 2012: %4,14), değişken oranlı borçlar için ise %0,88 (31 Aralık 2012: %0,61)'dir.

22. İMTİYAZLI HİZMET ANLAŞMALARI

Yoktur (31 Aralık 2012: Yoktur).

23. VARLIKLARDA DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ

Yoktur (31 Aralık 2012: Yoktur).

24. DEVLET TEŞVİK VE YARDIMLARI

2010 sonrasında alımı planlanan uçakların alımında kullanılmak üzere Hazine Müsteşarlığı'ndan 28.12.2010 / 99256 no'lu teşvik belgesi temin edilmiştir. Teşvik belgesi kapsamında, kurumlar vergisi indirimi, gümrük vergisi muafiyeti ve sigorta primi işveren hissesi desteği avantajlarından yararlanılacaktır. İlgili yatırım desteğinin muhasebeleştirilmesine ilişkin Not: 2.5.16'ya bakınız.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
31 Aralık 2013 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

25. BORÇLANMA MALİYETLERİ

2013 yılında maddi duran varlık üzerinde aktifleştirilmiş borçlanma maliyeti bulunmamaktadır (31 Aralık 2012 yoktur).

26. KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE BORÇLAR

31 Aralık 2013 ve 2012 tarihleri itibariyle kısa vadeli karşılıklar aşağıdaki gibidir:

(a) Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Kısa Vadeli Karşılıklar

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Kullanılmamış izin karşılığı	<u>64.731.115</u>	<u>41.066.116</u>

İzin karşılıklarının 31 Aralık 2013 ve 31 Aralık 2012 hesap dönemlerindeki değişimi aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2013	1 Ocak - 31 Aralık 2012
Dönem başı ayrılmış karşılık	41.066.116	11.914.374
İşletme birleşmelerinden ilaveler	2.278.037	-
Cari dönemde ayrılan karşılık	22.377.281	29.210.389
Yabancı para çevrim farkı	(990.319)	(58.647)
Dönem sonu itibariyle ayrılan karşılık	<u>64.731.115</u>	<u>41.066.116</u>

(b) Diğer Kısa Vadeli Karşılıklar

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Dava karşılıkları	<u>29.819.212</u>	<u>35.516.181</u>

Dava karşılıklarının 31 Aralık 2013 ve 31 Aralık 2012 hesap dönemlerindeki değişimi aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2013	1 Ocak - 31 Aralık 2012
Dönem başı ayrılmış karşılık	35.516.181	26.224.798
Cari dönemde ayrılan karşılık	3.282.172	15.507.398
Konusu kalmayan karşılık	(9.047.242)	(7.170.892)
Yabancı para çevrim farkı	68.101	954.877
Dönem sonu itibariyle ayrılan karşılık	<u>29.819.212</u>	<u>35.516.181</u>

Grup, faaliyetleri gereği maruz kaldığı aleyhte açılan davalara ilişkin karşılık ayırmaktadır. Aleyhte açılan davalar genellikle eski çalışanların açtığı işe iade davaları ile kayıp ya da hasar görmüş bagaj ve kargolara ilişkindir.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
31 Aralık 2013 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

27. TAAHHÜTLER

a) Verilen Teminatlar: 31 Aralık 2013 itibariyle verilen teminat mektupları tutarı 168.237.282 TL'dir (31 Aralık 2012: 103.501.040 TL).

	31 Aralık 2013		31 Aralık 2012	
	<u>Dövizli Tutar</u>	<u>TL Karşılığı</u>	<u>Dövizli Tutar</u>	<u>TL Karşılığı</u>
A. Kendi tüzel kişiliği adına verilen	-	168.237.282	-	103.501.040
- Teminatlar				
TL	-	19.793.631	-	11.882.222
EUR	10.289.903	30.216.299	6.719.618	15.802.526
USD	53.499.485	114.183.950	40.957.707	73.011.209
Diğer	-	4.043.402	-	2.805.083
B. Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine verilen TRİ'ler	-	-	-	-
C. Olağan ticari faaliyetlerinin yürütülmesi amacıyla diğer 3. Kişilerin borcunu temin için verilen TRİ'ler	-	-	-	-
D. Diğer Verilen TRİ'lerin Toplam Tutarı	-	-	-	-
i. Ana ortak lehine verilen TRİ'ler	-	-	-	-
ii. B ve C maddeleri kapsamına girmeyen diğer grup şirketleri lehine verilen TRİ'ler	-	-	-	-
iii. C maddesi kapsamına girmeyen 3. kişiler lehine verilen TRİ'ler	-	-	-	-
		<u>168.237.282</u>		<u>103.501.040</u>

Şirket'in vermiş olduğu diğer TRİ'lerin Grup'un özkaynaklarına oranı 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle %0'dır (31 Aralık 2012: %0).

b) Faaliyet Tipi Uçak Kiralama Borçları: Grup'un henüz tahakkuk etmemiş ve iskonto edilmemiş tutarlar üzerinden, faaliyet tipi uçak kiralama borçlarının dökümü aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Bir yıldan az	306.818.229	282.339.574
1 – 5 yıl arası	668.136.183	810.999.803
5 yıldan fazla	151.948.537	81.178.443
	<u>1.126.902.949</u>	<u>1.174.517.820</u>

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
31 Aralık 2013 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

27. TAAHHÜTLER (devamı)

b) Faaliyet Tipi Uçak Kiralama Borçları (devamı)

Grup, 2010-2015 yılları arasında teslim almak üzere, uçak üreticisi firmalarca yapılacak indirimler öncesi liste fiyatlarına göre, uçak alımlarının toplam bedeli yaklaşık olarak 11,8 milyar ABD Doları olan 89 adet uçak için anlaşma imzalamıştır. Söz konusu uçaklardan 10 tanesi 2010 yılında, 29 tanesi 2011 yılında, 19 tanesi 2012 yılında, 18 tanesi de 2013 yılında teslim alınmıştır. Ayrıca grup 2013-2021 yılları arasında teslim almak üzere, uçak üreticisi firmalarca yapılacak indirimler öncesi liste fiyatlarına göre, uçak alımlarının toplam bedeli yaklaşık olarak 37,5 milyar ABD Doları olan 252 adet uçak için anlaşma imzalamıştır. Grup, uçak alımları ile ilgili olarak ilgili firmalara 31 Aralık 2013 itibariyle 1.529 milyon ABD Doları avans ödemesi yapmıştır.

c) Faaliyet Tipi Diğer Kiralama Borçları

Şirketin kullanımda ve kiralama dönemi 15 yıl olan, inşaatı devam eden ve kiralama dönemi 23 yıl olan hangar arazilerine ilişkin faaliyet tipi kiralamaları bulunmaktadır. Grup'un bu kira sözleşmelerine ilişkin yükümlülükleri aşağıdaki gibidir:

	<u>31 Aralık 2013</u>	<u>31 Aralık 2012</u>
Bir yıldan az	10.291.602	2.081.088
1 – 5 yıl arası	50.256.243	16.417.472
5 yıldan fazla	118.021.858	49.973.307
	<u>178.569.703</u>	<u>68.471.867</u>

28. ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR

31 Aralık 2013 ve 2012 tarihleri itibariyle çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar aşağıdaki gibidir:

	<u>31 Aralık 2013</u>	<u>31 Aralık 2012</u>
Kıdem tazminatı karşılığı	<u>249.604.088</u>	<u>234.019.405</u>

Kıdem tazminatı karşılığı aşağıdaki açıklamalar çerçevesinde ayrılmaktadır:

Yürürlükteki İş Kanunu hükümleri uyarınca, çalışanlardan kıdem tazminatına hak kazanacak şekilde iş sözleşmesi sona erenlere, hak kazandıkları yasal kıdem tazminatlarının ödenmesi yükümlülüğü vardır. Ayrıca, halen yürürlükte bulunan 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 6 Mart 1981 tarih, 2422 sayılı ve 25 Ağustos 1999 tarih, 4447 sayılı yasalar ile değişik 60'ncü maddesi hükmü gereğince kıdem tazminatını alarak işten ayrılma hakkı kazananlara da yasal kıdem tazminatlarını ödeme yükümlülüğü bulunmaktadır. Emeklilik öncesi hizmet şartlarıyla ilgili bazı geçiş karşılıkları, ilgili kanunun 23 Mayıs 2002 tarihinde değiştirilmesi ile Kanun'dan çıkarılmıştır.

1 Ocak 2014 tarihi itibariyle ödenecek kıdem tazminatı tavanı 3.438 TL (1 Ocak 2013: 3.129 TL)'dir.

Kıdem tazminatı yükümlülüğü yasal olarak herhangi bir fonlamaya tabi değildir. Kıdem tazminatı karşılığı, Şirket'in, çalışanların emekli olmasından kaynaklanan gelecekteki muhtemel yükümlülük tutarının bugünkü değerinin tahmin edilmesi yoluyla hesaplanmaktadır.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
31 Aralık 2013 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

28. ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR (devamı)

TMS 19 (“Çalışanlara Sağlanan Faydalar”), şirketin yükümlülüklerinin, tanımlanmış fayda planları kapsamında aktüeryal değerlendirme yöntemleri kullanılarak geliştirilmesini öngörür. Bu doğrultuda, toplam yükümlülüklerin hesaplanmasında kullanılan aktüeryal varsayımlar aşağıda belirtilmiştir:

Ana varsayım, her hizmet yılı için olan azami yükümlülük tutarının enflasyona paralel olarak artacak olmasıdır. Bu nedenle, 31 Aralık 2013 tarihi itibarıyla, ekli konsolide finansal tablolarda karşılıklar, geleceğe ilişkin, çalışanların emekliliğinden kaynaklanacak muhtemel yükümlülüğün bugünkü değeri tahmin edilerek hesaplanır. İlgili bilanço tarihlerindeki karşılıklar, yıllık %6,00 enflasyon (31 Aralık 2012: %5,00) ve %10,20 iskonto (31 Aralık 2012: %7,63) oranı varsayımlarına göre hesaplanmıştır. İsteğe bağlı işten ayrılmalar neticesinde ödenmeyip, Şirket’e kalacak olan kıdem tazminatı tutarlarının tahmini oranı %2,37 olarak dikkate alınmıştır (31 Aralık 2012: %2,40). Kıdem tazminatı tavanı altı ayda bir revize edilmekte olup, Grup’un kıdem tazminatı karşılığının hesaplanmasında 1 Ocak 2014 tarihinden itibaren geçerli olan 3.438 TL tavan tutarı dikkate alınmıştır. Kıdem tazminatı yükümlülüğündeki değişim aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2013	1 Ocak - 31 Aralık 2012
Dönem başı ayrılmış karşılık	234.019.405	191.632.448
İşletme birleşme etkisi	2.797.612	-
Cari hizmet maliyetleri	57.237.528	33.585.087
Faiz maliyeti	8.967.974	4.802.966
Aktüeryal kazanç / (kayıp)	(25.626.992)	26.922.256
Ödemeler	(28.139.267)	(25.874.633)
Yabancı para çevrim farkı	347.828	2.951.281
Dönem sonu itibarı ile ayrılan karşılık	<u>249.604.088</u>	<u>234.019.405</u>

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
31 Aralık 2013 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

29. NİTELİKLERİNE GÖRE GİDERLER

31 Aralık 2013 ve 2012 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerinde niteliklerine göre giderler aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2013	1 Ocak - 31 Aralık 2012
Akaryakıt giderleri	6.574.220.845	5.160.597.731
Personel giderleri	3.026.021.360	2.492.920.458
Amortisman giderleri	1.240.527.159	1.029.762.920
Yer hizmetleri giderleri	1.060.201.271	824.244.995
Yolcu hizmet ve ikram giderleri	891.516.771	622.510.934
Üstgeçiş giderleri	864.180.730	633.465.331
Konma ve konaklama giderleri	663.698.287	494.716.002
Komisyon ve teşvik giderleri	632.021.257	530.632.435
Bakım giderleri	608.898.333	395.064.193
Kısa dönemli uçak kirası giderleri	578.564.737	121.741.196
Rezervasyon sistem giderleri	389.415.337	301.657.615
Faaliyet tipi kiralama giderleri	283.209.307	312.873.093
Reklam ve tanıtım giderleri	252.395.319	191.636.103
Diğer giderler	142.334.177	121.221.560
Hizmet giderleri	123.806.654	119.125.251
Diğer kira giderleri	84.729.834	85.640.155
Sigorta giderleri	77.332.407	86.814.456
Haberleşme ve bilişim giderleri	58.033.421	39.822.198
Vergi gideri	36.685.626	25.796.751
Nakliye giderleri	36.673.174	31.819.818
Müşavirlik ve danışmanlık giderleri	25.412.102	16.581.380
Aydınlatma, ısıtma, enerji ve su giderleri	15.650.445	19.869.276
Üyelik giderleri	11.075.966	12.618.507
Sistem kullanım ve üyelik giderleri	10.331.346	6.162.192
	17.686.935.865	13.677.294.550

30. YOLCU UÇUŞ YÜKÜMLÜLÜKLERİ

Yolcu uçuş yükümlülüklerinin dökümü aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Bilet satışından doğan yolcu uçuş yükümlülükleri	2.109.459.830	1.271.723.065
Mil yükümlülükleri	453.046.437	396.752.754
	2.562.506.267	1.668.475.819

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
31 Aralık 2013 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

31. DİĞER VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER

31 Aralık 2013 ve 2012 tarihleri itibariyle diğer dönen varlıkların dökümü aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Devreden KDV	102.299.545	57.926.347
Personel ve iş avansları	9.644.840	3.337.806
Diğer dönen varlıklar	479.567	781.620
	112.423.952	62.045.773

31 Aralık 2013 ve 2012 diğer kısa vadeli yükümlülüklerin dökümü aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Bakım onarım gider tahakkukları	611.392.419	480.887.247
Diğer gider tahakkukları	4.318.568	14.182.943
Diğer yükümlülükler	4.033.193	1.360.052
	619.744.180	496.430.242

32. ÖZKAYNAKLAR

Grup'un sermaye yapısı aşağıdaki gibidir:

	Grup	%	31 Aralık 2013	%	31 Aralık 2012
T.C. Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığı (*)	A, C	49,12	677.884.849	49,12	589.465.086
Diğer (Halka Açık Kısım)	A	50,88	702.115.151	50,88	610.534.914
Ödenmiş sermaye			1.380.000.000		1.200.000.000
Sermaye düzeltmesi farkları			1.123.808.032		1.123.808.032
Düzeltilmiş sermaye			2.503.808.032		2.323.808.032

(*) Özel şahıslara ait 1.644 adet hisse THY 1984 yılında özelleştirme programına alındığı sırada dikkate alınmamıştır. Bilahare, THY'nin Yüksek Planlama Kurulu'nun 30 Ekim 1990 tarihli kararıyla onaylanan ana sözleşmesi gereği söz konusu hisseler T.C. Özelleştirme İdaresi Başkanlığı ("ÖİB") adına kaydedilmiştir.

31 Aralık 2013 tarihi itibariyle Grup'un çıkarılmış ve ödenmiş sermayesi her biri 1 Kr nominal değerli 137.999.999.999 adet A grubu hisse ve 1 Kr nominal değerli 1 adet C grubu hisseden oluşmaktadır. Bu hisseler nama yazılıdır. C grubu hisse ÖİB'ye ait olup aşağıda belirtilen imtiyazlara sahiptir:

Ana Sözleşme Madde 7: Nama yazılı hisselerin devrinde Yönetim Kurulu onayı ile beraber C grubu hisseyi temsilen seçilen Yönetim Kurulu üyesinin olumlu oyunun bulunması şarttır.

Ana Sözleşme Madde 10: Yönetim Kurulunun 9 üyesinden 8 üyesinin A grubu hissedarların kendi aralarında yaptıkları seçimden en çok oy alan adaylardan ve bir üyesinin de C grubu hissedarın göstereceği adaydan seçilmesi zorunludur.

Ana Sözleşme Madde 14: Aşağıdaki konularda Yönetim Kurulu'nun alacağı kararların geçerliliği C grubu hisseyi temsilen seçilen üyenin olumlu oy kullanmasına bağlıdır:

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
31 Aralık 2013 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

32. ÖZKAYNAKLAR (devamı)

- a) Ana Sözleşmenin 3.1. maddesinde belirtilen şirket misyonunu açıkça olumsuz etkileyecek kararların alınması,
- b) Genel kurula ana sözleşme değişikliği önerilmesi,
- c) Sermaye arttırılması,
- d) Nama yazılı hisselerin devrinin onaylanması ve devrin pay defterine işlenmesi,
- e) Şirket'in Sermaye Piyasası Kurulu'na sunduğu son yıllık bilançosunda yer alan aktif toplamının beher sözleşme bazında %5'ini geçen ve Şirket'i doğrudan veya dolaylı olarak bağlayan her türlü işlem yapması, taahhüt altına sokacak her türlü kararın alınması (şöyle ki kamu payının Şirket sermayesindeki payı %20'nin altına düştüğünde bu bent hükmü kendiliğinden ortadan kalkacaktır),
- f) Şirket'in başka gruplarla birleşmesi, feshi veya tasfiyesi,
- g) Münhasıran pazar şartları dahilinde veya diğer kaynaklarla operasyon giderini dahi karşılayamayan hatlar haricinde, herhangi bir uçuş hattının kaldırılması veya sefer sayısının belirgin bir şekilde azaltılmasına ilişkin kararların alınması.

Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler

Türk Ticaret Kanunu'na göre, Şirket'in ödenmiş sermayesinin %20'sine ulaşıncaya kadar, kanuni net karın %5'i olarak genel kanuni yedek akçe ayrılır. Ayrıca %20 sınırına tabi olmaksızın ödenmiş sermayenin %5'ini aşan tutarda kar dağıtımı yapılması halinde, aşan kısmın %10'u kadar genel kanuni yedek akçe ayrılır. Türk Ticaret Kanunu'na göre, genel kanuni yedek akçe ödenmiş sermayenin yarısını aşmadığı takdirde, sadece zararların kapatılmasına, işlerin iyi gitmediği zamanlarda işletmeyi devam ettirmeye veya işsizliğin önüne geçmeye ve sonuçlarını hafifletmeye elverişli önlemler alınması için kullanılabilir. Halka açık şirketler, temettü dağıtımlarını SPK'nın öngördüğü şekilde yaparlar.

Yabancı Para Çevrim Farkları

Konsolide finansal tablolar ve dipnotların hazırlanabilmesi amacıyla, TMS 21 uyarınca, ilk etapta Grup'un yasal finansal tablolarındaki parasal bilanço kalemleri bilanço tarihindeki ABD Doları kuruyla; parasal olmayan bilanço kalemleri, gelir ve giderler ile nakit akımları ise işlemin gerçekleştiği tarihin kuruyla (tarihsel kur) ABD Doları'na çevrilmiş ve çevrim farkı özkaynaklar altında gösterilmiştir. Yabancı para cinsinden olan işlemlerin çevriminden doğan çevrim karı/zararı ise, kar veya zararda finansman giderleri altında, kur farkı gideri hesabında ve ticari faaliyetlerden kaynaklanan çevrim karı / zararı ise esas faaliyetlerden giderler altında kur farkı gideri hesabında gösterilmiştir. Ayrıca, yabancı para çevrim farklarında Grup'un müşterek yönetime tabi ortaklığı olan ve özkaynaktan pay alma yöntemine göre muhasebeleştirilen Sun Express'in özkaynaklarında kur değişiminden kaynaklanan değişim takip edilmektedir.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
31 Aralık 2013 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

32. ÖZKAYNAKLAR (devamı)

Kar Payı Dağıtımı

Halka açık şirketler, kar payı dağıtımlarını SPK'nın 1 Şubat 2014 tarihinden itibaren yürürlüğe giren II-19.1 no'lu Kâr Payı Tebliği'ne göre yaparlar.

Ortaklıklar, kârlarını genel kurulları tarafından belirlenecek kâr dağıtım politikaları çerçevesinde ve ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak genel kurul kararıyla dağıtır. Söz konusu tebliğ kapsamında, asgari bir dağıtım oranı tespit edilmemiştir. Şirketler esas sözleşmelerinde veya kar dağıtım politikalarında belirlenen şekilde kar payı öderler. Ayrıca, kar payları eşit veya farklı tutarlı taksitler halinde ödenebilecek ve ara dönem finansal tablolarda yer alan kâr üzerinden nakden kâr payı avansı dağıtılabilecektir.

2012 yılına dair, Şirket'in 29 Mart 2013 tarihli Olağan Genel Kurul Toplantısında, 173.280.963 TL tutarında nakit, 180.000.000 TL tutarında bedelsiz hisse senedi olarak temettü dağıtılmasına karar verilmiştir. 31 Aralık 2013 tarihi itibarıyla, nakit temettü ödemeleri ve bedelsiz hisse dağıtım işlemleri tamamlanmıştır.

Şirket'in 31 Aralık 2013 tarihli yasal kayıtlarında yer alan özkaynak kalemlerinin tutarları aşağıdaki gibidir:

Ödenmiş Sermaye	1.380.000.000
Hisse Senedi İhraç Primleri	181.185
Yasal Yedekler	75.739.047
Olağanüstü Yedekler (*)	-
Diğer Kâr Yedekleri	9
Özel Fonlar	10.577.516
Geçmiş Yıllar Kârları (*)	-
Dönem Zararı (*)	(1.023.653.930)
Toplam Özkaynaklar	<u>442.843.827</u>

(*) Yasal kayıtlara göre kar dağıtımına konu edilebilecek tutarlar olup bunların toplamı negatiftir.

Finansal Riskten Korunma Kazanç/Kayıpları

Finansal Riskten Korunma Kazanç/Kayıpları, gelecekteki nakit akımlarının finansal riskten korunması olarak belirlenen ve bu konuda etkin olan türev finansal araçların gerçeğe uygun değerindeki değişikliklerin doğrudan özkaynak içerisinde muhasebeleştirilmesi sonucu ortaya çıkar. Finansal riske karşı korunmadan elde edilen ertelenmiş kazanç/zarar toplamı, finansal riske karşı korunan işlemin etkisi kar/zararı etkilediğinde kar/zararda muhasebeleştirilir.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
31 Aralık 2013 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

33. HASILAT

Brüt kârın dökümü aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2013	1 Ocak - 31 Aralık 2012
Tarifeli hizmetler		
Yolcu	16.587.466.680	13.128.871.780
Kargo ve Posta	1.638.176.082	1.288.141.709
Toplam tarifeli hizmetler	18.225.642.762	14.417.013.489
Tarifersiz hizmetler	162.840.851	127.776.312
Teknik gelirler	317.422.256	188.895.224
Diğer gelirler	70.878.456	28.377.221
Net satışlar	18.776.784.325	14.762.062.246
Satışların maliyeti (-)	(15.304.655.417)	(11.716.974.068)
Brüt kar	3.472.128.908	3.045.088.178

Tarifeli hizmetlerin coğrafi dağılımı aşağıdaki gibidir:

Tarifeli Hizmetlerin Coğrafi Dağılımı

	1 Ocak - 31 Aralık 2013	1 Ocak - 31 Aralık 2012
- Avrupa	6.103.089.788	4.772.031.464
- Uzak Doğu	3.928.544.390	3.214.994.008
- Orta Doğu	2.257.537.309	1.874.211.753
- Amerika	1.871.684.644	1.427.284.335
- Afrika	1.512.471.540	1.081.276.013
Yurtdışı	15.673.327.671	12.369.797.573
Yurtiçi	2.552.315.091	2.047.215.916
Toplam tarifeli hizmetler ve uçuş geliri	18.225.642.762	14.417.013.489

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
31 Aralık 2013 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

34. SATIŞLARIN MALİYETİ

Satışların maliyetinin dökümü aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2013	1 Ocak - 31 Aralık 2012
Akaryakıt giderleri	6.572.690.533	5.159.187.276
Personel giderleri	2.261.315.199	1.847.455.115
Amortisman giderleri	1.183.623.060	982.774.191
Yer hizmetleri giderleri	1.060.201.271	824.244.995
Yolcu hizmet ve ikram giderleri	891.516.771	622.510.934
Üstgeçiş giderleri	864.180.730	633.465.331
Konma ve konaklama giderleri	663.698.287	494.716.002
Bakım giderleri	602.494.058	387.897.396
Kısa dönemli uçak kirası giderleri	578.564.737	121.741.196
Faaliyet tipi kiralama giderleri	283.209.307	312.873.093
Hizmet giderleri	89.263.220	84.198.175
Sigorta giderleri	75.445.618	85.514.580
Diğer kira giderleri	50.149.164	43.004.409
Nakliye giderleri	36.673.174	31.819.818
Vergi gideri	18.787.659	17.157.765
Aydınlatma, ısıtma, enerji ve su giderleri	11.008.092	12.430.824
Diğer satışların maliyeti	61.834.537	55.982.968
	15.304.655.417	11.716.974.068

35. GENEL YÖNETİM GİDERLERİ VE PAZARLAMA VE SATIŞ GİDERLERİ

Genel yönetim giderleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2013	1 Ocak - 31 Aralık 2012
Personel giderleri	266.042.066	225.371.238
Amortisman giderleri	44.574.203	35.826.796
Haberleşme ve bilişim giderleri	43.193.773	30.053.436
Hizmet giderleri	22.219.578	28.891.431
Sistem kullanım üyelik giderleri	10.331.346	6.162.192
Müşavirlik ve danışmanlık giderleri	9.518.180	6.806.424
Kira giderleri	8.682.388	10.213.003
Bakım giderleri	6.404.275	7.166.797
Aydınlatma, ısıtma, enerji ve su giderleri	4.642.353	7.438.452
Sigorta giderleri	1.886.789	1.299.876
Diğer genel yönetim giderleri	17.481.203	12.299.944
	434.976.154	371.529.589

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
31 Aralık 2013 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

35. GENEL YÖNETİM GİDERLERİ VE PAZARLAMA VE SATIŞ GİDERLERİ (devamı)

Pazarlama ve satış giderleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2013	1 Ocak - 31 Aralık 2012
Komisyon ve teşvik giderleri	632.021.257	530.632.435
Personel giderleri	498.664.095	420.094.105
Rezervasyon sistem giderleri	389.415.337	301.657.615
Reklam ve tanıtım giderleri	252.395.319	191.636.103
Kira giderleri	25.898.282	32.422.743
Vergi giderleri	17.897.967	8.638.986
Müşavirlik ve danışmanlık giderleri	15.893.922	9.774.956
Haberleşme ve bilişim giderleri	14.839.648	9.768.762
Amortisman giderleri	12.329.896	11.161.933
Hizmet giderleri	12.323.856	6.035.645
Üyelik giderleri	11.075.966	12.618.507
Akaryakıt giderleri	1.530.312	1.410.455
Diğer satış pazarlama giderleri	63.018.437	52.938.648
	1.947.304.294	1.588.790.893

36. ESAS FAALİYETLERDEN DİĞER GELİRLER VE GİDERLER

Esas faaliyetlerden diğer gelirlerin dökümü aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2013	1 Ocak - 31 Aralık 2012
Ticari faaliyetlerden kaynaklanan kur farkı geliri, net	76.147.165	-
Sigorta, tazminat ve ceza gelirleri	52.395.739	61.303.525
Uçak, motor ve diğer alımlara ilişkin hibe kredi gelirleri	17.910.135	16.267.517
Konusu kalmayan karşılıklar	14.784.893	24.358.091
TGS hisse senedi ihraç primi (Not:4)	11.187.211	14.088.535
Bankalardan elde edilen faiz dışı gelirler	9.627.810	8.906.897
Vade farkı geliri	7.420.527	6.352.932
Kira gelirleri	7.140.139	4.318.765
Diğer faaliyet gelirleri	33.941.428	34.955.645
	230.555.047	170.551.907

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
31 Aralık 2013 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

36. ESAS FAALİYETLERDEN DİĞER GELİRLER VE GİDERLER (devamı)

Esas faaliyetlerden diğer giderlerin dökümü aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2013	1 Ocak - 31 Aralık 2012
Karşılık giderleri	43.162.345	28.869.760
Tazminat ve ceza gideri	5.594.677	4.942.022
Ticari faaliyetlerden kaynaklanan kur farkı gideri, net	-	64.544.740
Diğer faaliyet giderleri	31.615.021	17.606.198
	80.372.043	115.962.720

37. YATIRIM FAALİYETLERİNDEN GELİRLER VE GİDERLER

Yatırım faaliyetlerinden gelirlerin dökümü aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Devlet teşvik gelirleri	93.786.035	62.319.152
Finansal yatırımlar faiz geliri	29.126.209	65.558.458
Duran varlık satış karları	1.658.418	3.321.066
Yatırım amaçlı gayrimenkuller gelir ve karları	7.242.401	6.333.810
Satılmaya hazır varlıkların ve maddi varlık değer düşüş karşılığı iptali (*)	-	351.142.323
	131.813.063	488.674.809

(*) 2011 yılında satış amaçlı elde tutulan varlık olarak sınıflandırılan 7 adet A340 uçaklarının 2012 yılında satış planındaki değişiklik sebebiyle maddi duran varlık grubuna geri sınıflanması ve bir önceki yıl ayrılan değer düşüş karşılığının iptalinden oluşmaktadır.

38. ÇEŞİT ESASINA GÖRE SINIFLANDIRILMIŞ GİDERLER

31 Aralık 2013 ve 2012 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ilişkin giderler fonksiyon bazında olarak gösterilmiş olup detayları Not 34 ve 35'te yer almaktadır.

39. FİNANSMAN GELİRLERİ VE GİDERLERİ

Finansman gelirlerinin dökümü aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Faiz gelirleri	50.145.542	63.013.758
Türev araçlardan kârlar	-	25.503.133
	50.145.542	88.516.891

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
31 Aralık 2013 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

39. FİNANSMAN GELİRLERİ VE GİDERLERİ (devamı)

Finansman giderlerinin dökümü aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Finansal kiralama faiz gideri	247.443.605	208.066.460
Kur farkı zararları	223.079.056	96.486.559
Türev araç işlem zararları	44.471.986	-
Uçak finansmanı idari giderleri	26.600.791	14.559.832
Uçak alımına ilişkin ön ödeme reeskont faiz giderleri	7.551.044	8.875.679
Kıdem tazminatı faiz maliyeti	8.967.974	4.802.966
Diğer finansal giderler	7.604.870	4.605.909
	565.719.326	337.397.405

40. DİĞER KAPSAMLI GELİR UNSURLARININ ANALİZİ

31 Aralık 2013 tarihinde sona eren hesap döneminde Şirket'in kâr veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak diğer kapsamlı geliri/gideri 20.010.648 TL tutarında gelir (31 Aralık 2012:22.349.824 TL tutarında gider), kâr veya zarar olarak yeniden sınıflandırılacak diğer kapsamlı geliri/gideri ise 1.028.009.655 TL tutarında gelir (31 Aralık 2012: 227.251.285 TL tutarında gider) gerçekleşmiştir.

41. VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ

Cari dönem vergisiyle ilgili varlıklar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Peşin ödenen vergiler ve fonlar	16.507.184	19.666.261

Vergi gideri aşağıdaki kalemlerden oluşmaktadır:

	1 Ocak - 31 Aralık 2013	1 Ocak - 31 Aralık 2012
Cari dönem vergi gideri	-	32.616.486
Ertelenen vergi gideri	282.536.828	196.778.888
Vergi gideri	282.536.828	229.395.374

Diğer kapsamlı gelire ait vergi etkileri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2013			1 Ocak - 31 Aralık 2012		
	Vergi öncesi tutar	Vergi (gideri)/ geliri	Vergi sonrası tutar	Vergi öncesi tutar	Vergi gideri/ geliri	Vergi sonrası tutar
Yabancı para çevrim farklarındaki değişim	1.083.831.570	-	1.083.831.570	(228.479.860)	-	(228.479.860)
Finansal risken korunma fonundaki değişim	(69.777.394)	13.955.479	(55.821.915)	1.535.719	(307.144)	1.228.575
Tanımlanmış emeklilik planlarındaki aktüeryal kayıplardaki değişim	25.013.310	(5.002.662)	20.010.648	(27.937.280)	5.587.456	(22.349.824)
Diğer kapsamlı gelir	1.039.067.486	8.952.817	1.048.020.303	(254.881.421)	5.280.312	(249.601.109)

Diğer kapsamlı gelire dahil yabancı para çevrim farklarındaki değişime ilişkin vergi etkisi bulunmamaktadır.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
31 Aralık 2013 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

41. VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ(devamı)

Kurumlar Vergisi

Grup, Türkiye’de geçerli olan kurumlar vergisine tabidir. Grup’un cari dönem faaliyet sonuçlarına ilişkin tahmini vergi yükümlülükleri için ekli finansal tablolarda gerekli karşılıklar ayrılmıştır. Türk vergi mevzuatı, ana ortaklık olan şirketin bağlı ortaklıkları konsolide ettiği finansal tabloları üzerinden vergi beyannamesi vermesine olanak tanımamaktadır. Bu sebeple bu konsolide finansal tablolara yansıtılan vergi yükümlülükleri, konsolidasyon kapsamına alınan tüm şirketler için ayrı ayrı hesaplanmıştır.

Kurumlar Vergisi (devamı)

Vergiye tabi kurum kazancı üzerinden tahakkuk ettirilecek kurumlar vergisi oranı ticari kazancın tespitinde gider yazılan vergi matrahından indirilemeyen giderlerin eklenmesi ve vergiden istisna kazançlar, vergiye tabi olmayan gelirler ve diğer indirimler (varsa geçmiş yıl zararları ve tercih edildiği takdirde kullanılan yatırım indirimleri) düşüldükten sonra kalan matrah üzerinden hesaplanmaktadır.

2013 yılında uygulanan efektif vergi oranı %20’dir.

Türkiye’de geçici vergi üçer aylık dönemler itibariyle hesaplanmakta ve tahakkuk ettirilmektedir. 2013 yılı kurum kazançlarının geçici vergi dönemleri itibariyle vergilendirilmesi aşamasında kurum kazançları üzerinden hesaplanması gereken geçici vergi oranı %20’dir. Zararlar gelecek yıllarda oluşacak vergilendirilebilir kardan düşülmek üzere maksimum 5 yıl taşınabilir. Ancak oluşan zararlar geriye dönük olarak önceki yıllarda oluşan karlardan düşülemez.

Türkiye’de vergi değerlendirmesiyle ilgili kesin ve kati bir mutabakatlaşma prosedürü bulunmamaktadır. Şirketler ilgili yılın hesap kapama dönemini takip eden yılın 1-25 Nisan tarihleri arasında vergi beyannamelerini hazırlamaktadır. Vergi Dairesi tarafından bu beyannameler ve buna baz olan muhasebe kayıtları 5 yıl içerisinde incelenerek değiştirilebilir.

Gelir Vergisi Stopajı

Kurumlar vergisine ek olarak, dağıtılması durumunda kar payı elde eden ve bu kar paylarını kurum kazancına dahil ederek beyan eden tam mükellef kurumlara ve yabancı şirketlerin Türkiye’deki şubelerine dağıtılanlar hariç olmak üzere kar payları üzerinden ayrıca gelir vergisi stopajı hesaplanması gerekmektedir. Gelir vergisi stopajı 22 Temmuz 2006 tarihinden itibaren, 2006/10731 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile %15 olarak uygulanmaktadır. Dağıtılmayıp sermayeye ilave edilen kar payları gelir vergisi stopajına tabi değildir.

Ertelenmiş Vergi

Grup, vergiye esas yasal finansal tabloları ile TFRS’ye göre hazırlanmış finansal tabloları arasındaki farklılıklardan kaynaklanan geçici zamanlama farkları için ertelenmiş vergi varlığı ve yükümlülüğü muhasebeleştirilmektedir. Söz konusu farklılıklar genellikle bazı gelir ve gider kalemlerinin vergiye esas finansal tablolar ile TFRS’ye göre hazırlanan finansal tablolarda farklı dönemlerde yer almasından kaynaklanmakta olup, söz konusu farklar aşağıda belirtilmektedir.

Ertelenmiş vergi aktifleri ve pasiflerinin hesaplanmasında kullanılan vergi oranı %20’dir.

Türkiye’de işletmelerin konsolide vergi iadesi beyan edememeleri sebebiyle, ertelenmiş vergi varlıkları olan bağlı ortaklıklar, ertelenmiş vergi yükümlülükleri olan bağlı ortaklıklar ile netleştirilmez ve ayrı olarak gösterilir.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
31 Aralık 2013 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

41. VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ (devamı)

Hesaplanan ertelenmiş vergi varlıkları/ (yükümlülükleri) aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Sabit kıymetler	(1.531.002.251)	(919.880.215)
Bilet satış avans karşılığı	(44.871.518)	(78.216.603)
Gider tahakkukları	174.802.486	152.179.387
Kıdem tazminatı karşılığı	50.592.290	46.803.881
Gelecek aylara ait gelir ve giderler	26.572.442	17.216.979
Uzun vadeli finansal kiralama borcu	10.394.612	12.075.091
Şüpheli alacaklar karşılığı	10.750.057	5.963.723
Kullanılmamış izin karşılığı	12.462.435	8.213.223
Stok değer düşüş karşılığı	2.866.078	3.540.398
Birikmiş mali zarar	184.051.336	-
Diğer	(1.215.119)	8.020.476
Ertelenen vergi yükümlülükleri	(1.104.597.152)	(744.083.660)

31 Aralık 2013 ve 2012 dönemlerindeki ertelenmiş vergi yükümlülüğü hareketi aşağıdadır:

	1 Ocak - 31 Aralık 2013	1 Ocak - 31 Aralık 2012
Dönem başı ertelenmiş vergi yükümlülüğü	744.083.660	574.679.843
Ertelenmiş vergi gideri	282.536.828	196.778.888
Riskten korunma kazançları/kayıpları vergi geliri	(13.112.336)	1.196.086
Tanımlanmış emeklilik paylarındaki aktüeryal kayıpların vergi gideri	5.125.398	(5.384.451)
Yabancı para çevrim farkları	85.963.602	(23.186.706)
Dönem sonu ertelenmiş vergi yükümlülüğü	1.104.597.152	744.083.660

<u>Vergi karşılığının mutabakatı:</u>	1 Ocak - 31 Aralık 2013	1 Ocak - 31 Aralık 2012
Faaliyetlerden elde edilen vergi öncesi kar	965.244.255	1.385.112.431
%20 vergi oranı	193.048.851	277.022.486
Vergi etkileri:		
- yatırım destek kazancı	(18.757.207)	(12.445.209)
- kanunen kabul edilmeyen giderler	6.792.351	2.406.311
- çevrim kar/(zararı)	125.045.660	(36.770.976)
- özsermaye metodu	(21.794.705)	(1.192.251)
- diğer	(1.798.122)	375.013
Gelir tablosundaki vergi karşılığı gideri	282.536.828	229.395.374

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 Aralık 2013 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

42. PAY BAŞINA KAZANÇ

Konsolide gelir tablolarında belirtilen pay başına kazanç, net kârın ilgili dönem içinde mevcut payların ağırlıklı ortalama adedine bölünmesi ile tespit edilir.

Şirketler mevcut paydaşlara birikmiş karlardan payları oranında pay dağıtarak ("Bedelsiz Pay") sermayelerini arttırabilir. Pay başına kazanç hesaplanırken, bu bedelsiz pay ihracı çıkarılmış pay olarak sayılır. Dolayısıyla pay başına kazanç hesaplamasında kullanılan ağırlıklı pay adedi ortalaması, payların bedelsiz olarak çıkarılmasını geriye dönük olarak uygulamak suretiyle elde edilir.

Pay başına kazanç, net karın ilgili dönemler içindeki ağırlıklı ortalama pay adedine bölünmesi ile hesaplanmıştır.

Toplam payların 31 Aralık 2013 ve 2012 tarihlerindeki sayısı ve pay başına kazancın hesaplaması aşağıda gösterildiği gibidir:

	<u>1 Ocak - 31 Aralık 2013</u>	<u>1 Ocak - 31 Aralık 2012</u>
1 Ocak itibariyle pay adedi (tam adet)	120.000.000.000	120.000.000.000
Bedelsiz çıkarılan yeni pay adedi (tam adet)□	18.000.000.000	-
31 Aralık itibariyle pay adedi (tam adet)□	138.000.000.000	138.000.000.000
Payların dönem içerisindeki ağırlıklı ortalaması (tam adet)	138.000.000.000	138.000.000.000
Dönem karı	682.707.427	1.155.717.057
Pay başına kazanç (Kr)	0,49	0,84

43. KUR DEĞİŞİMİNİN ETKİLERİ

31 Aralık 2013 ve 2012 tarihlerine ilişkin kur değişimi etkilerinin analizi Not 46'da yer almaktadır.

44. YÜKSEK ENFLASYONLU EKONOMİDE RAPORLAMA

Grup, SPK'nın 17 Mart 2005 tarihinde aldığı karar doğrultusunda 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere enflasyon muhasebesi uygulamasına son vermiştir.

45. TÜREV ARAÇLAR

31 Aralık 2013 ve 2012 tarihlerinde Grup'un türev finansal araç varlık ve yükümlülükleri aşağıdaki gibidir:

Türev finansal varlıklar

	<u>31 Aralık 2013</u>	<u>31 Aralık 2012</u>
Faiz oranı nakit akım riskinden koruma amaçlı türev araçlar	41.282.298	42.919.379
Çapraz kur takas sözleşmeleri	12.920.386	22.176.806
Akaryakıt fiyatı nakit akım riskinden korunma amaçlı türev araçlar	10.076.978	9.765.464
	<u>64.279.662</u>	<u>74.861.649</u>

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
31 Aralık 2013 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

45. TÜREV ARAÇLAR (devamı)

Türev finansal yükümlülükler

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Faiz oranı nakit akım riskinden koruma amaçlı türev araçlar	101.487.620	142.390.259
Çapraz kur takas sözleşmeleri	113.727.977	19.246.363
Akaryakıt fiyatı nakit akım riskinden korunma amaçlı türev araçlar	18.733.493	-
	233.949.090	161.636.622

46. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ

(a) Sermaye risk yönetimi

Grup, sermaye yönetiminde, bir yandan faaliyetlerinin sürekliliğini sağlamaya çalışırken, diğer yandan da borç ve özkaynak dengesini en verimli şekilde kullanarak karını artırmayı hedeflemektedir.

Grup'un sermaye yapısı 8.notta açıklanan finansal borçları da içeren borçlar ve sırasıyla nakit ve nakit benzerleri, ödenmiş sermaye, yedekler ile geçmiş yıl karlarını da içeren özkaynaklar kalemlerinden oluşmaktadır.

Grup'un yönetim kurulu sermaye yapısını periyodik olarak inceler. Bu incelemeler sırasında kurul, sermaye maliyeti ile birlikte her bir sermaye sınıfıyla ilişkilendirilen riskleri değerlendirir. Grup, kurulun yaptığı önerilere dayanarak, sermaye yapısını yeni borç edinilmesi veya mevcut olan borcun geri ödenmesiyle dengede tutmaktadır.

Grup'un genel stratejisinde 2012 yılına göre bir değişiklik olmamıştır.

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Toplam Borçlar	13.041.029.326	9.606.848.485
Eksi: Nakit ve nakit benzerleri ve vadesi üç aydan uzun banka mevduatları	(1.381.757.869)	(1.832.501.330)
Net Borç	11.659.271.457	7.774.347.155
Toplam Özkaynak	6.962.490.356	5.405.043.589
Toplam Sermaye	18.621.761.813	13.179.390.744
Net borç/toplam sermaye oranı	0,63	0,59

(b) Finansal risk faktörleri

Grup faaliyetleri nedeniyle piyasa riski (kur riski, gerçeğe uygun değer faiz oranı riski, nakit akımı faiz oranı riski ve fiyat riski), kredi riski ve likidite riskine maruz kalmaktadır. Grup'un risk yönetimi programı genel olarak mali piyasalardaki belirsizliğin, Grup finansal performansı üzerindeki potansiyel olumsuz etkilerinin minimize edilmesi üzerine odaklanmaktadır. Grup, çeşitli finansal risklerden korunmak amacı ile türev ürünleri kullanmaktadır.

Risk yönetimi, Yönetim Kurulu tarafından onaylanan politikalar doğrultusunda yürütülmektedir. Risk politikalarına ilişkin olarak ise finansal risk tanımlanır, değerlendirilir ve Grup'un operasyon üniteleri ile birlikte çalışmak suretiyle riskin azaltılmasına yönelik araçlar kullanılır.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
31 Aralık 2013 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

46. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

(b) Finansal risk faktörleri (devamı)

b.1)Kredi riski yönetimi

31 Aralık 2013	Alacaklar				Bankalardaki Mevduat	Türev Araçlar
	Ticari Alacaklar		Diğer Alacaklar			
	İlişkili Taraf	Diğer Taraf	İlişkili Taraf	Diğer Taraf		
Raporlama tarihi itibariyle maruz kalınan azami kredi riski (*)	382.750	1.147.707.413	4.087.847	4.057.306.722	1.346.109.379	64.279.662
-Azami riskin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı (**)	-	31.828.539	-	-	-	-
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	382.750	761.719.849	4.087.847	4.057.306.722	1.346.109.379	64.279.662
B. Koşulları yeniden görüşülmüş bulunan, aksi takdirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların defter değeri	-	-	-	-	-	-
C. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	-	385.987.564	-	-	-	-
-Teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	10.274.940	-	-	-	-
D. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	-	-	-	-	-
-Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	141.633.923	-	-	-	-
-Değer Düşüklüğü (-)	-	(141.633.923)	-	-	-	-
-Net değer teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
-Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-	-	-
-Değer Düşüklüğü (-)	-	-	-	-	-	-
-Net değer teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
E.Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-	-

(*)Tutarın belirlenmesinde, alınan teminatlar gibi, kredi güvenilirliğinde artış sağlayan unsurlar dikkate alınmamıştır.

(**)Teminatlar, müşterilerden alınan nakit teminat ve teminat mektuplarından oluşmaktadır.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
31 Aralık 2013 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

46. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

(b) Finansal risk faktörleri (devamı)

b.1)Kredi riski yönetimi (devamı)

31 Aralık 2012	Alacaklar				Bankalardaki Mevduat	Türev Araçlar
	Ticari Alacaklar		Diğer Alacaklar			
	İlişkili Taraf	Diğer Taraf	İlişkili Taraf	Diğer Taraf		
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (*)	18.975.259	754.635.214	8.531	2.339.971.407	1.821.162.590	74.861.649
-Azami riskin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı (**)	-	9.844.132	-	-	-	-
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	18.975.259	438.919.881	8.531	2.339.971.407	1.821.162.590	74.861.649
B. Koşulları yeniden görüşülmüş bulunan, aksi takdirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların defter değeri	-	-	-	-	-	-
C. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	-	315.715.333	-	-	-	-
-Teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	3.574.589	-	-	-	-
D. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	-	-	-	-	-
-Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	73.380.910	-	-	-	-
-Değer Düşüklüğü (-)	-	(73.380.910)	-	-	-	-
-Net değer teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
-Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-	-	-
-Değer Düşüklüğü (-)	-	-	-	-	-	-
-Net değer teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
E.Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-	-

(*)Tutarın belirlenmesinde, alınan teminatlar gibi, kredi güvenilirliğinde artış sağlayan unsurlar dikkate alınmamıştır.

(**)Teminatlar, müşterilerden alınan nakit teminat ve teminat mektuplarından oluşmaktadır.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
31 Aralık 2013 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

46. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

(b) Finansal risk faktörleri (devamı)

b.1)Kredi riski yönetimi (devamı)

Finansal aracın taraflarından birinin sözleşmeye bağlı yükümlülüğünü yerine getirememesi nedeniyle Grup'a finansal bir kayıp oluşturması riski, kredi riski olarak tanımlanır.

Grup'un kredi riski temel olarak ticari alacaklarına ilişkindir. Bilançoda gösterilen tutar Grup yönetiminin önceki tecrübelerine ve cari ekonomik şartlara bağlı olarak tahmin ettiği şüpheli alacaklar düşüldükten sonraki net tutardan oluşmaktadır. Grup'un kredi riski çok sayıda müşteriyle çalışıldığından dolayı dağılmış durumdadır ve önemli bir kredi risk yoğunlaşması yoktur.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
31 Aralık 2013 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

46. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

(b) Finansal risk faktörleri (devamı)

b.1)Kredi riski yönetimi (devamı)

Grup'un 31 Aralık 2013 tarihi itibarıyla vadesi geçmiş alacaklarının vade analizi aşağıda sunulmuştur.

31 Aralık 2013	<u>Alacaklar</u>		<u>Bankalardaki</u>	<u>Türev Araçlar</u>	<u>Diğer</u>	<u>Toplam</u>
	<u>Ticari Alacaklar</u>	<u>Diğer Alacaklar</u>	<u>Mevduat</u>			
Vadesi üzerinden 1-30 gün geçmiş	83.380.022	-	-	-	-	83.380.022
Vadesi üzerinden 1-3 ay geçmiş	90.112.596	-	-	-	-	90.112.596
Vadesi üzerinden 3-12 ay geçmiş	337.402.180	-	-	-	-	337.402.180
Vadesi üzerinden 1-5 yıl geçmiş	16.726.689	-	-	-	-	16.726.689
Vadesi üzerinden 5 yıldan fazla geçmiş	-	-	-	-	-	-
Toplam vadesi geçen alacaklar	<u>527.621.487</u>	-	-	-	-	<u>527.621.487</u>
Teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	<u>10.274.940</u>	-	-	-	-	<u>10.274.940</u>

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
31 Aralık 2013 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

46. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

(b) Finansal risk faktörleri (devamı)

b.1)Kredi riski yönetimi (devamı)

Grup'un 31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla vadesi geçmiş alacaklarının vade analizi aşağıda sunulmuştur.

31 Aralık 2012	<u>Alacaklar</u>		<u>Bankalardaki</u>	<u>Türev Araçlar</u>	<u>Diğer</u>	<u>Toplam</u>
	<u>Ticari Alacaklar</u>	<u>Diğer Alacaklar</u>	<u>Mevduat</u>			
Vadesi üzerinden 1-30 gün geçmiş	183.386.997	-	-	-	-	183.386.997
Vadesi üzerinden 1-3 ay geçmiş	95.288.491	-	-	-	-	95.288.491
Vadesi üzerinden 3-12 ay geçmiş	80.449.746	-	-	-	-	80.449.746
Vadesi üzerinden 1-5 yıl geçmiş	29.971.009	-	-	-	-	29.971.009
Vadesi üzerinden 5 yıldan fazla geçmiş	-	-	-	-	-	-
Toplam vadesi geçen alacaklar	389.096.243	-	-	-	-	389.096.243
Teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	3.574.589	-	-	-	-	3.574.589

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
31 Aralık 2013 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

46. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

(b) Finansal risk faktörleri (devamı)

b.1)Kredi riski yönetimi (devamı)

Bilanço tarihi itibarıyla Grup'un vadesi geçmiş ticari alacaklardan karşılık ayrılmamış olanlara ilişkin aldığı nakit teminat ve teminat mektupları toplamı 10.274.940 TL'dir (31 Aralık 2012: 3.574.589 TL).

Bilanço tarihi itibarıyla, vadesi geçmiş ticari alacaklardan karşılık ayrılmış olanlara ilişkin alınan teminatlar bulunmamaktadır.

b.2)Değer düşüklüğü

Ticari alacaklar için ayrılan şüpheli alacak karşılığı, dava konusu alacaklar için ayrılmış karşılıklar ve geçmiş tahsil edilememe tecrübesine dayanılarak hesaplanmış karşılıklardan oluşmaktadır. Grup'un 31 Aralık 2013 ve 2012 tarihlerinde sona eren yıllara ilişkin şüpheli alacak karşılığındaki değişimi aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2013	1 Ocak - 31 Aralık 2012
Dönem başı ayrılan karşılık	73.380.910	79.913.899
Cari dönem gideri	39.880.173	13.362.362
Tahsil edilen alacak	(5.737.651)	(16.012.185)
İşletme birleşmelerinden ilaveler	3.300.151	-
Yabancı para çevrim farkı	31.896.860	(3.883.166)
Silinen alacak	(1.086.520)	-
Dönem sonu itibarıyla ayrılan karşılık	141.633.923	73.380.910

b.3)Likidite riski yönetimi

Likidite riski yönetimi ile ilgili esas sorumluluk, Yönetim Kurulu'na aittir. Yönetim Kurulu, Grup yönetiminin kısa, orta ve uzun vadeli fonlama ve likidite gereklilikleri için, uygun bir likidite riski yönetimi oluşturmuştur. Grup, likidite riskini tahmini ve fiili nakit akımlarını düzenli olarak takip etmek ve finansal varlık ve yükümlülüklerin vadelerinin eşleştirilmesi yoluyla yeterli fonların ve borçlanma rezervinin devamını sağlamak suretiyle yönetir.

Aşağıdaki tablo, Grup'un türev niteliğinde olmayan finansal yükümlülüklerinin vade dağılımını göstermektedir. Aşağıdaki tablolar, Grup'un yükümlülükleri iskonto edilmeden ve ödemesi gereken en erken tarihler esas alınarak hazırlanmıştır. Söz konusu yükümlülükler üzerinden ödenecek faizler aşağıdaki tabloya dahil edilmiştir. Düzeltmeler kolonu ilerleyen dönemdeki muhtemel nakit akımına sebep olan kalemi göstermektedir. Bahse konu kalem vade analizine dahil edilmiş olup, bilançodaki finansal yükümlülüklerin bilanço değerine dahil edilmemiştir.

Grup, tahmini ve fiili nakit akımlarını düzenli olarak takip ederek ve finansal varlıklarının ve yükümlülüklerinin vadelerinin eşleştirilmesi yoluyla yeterli fonların ve borçlanma rezervinin devamını sağlayarak, likidite riskini yönetir.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
31 Aralık 2013 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

46. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

(b) Finansal risk faktörleri (devamı)

b.3) Likidite riski yönetimi (devamı)

Likidite riski tablosu:

31 Aralık 2013

<u>Sözleşme uyarınca vadeler</u>	<u>Defter değeri</u>	<u>Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar</u>				
		<u>toplamı (I+II+III+IV)</u>	<u>3 Aydan Kısa (I)</u>	<u>3-12 ay arası (II)</u>	<u>1-5 yıl arası (III)</u>	<u>5 yıldan uzun (IV)</u>
Türev olmayan finansal yükümlülükler						
Finansal kiralama yükümlülükleri	11.552.490.332	13.244.839.493	339.918.526	1.124.845.584	5.809.555.437	5.970.519.946
Ticari borçlar	1.451.181.580	1.457.603.865	1.454.054.864	-	3.549.001	-
Diğer finansal yükümlülükler	33.808.413	33.808.413	33.808.413	-	-	-
Toplam	13.037.480.325	14.736.251.771	1.827.781.803	1.124.845.584	5.813.104.438	5.970.519.946

31 Aralık 2012

<u>Sözleşme uyarınca vadeler</u>	<u>Defter değeri</u>	<u>Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar</u>				
		<u>toplamı (I+II+III+IV)</u>	<u>3 Aydan Kısa (I)</u>	<u>3-12 ay arası (II)</u>	<u>1-5 yıl arası (III)</u>	<u>5 yıldan uzun (IV)</u>
Türev olmayan finansal yükümlülükler						
Finansal kiralama yükümlülükleri	8.666.993.598	9.984.187.644	245.252.701	823.054.902	4.291.572.222	4.624.307.819
Ticari borçlar	908.790.811	909.471.958	909.471.958	-	-	-
Diğer finansal yükümlülükler	31.064.076	31.064.076	31.064.076	-	-	-
Toplam	9.606.848.485	10.924.723.678	1.185.788.735	823.054.902	4.291.572.222	4.624.307.819

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
31 Aralık 2013 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

46. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

(b) Finansal risk faktörleri (devamı)

b.3) Likidite riski yönetimi (devamı)

31 Aralık 2013

<u>Sözleşme uyarınca vadeler</u>	<u>Defter değeri</u>	<u>Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar</u>				
		<u>toplamı (I+II+III+IV)</u>	<u>3 Aydan Kısa (I)</u>	<u>3-12 ay arası (II)</u>	<u>1-5 yıl arası (III)</u>	<u>5 yıldan uzun (IV)</u>
Türev finansal (yükümlülükler)/varlıklar, net						
Türev nakit giriş çıkışları, net	(169.669.428)	(141.197.757)	(32.313.484)	(57.121.495)	(65.694.436)	13.931.658
Toplam	(169.669.428)	(141.197.757)	(32.313.484)	(57.121.495)	(65.694.436)	13.931.658

31 Aralık 2012

<u>Sözleşme uyarınca vadeler</u>	<u>Defter değeri</u>	<u>Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar</u>				
		<u>toplamı (I+II+III+IV)</u>	<u>3 Aydan Kısa (I)</u>	<u>3-12 ay arası (II)</u>	<u>1-5 yıl arası (III)</u>	<u>5 yıldan uzun (IV)</u>
Türev finansal (yükümlülükler)/varlıklar, net						
Türev nakit giriş çıkışları, net	(86.774.973)	(71.960.047)	(16.065.497)	(9.064.927)	(39.600.180)	(7.229.443)
Toplam	(86.774.973)	(71.960.047)	(16.065.497)	(9.064.927)	(39.600.180)	(7.229.443)

b.4) Piyasa riski yönetimi

Grup'un faaliyetleri öncelikle, aşağıda ayrıntılarına yer verildiği üzere, döviz kurundaki ve faiz oranındaki değişiklikler ve akaryakıt fiyatı ile ilgili finansal risklere maruz kalmaktadır. Piyasa riskleri ayrıca, duyarlılık analizleri ile değerlendirilmektedir. Cari yılda Grup'un maruz kaldığı piyasa riskinde veya maruz kalınan riskleri yönetim ve ölçüm yöntemlerinde, önceki yıla göre bir değişiklik olmamıştır.

b.4.1) Kur riski yönetimi

Yabancı para cinsinden işlemler, kur riskinin oluşmasına sebebiyet vermektedir. Grup'un yabancı para cinsinden parasal ve parasal olmayan varlıklarının ve parasal ve parasal olmayan yükümlülüklerinin bilanço tarihi itibarıyla dağılımı aşağıdaki gibidir:

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
31 Aralık 2013 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

46. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

(b) Finansal risk faktörleri (devamı)

b.4)Piyasa riski yönetimi (devamı)

b.4.1) Kur riski yönetimi (devamı)

	31 Aralık 2013				
	TL TOPLAM	TL	AVRO	GBP	Diğer
1.Ticari Alacaklar	947.327.630	31.353.397	338.112.213	75.143.932	502.718.088
2a.Parasal Finansal Varlıklar	543.803.453	155.675.333	152.223.433	3.096.083	232.808.604
2b.Parasal Olmayan Finansal Varlıklar	-				
3.Diğer	387.659.539	184.802.343	84.962.534	11.514.608	106.380.054
4.Dönen Varlıklar (1+2+3)	1.878.790.622	371.831.073	575.298.180	89.754.623	841.906.746
5.Ticari Alacaklar	-				
6a.Parasal Finansal Varlıklar	-				
6b.Parasal Olmayan Finansal Varlıklar	-				
7.Diğer	997.534.972	748.349.005	87.482.099	501.032	161.202.836
8.Duran Varlıklar (5+6+7)	997.534.972	748.349.005	87.482.099	501.032	161.202.836
9.Toplam Varlıklar (4+8)	2.876.325.594	1.120.180.078	662.780.279	90.255.655	1.003.109.582
10.Ticari Borçlar	969.871.905	452.325.406	317.042.284	21.783.396	178.720.819
11.Finansal Yükümlülükler	752.698.394	33.807.762	625.806.345	-	93.084.287
12a.Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	68.266.019	6.150.112	62.115.743	164	-
12b.Parasal Olmayan Diğer Yükümlülükler	12.453.925	11.178.585	1.275.340	-	-
13.Kısa Vadeli Yükümlülükler (10+11+12)	1.803.290.243	503.461.865	1.006.239.712	21.783.560	271.805.106
14.Ticari Borçlar	3.549.001	3.549.001	-	-	-
15.Finansal Yükümlülükler	6.461.648.607	-	5.107.964.213	-	1.353.684.394
16a.Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	224.355	224.355	-	-	-
16b.Parasal Olmayan Diğer Yükümlülükler	202.053.957	202.053.957	-	-	-
17.Uzun Vadeli Yükümlülükler (14+15+16)	6.667.475.920	205.827.313	5.107.964.213	-	1.353.684.394
18.Toplam Yükümlülükler (13+17)	8.470.766.163	709.289.178	6.114.203.925	21.783.560	1.625.489.500
19.Bilanço Dışı Döviz Cinsinden Türev Araçların Net Varlık/(Yükümlülük) Pozisyonu (19a-19b)	-	-	-	-	-
19a.Aktif Karakterli Bilanço Dışı Döviz Cinsinden Türev Ürünlerin Tutarı	-	-	-	-	-
19b.Pasif Karakterli Bilanço Dışı Döviz Cinsinden Türev Ürünlerin Tutarı	-	-	-	-	-
20.Net Yabancı Para Varlık / (Yükümlülük) Pozisyonu (9-18+19)	(5.594.440.569)	410.890.900	(5.451.423.646)	68.472.095	(622.379.918)
21.Parasal Kalemler Net Yabancı Para Varlık / (Yükümlülük) Pozisyonu (UFRS 7.B23)	(6.765.127.198)	(309.027.906)	(5.622.592.939)	56.456.455	(889.962.808)
(=1+2a+5+6a-10-11-12a-14-15-16a)					
22.Döviz Hedge'i İçin Kullanılan Finansal Araçların Toplam Gerçeğe Uygun Değeri	-	-	-	-	-
23.Döviz Varlıklarının Hedge Edilen Kısımının Tutarı	-	-	-	-	-
24.Döviz Yükümlülüklerinin Hedge Edilen Kısımının Tutarı	-	-	-	-	-

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
31 Aralık 2013 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

46. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

(b) Finansal risk faktörleri (devamı)

b.4)Piyasa riski yönetimi (devamı)

b.4.1) Kur riski yönetimi (devamı)

	31 Aralık 2012				
	TL TOPLAM	TL	AVRO	GBP	Diğer
1.Ticari Alacaklar	634.402.805	25.181.888	351.122.013	65.978.982	192.119.922
2a.Parasal Finansal Varlıklar	1.663.471.138	733.264.141	561.563.227	1.892.829	366.750.941
2b.Parasal Olmayan Finansal Varlıklar	-	-	-	-	-
3.Diğer	119.057.956	41.727.171	47.948.107	717.425	28.665.253
4.Dönen Varlıklar (1+2+3)	2.416.931.899	800.173.200	960.633.347	68.589.236	587.536.116
5.Ticari Alacaklar	-	-	-	-	-
6a.Parasal Finansal Varlıklar	-	-	-	-	-
6b.Parasal Olmayan Finansal Varlıklar	-	-	-	-	-
7.Diğer	330.950.818	322.569.155	8.381.663	-	-
8.Duran Varlıklar (5+6+7)	330.950.818	322.569.155	8.381.663	-	-
9.Toplam Varlıklar (4+8)	2.747.882.717	1.122.742.355	969.015.010	68.589.236	587.536.116
10.Ticari Borçlar	607.473.920	424.954.742	96.952.598	10.679.777	74.886.803
11.Finansal Yükümlülükler	502.511.260	30.961.079	471.550.181	-	-
12a.Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	63.814.374	87.238	63.727.136	-	-
12b.Parasal Olmayan Diğer Yükümlülükler	33.859.220	33.760.522	98.698	-	-
13.Kısa Vadeli Yükümlülükler (10+11+12)	1.207.658.774	489.763.581	632.328.613	10.679.777	74.886.803
14.Ticari Borçlar	-	-	-	-	-
15.Finansal Yükümlülükler	4.078.465.791	-	4.078.465.791	-	-
16a.Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	-	-	-	-	-
16b.Parasal Olmayan Diğer Yükümlülükler	186.265.911	186.265.911	-	-	-
17.Uzun Vadeli Yükümlülükler (14+15+16)	4.264.731.702	186.265.911	4.078.465.791	-	-
18.Toplam Yükümlülükler (13+17)	5.472.390.476	676.029.492	4.710.794.404	10.679.777	74.886.803
19.Bilanço Dışı Döviz Cinsinden Türev Araçların Net Varlık/(Yükümlülük) Pozisyonu (19a-19b)	-	-	-	-	-
19a.Aktif Karakterli Bilanço Dışı Döviz Cinsinden Türev Ürünlerin Tutarı	-	-	-	-	-
19b.Pasif Karakterli Bilanço Dışı Döviz Cinsinden Türev Ürünlerin Tutarı	-	-	-	-	-
20.Net Yabancı Para Varlık / (Yükümlülük) Pozisyonu (9-18+19)	(2.724.507.759)	446.712.863	(3.741.779.394)	57.909.459	512.649.313
21.Parasal Kalemler Net Yabancı Para Varlık / (Yükümlülük) Pozisyonu (UFRS 7.B23) (=1+2a+5+6a-10-11-12a-14-15-16a)	(2.954.391.402)	302.442.970	(3.798.010.466)	57.192.034	483.984.060
22.Döviz Hedge'i İçin Kullanılan Finansal Araçların Toplam Gerçeğe Uygun Değeri	-	-	-	-	-
23.Döviz Varlıklarının Hedge Edilen Kısımının Tutarı	-	-	-	-	-
24.Döviz Yükümlülüklerinin Hedge Edilen Kısımının Tutarı	-	-	-	-	-

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
31 Aralık 2013 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

46. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

(b) Finansal risk faktörleri (devamı)

b.4)Piyasa riski yönetimi (devamı)

b.4.1) Kur riski yönetimi (devamı)

Kur riskine duyarlılık

Grup, başlıca, EURO, TL, GBP ve Japon Yeni cinsinden kur riskine maruz kalmaktadır. Aşağıdaki tablo Grup'un, EURO, TL ve GBP kurlarındaki %10'luk artışa ve azalışa olan duyarlılığını göstermektedir. %10'luk oran, üst düzey yöneticilere Grup içinde kur riskinin raporlanması sırasında kullanılan oran olup, söz konusu oran yönetimin döviz kurlarında beklediği olası değişikliği ifade etmektedir. Duyarlılık analizi sadece dönem sonundaki açık yabancı para cinsinden parasal kalemleri kapsar ve söz konusu kalemlerin dönem sonundaki %10'luk kur değişiminin etkilerini gösterir. Pozitif değer, kar/zararda ve diğer özkaynak kalemlerindeki artışı ifade eder.

	31 Aralık 2013	
	Vergi Öncesi Kar / (Zarar)	
	Yabancı paranın %10 değer kazanması	Yabancı paranın %10 değer kaybetmesi
1- TL net varlık / yükümlülüğü	41.089.090	(41.089.090)
2- TL riskinden korunan kısım (-)	-	-
3- TL net etki (1+2)	41.089.090	(41.089.090)
4- Avro net varlık / yükümlülük	(545.142.365)	545.142.365
5- Avro riskinden korunan kısım (-)	-	-
6- Avro net etki (4+5)	(545.142.365)	545.142.365
7- GBP net varlık / yükümlülüğü	6.847.210	(6.847.210)
8- GBP riskinden korunan kısım (-)	-	-
9- GBP net etki (7+8)	6.847.210	(6.847.210)
10- Diğer net varlık / yükümlülüğü	(62.237.992)	62.237.992
11- Diğer riskinden korunan kısım (-)	-	-
12- Diğer net etki (10+11)	(62.237.992)	62.237.992
TOPLAM (3+6+9+12)	(559.444.057)	559.444.057

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
31 Aralık 2013 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

46. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

(b) Finansal risk faktörleri (devamı)

b.4) Piyasa riski yönetimi (devamı)

b.4.1) Kur riski yönetimi (devamı)

Kur riskine duyarlılık (devamı)

	31 Aralık 2012	
	Vergi Öncesi Kar / (Zarar)	
	Yabancı paranın %10 değer kazanması	Yabancı paranın %10 değer kaybetmesi
1- TL net varlık / yükümlülüğü	44.671.286	(44.671.286)
2- TL riskinden korunan kısım (-)	-	-
3- TL net etki (1+2)	44.671.286	(44.671.286)
4- Avro net varlık / yükümlülük	(374.177.939)	374.177.939
5- Avro riskinden korunan kısım (-)	-	-
6- Avro net etki (4+5)	(374.177.939)	374.177.939
7- GBP net varlık / yükümlülüğü	8.875.509	(8.875.509)
8- GBP riskinden korunan kısım (-)	-	-
9- GBP net etki (7+8)	8.875.509	(8.875.509)
10- Diğer net varlık / yükümlülüğü	9.030.818	(9.030.818)
11- Diğer riskinden korunan kısım (-)	-	-
12- Diğer net etki (10+11)	9.030.818	(9.030.818)
TOPLAM (3+6+9+12)	(311.600.326)	311.600.326

b.4.2) Faiz oranı riski yönetimi

Grup sabit ve değişken faiz oranları üzerinden borçlanmaktadır. Mevcut borçların faiz durumları göz önüne alındığında değişken faizli borçların büyük çoğunluğu oluşturduğu görülmekle beraber, son yıllarda yapılan uçak finansmanlarında maliyetin de uygun olması şartıyla sabit faizli borçlanmaların ağırlığı yükseltilerek değişken ve sabit faizli borçlar arasında kısmi bir denge oluşturulmaya çalışılmaktadır. Grup'un değişken faiz oranlı borçları Libor ve Euribor'a bağlı olduğu için lokal risklere bağımlılık düşüktür.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
31 Aralık 2013 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

46. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

(b) Finansal risk faktörleri (devamı)

b.4)Piyasa riski yönetimi (devamı)

b.4.2) Faiz oranı riski yönetimi (devamı)

Faiz Pozisyonu Tablosu

	<u>31 Aralık 2013</u>	<u>31 Aralık 2012</u>
Sabit Faizli Finansal Araçlar		
Finansal Yükümlülükler	6.479.380.295	5.311.293.033
Değişken Faizli Finansal Araçlar		
Finansal Yükümlülükler	5.073.110.037	3.355.700.565
Riskten Korunma Muhasebesine Konu Olmayan Faiz Takası Sözleşmeleri (Net)	(101.775.690)	(11.666.319)
Riskten Korunma Muhasebesine Konu Olan Faiz Takası Sözleşmeleri (Net)	(32.146.390)	(59.464.968)

Not 47’de belirtildiği üzere Grup 31 Aralık 2013 tarihi itibarıyla 534.839.185 TL tutarındaki değişken faizli finansal yükümlülüklerinin faiz oranını faiz takası işlemleri ile sabitlemiştir.

Faiz oranı duyarlılığı

Aşağıdaki duyarlılık analizleri raporlama tarihinde maruz kalınan faiz oranı riskine ve bu oranda meydana gelebilecek değişikliğe göre belirlenir ve tüm raporlama dönemi boyunca sabit tutulur. Grup yönetimi değişken faizli borçların faizi olan, Libor ve Euribor faiz oranında %0,5’lik bir dalgalanma durumunda ortaya çıkabilecek etkileri hesaplamakta ve üst yönetime raporlamaktadır.

Libor ve Euribor faiz oranında %0,5’lik bir yükseliş olması ve diğer tüm değişkenlerin sabit tutulması durumunda:

Grup’un vergi öncesi dönem karı 25.365.550 TL azalacaktır (31 Aralık 2012 döneminde vergi öncesi dönem karı 16.778.503 TL azalacaktır). Libor ve Euribor faiz oranının %0,5 düşmesi durumunda ise vergi öncesi net dönem karı aynı tutarlarda artacaktır.

Ayrıca, faiz oranı nakit akım riskinden korunma muhasebesine konu faiz takası sözleşmelerinden dolayı Libor ve Euribor faiz oranlarında % 0,5’lik bir artış meydana gelmesi durumunda ertelenmiş vergi etkisi hariç Grup özkaynakları 66.930.624 TL artacaktır (31 Aralık 2012 döneminde ertelenmiş vergi etkisi hariç Grup özkaynakları 13.823.126 TL artacaktır). Libor ve Euribor faiz oranlarında % 0,5’lik bir düşüş meydana gelmesi durumunda ise ertelenmiş vergi etkisi hariç Grup özkaynakları aynı tutarda azalacaktır.

46. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

(b) Finansal risk faktörleri (devamı)

b.4)Piyasa riski yönetimi (devamı)

b.4.3) Akaryakıt Fiyatı Duyarlılığı

Not 47’de açıklandığı üzere Grup 2009 yılından itibaren akaryakıt alımlarından kaynaklanan nakit akım riskinden korunma amaçlı olarak vadeli yakıt alım sözleşmeleri yapmıştır. Akaryakıt fiyatı nakit akım riskinden korunma muhasebesine konu edilen vadeli yakıt alım sözleşmelerinden dolayı, akaryakıt fiyatlarında %10’luk bir artış meydana gelmesi durumunda ertelenmiş vergi etkisi hariç Grup özkaynakları 101.753.630 TL artacaktır. Akaryakıt fiyatlarında %10’luk bir düşüş meydana gelmesi durumunda ise ertelenmiş vergi etkisi hariç Grup özkaynakları 50.999.922 TL azalacaktır.

47. FİNANSAL ARAÇLAR

Finansal Araçların Gerçeğe Uygun Değeri

Finansal varlıkların ve yükümlülüklerin gerçeğe uygun değeri aşağıdaki gibi belirlenir:

- Standart vade ve koşullarda, aktif likit bir piyasada işlem gören finansal varlık ve yükümlülüklerin gerçeğe uygun değeri kote edilmiş piyasa fiyatı üzerinden belirlenir.
- Türev araçların gerçeğe uygun değeri, kote edilmiş fiyatları kullanılmak suretiyle hesaplanır. Fiyatların mevcut olmadığı durumlarda, türev araçların (forward ve swap) vadeleri için uygulanabilir getiri eğrisi kullanılmak suretiyle indirgenmiş nakit akımı analizi kullanılır.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
31 Aralık 2013 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

47. FİNANSAL ARAÇLAR (devamı)

Finansal Araçların Gerçeğe Uygun Değeri (devamı)

31 Aralık 2013 Bilanço	Krediler ve Alacaklar	Finansal Riskten Korunma Muhasebesine Göre Muhasebeleştirilen Türev Araçlar	Gerçeğe Uygun Değeri Kar/ Zarara Yansıtılan Türev Araçlar	Maliyet Değeri ile Gösterilen Satılmaya Hazır Yatırımlar	İtfa Edilmiş Değerlerinden Gösterilen Finansal Yükümlülükler	Kayıtlı Değer	Not
<u>Finansal Varlıklar</u>							
Nakit ve Nakit Benzerleri	1.338.983.835	-	-	-	-	1.338.983.835	6
Finansal Yatırımlar	42.774.034	10.076.979	54.202.683	2.452.721	-	109.506.417	7
Ticari Alacaklar	1.148.090.163	-	-	-	-	1.148.090.163	10
Diğer Alacaklar	4.061.394.579	-	-	-	-	4.061.394.579	13
<u>Finansal Yükümlülükler</u>							
Banka Kredileri	-	-	-	-	-	-	8
Finansal Kiralama Borçları	-	-	-	-	11.552.490.332	11.552.490.332	8
Diğer Finansal Yükümlülükler	-	32.146.390	201.802.700	-	33.808.413	267.757.503	9
Ticari Borçlar	-	-	-	-	1.454.730.581	1.454.730.581	10
31 Aralık 2012 Bilanço	Krediler ve Alacaklar	Finansal Riskten Korunma Muhasebesine Göre Muhasebeleştirilen Türev Araçlar	Gerçeğe Uygun Değeri Kar/ Zarara Yansıtılan Türev Araçlar	Maliyet Değeri ile Gösterilen Satılmaya Hazır Yatırımlar	İtfa Edilmiş Değerlerinden Gösterilen Finansal Yükümlülükler	Kayıtlı Değer	Not
<u>Finansal Varlıklar</u>							
Nakit ve Nakit Benzerleri	1.355.542.536	-	-	-	-	1.355.542.536	6
Finansal Yatırımlar	476.958.794	9.765.473	65.096.176	2.049.244	-	553.869.687	7
Ticari Alacaklar	773.610.473	-	-	-	-	773.610.473	10
Diğer Alacaklar	2.339.979.938	-	-	-	-	2.339.979.938	13
<u>Finansal Yükümlülükler</u>							
Banka Kredileri	-	-	-	-	-	-	8
Finansal Kiralama Borçları	-	-	-	-	8.666.993.598	8.666.993.598	8
Diğer Finansal Yükümlülükler	-	59.464.968	102.171.654	-	31.064.076	192.700.698	9
Ticari Borçlar	-	-	-	-	908.790.811	908.790.811	10

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
31 Aralık 2013 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

47. FİNANSAL ARAÇLAR (devamı)

Finansal Araçların Gerçeğe Uygun Değeri (devamı)

Finansal varlıkların ve yükümlülüklerin gerçeğe uygun değeri aşağıdaki gibi belirlenir:

- Birinci seviye: Finansal varlık ve yükümlülükler, birbirinin aynı varlık ve yükümlülükler için aktif piyasada işlem gören borsa fiyatlarından değerlendirilmiştir.
- İkinci seviye: Finansal varlık ve yükümlülükler, ilgili varlık ya da yükümlülüğün birinci seviyede belirtilen borsa fiyatından başka direkt ya da indirekt olarak piyasada gözlenebilen fiyatının bulunmasında kullanılan girdilerden değerlendirilmiştir.
- Üçüncü seviye: Finansal varlık ve yükümlülükler, varlık ya da yükümlülüğün gerçeğe uygun değerinin bulunmasında kullanılan piyasada gözlenebilir bir veriye dayanmayan girdilerden değerlendirilmiştir.

Gerçeğe uygun değerleriyle gösterilen finansal varlık ve yükümlülüklerin seviye sınıflamaları aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2013	Raporlama tarihi itibarıyla gerçeğe uygun değer seviyesi		
		1. Seviye TL	2. Seviye TL	3. Seviye TL
Finansal varlıklar				
Gerçeğe uygun değer farkı kar/zarara yansıtılan finansal varlıklar				
Türev araçlar	54.202.683	-	54.202.683	-
Finansal riskten korunma muhasebesine göre muhasebeleştirilen finansal varlıklar				
Türev araçlar	10.076.979	-	10.076.979	-
Toplam	64.279.662	-	64.279.662	-
Finansal yükümlülükler				
Gerçeğe uygun değer farkı kar/zarara yansıtılan finansal varlıklar				
Türev araçlar	201.802.700	-	201.802.700	-
Finansal riskten korunma muhasebesine göre muhasebeleştirilen finansal varlıklar				
Türev araçlar	32.146.390	-	32.146.390	-
Toplam	233.949.090	-	233.949.090	-

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
31 Aralık 2013 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

47. FİNANSAL ARAÇLAR (devamı)

Türev Araçlar ve Riskten Korunma İşlemleri

Grup, gelecekteki önemli işlemleri ve nakit akımlarını finansal riskten korumak amacıyla bazı sabit faiz oranlı finansal kiralama borçlarını değişken faiz oranlı finansal kiralama boçlarına çevirmek ve bazı Euro cinsinden olan finansal kiralama borçlarını ABD Doları cinsinden finansal kiralama borçlarına çevirmek üzere faiz oranı ve çapraz kur takası sözleşmelerine girmiştir. Bu işlemlerle ilgili türev araçların gerçeğe uygun değerlerindeki değişim doğrudan dönem kar/zararı içerisinde muhasebeleştirilmektedir.

Grup'un değişken faizli finansal yükümlükleri Not: 46 b.4.2'de açıklanmaktadır. Eylül 2009 tarihinden itibaren Grup uzun dönem finansal kiralama borçluluğunu dikkate alarak faiz maliyetlerinin karşılanabilir seviyede tutulması amacıyla vadeleri 2010 yılı 2. yarısından sonraya denk gelen finansal kiralama yükümlülüklerine ait değişken faiz geri ödemeli USD ve EUR borçlarının yaklaşık %26'sının faiz oranlarını sabitlemek için sabit ödeyen/değişken alan faiz takası işlemlerine girmiştir. Değişken faizli finansal kiralama yükümlülüklerinden kaynaklanan nakit akım risklerine karşı riskten korunma muhasebesine konu edilen bu türev araçların gerçeğe uygun değerlerindeki değişimin riskten korunmada etkin olan kısmı özkaynaklar altında nakit akım riskinden korunma fonu içerisinde muhasebeleştirilmektedir.

2010 yılında Grup satışların maliyetinin yaklaşık olarak %37'si olan akaryakıt fiyatlarındaki dalgalanmalardan kaynaklanan riski kontrol edebilmek ve akaryakıt maliyetinin, akaryakıt fiyatlarında yaşanan dalgalanmalardan etkilenmesini azaltmak amacıyla yıllık jet yakıtı tüketim miktarının yaklaşık %20'sine kadar olan kısmı için "Riskten Korunma" işlemleri yapmaya başlamıştır. Grup bu amaçla nakit hesaplanılan vadeli yakıt alım sözleşmelerine girmiştir. Şirket'in 21 Ocak 2011 tarihli yönetim kurulu kararına göre aylık tüketim rakamının %20'si olacak şekilde uygulanmakta olan riskten korunma oranının 12 ay sonra %50 olacak şekilde tedrici olarak her ay %2,5 oranında arttırılmasına karar verilmiştir. Ayrıca şirket akaryakıt riskinden korunmak için 2011 yılı başından itibaren vadeli yakıt alım sözleşmeleri yerine sıfır maliyetli dört bariyerli bantları (zero cost 4 way collar) aracı kullanmaya başlamıştır. Gelecekteki akaryakıt alımlarından kaynaklanan nakit akım risklerine karşı riskten korunma muhasebesine konu edilen bu türev araçların gerçeğe uygun değerlerindeki değişimin riskten korunmada etkin olan kısmı özkaynaklar altında nakit akım riskinden korunma fonu içerisinde muhasebeleştirilmektedir.

Grup'un 31 Aralık 2013 ve 31 Aralık 2012 tarihleri itibariyle yukarıdaki işlemler dolayısıyla girmiş olduğu türev araçlar ve bakiyeleri aşağıda sunulmuştur:

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
31 Aralık 2013 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

47. FİNANSAL ARAÇLAR (devamı)

Türev Araçlar ve Riskten Korunma İşlemleri (devamı)

	Akaryakıt riski korunması	Faiz riski korunması	Kur riski korunması	Toplam
Riskten korunma işlemine konu edilen türev araçların gerçeğe uygun değer kazancı/(kaybı)	(10.076.979)	36.362.100	87.181.132	113.466.253
Finansal riskten korunma fonundan finansal giderlere sınıflanan tutarı	-	(1.560.278)	-	(1.560.278)
Akaryakıt riskinden korunma amaçlı edinilen türev aracın gerçeğe uygun değer kazancının riskten korunmada etkin olmayan kısmının gelir/gidere sınıflanan tutarı	-	-	-	-
Yabancı para çevrim farkları	(274.009)	11.282.667	2.347.322	13.355.980
Toplam	(10.350.988)	46.084.489	89.528.454	125.261.955
Ertelemiş vergi etkisi	2.070.198	(8.219.675)	(17.905.692)	(24.055.169)
31 Aralık 2013 itibarıyla Finansal Riskten Korunma Fonu	(8.280.790)	37.864.814	71.622.762	101.206.786

	Akaryakıt riski korunması	Faiz riski korunması	Kur riski korunması	Toplam
Riskten korunma işlemine konu edilen türev araçların gerçeğe uygun değer kazancı/(kaybı)	9.765.473	(59.464.968)	-	(49.699.495)
Finansal riskten korunma fonundan finansal giderlere sınıflanan tutarı	-	(1.255.299)	-	(1.255.299)
Akaryakıt riskinden korunma amaçlı edinilen türev aracın gerçeğe uygun değer kazancının riskten korunmada etkin olmayan kısmının gelir/gidere sınıflanan tutarı	5.679.985	-	-	5.679.985
Yabancı para çevrim farkları	(1.567.896)	(9.888.384)	-	(11.456.280)
Toplam	13.877.562	(70.608.651)	-	(56.731.089)
Ertelemiş vergi etkisi	(2.775.512)	14.121.730	-	11.346.218
31 Aralık 2012 itibarıyla Finansal Riskten Korunma Fonu	11.102.050	(56.486.921)	-	(45.384.871)

48. RAPORLAMA DÖNEMİNDEN SONRAKİ OLAYLAR

Yoktur.

49. FİNANSAL TABLOLARI ÖNEMLİ ÖLÇÜDE ETKİLEYEN YA DA FİNANSAL TABLOLARIN AÇIK, YORUMLANABİLİR VE ANLAŞILABİLİR OLMASI AÇISINDAN AÇIKLANMASI GEREKEN DİĞER HUSUSLAR

Mali durum ve performans trendlerinin tespitine imkan vermek üzere, Grup'un konsolide finansal tabloları önceki dönemle karşılaştırmalı olarak hazırlanmaktadır. Cari dönem konsolide finansal tabloların sunumu ile uygunluk sağlanması açısından karşılaştırmalı bilgiler gerekli görüldüğünde yeniden sınıflandırılır ve önemli farklılıklar açıklanır. Grup cari dönem konsolide finansal tabloların sunumu ile uygunluk sağlaması açısından, önceki dönem konsolide finansal tablolarında düzeltme ve sınıflamalar yapmıştır.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 Aralık 2013 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

49. FİNANSAL TABLOLARI ÖNEMLİ ÖLÇÜDE ETKİLEYEN YA DA FİNANSAL TABLOLARIN AÇIK, YORUMLANABİLİR VE ANLAŞILABİLİR OLMASI AÇISINDAN AÇIKLANMASI GEREKEN DİĞER HUSUSLAR (devamı)

SPK'nın 7 Haziran 2013 tarih ve 20/670 sayılı toplantısında alınan karar uyarınca "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği" kapsamına giren sermaye piyasası kurumları için 31 Mart 2013 tarihinden sonra sona eren dönemlerden itibaren yürürlüğe giren finansal tablo örnekleri ve kullanım rehberi yayımlanmıştır. Yürürlüğe giren bu formatlar uyarınca Grup'un konsolide finansal tablolarında çeşitli sınıflamalar yapılmıştır.

İlişikteki konsolide finansal tabloların, SPK'nın 13 Haziran 2013 tarih ve 28676 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Seri II, 14.1 No'lu "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği" (Tebliğ) hükümlerine uygun olarak yeniden düzenlenmesi sonucu önceki dönem tarihli konsolide finansal tablolarına ilişkin olarak yapılan önemli sınıflama kayıtları takip eden paragraflarda konsolide finansal tablo ve kalemler bazında özet olarak açıklanmıştır.

31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla hazırlanan bilançoda yapılan sınıflandırmalar:

- Ticari Alacaklar/Ticari Borçlar içerisinde gösterilen ilişkili taraflardan ticari alacaklar/borçlar, bilanço sunumunda, Ticari Alacaklar/Ticari Borçlar altında 'İlişkili Taraflardan Alacaklar/Borçlar' olarak ayrı gösterilmiş ve sırasıyla 18.975.259 TL, 215.000.995 TL bilançoda sınıflanmıştır. 758.427.363 TL ve 697.323.279 TL ise sırasıyla bilanço sunumunda Ticari Alacaklar/Ticari Borçlar altında 'İlişkili Olmayan Taraflardan Alacaklar/Borçlar' olarak gösterilmiştir.
- Diğer Alacaklar içerisinde gösterilen ilişkili taraflardan diğer alacaklar, bilanço sunumunda, Diğer Alacaklar altında 'İlişkili Taraflardan Diğer Alacaklar' olarak ayrı olarak gösterilmiş ve 8.531 TL bilançoda sınıflanmıştır.
- Finansal Yatırımlar ve Diğer Finansal Yükümlülükler altında gösterilen 'Türev Enstrümanlar Gerçeğe Uygun Değeri' bilanço sunumunda 'Türev Araçlar' adı altında ayrı bir mali tablo kalemi olarak gösterilmiş ve sırasıyla 74.861.649 TL, 161.636.622 TL bilançoda sınıflandırılmıştır.
- Diğer Dönen Varlıklar içerisinde gösterilen 'Peşin Ödenmiş Satış Komisyonları, Peşin Ödenmiş Faaliyet Tipi Kiralama Giderleri, Peşin Ödenen Sigorta Giderleri, Verilen Sipariş Avansları ve Diğer Peşin Ödenen Giderler' bilançoda ayrı bir mali tablo kalemi olarak 'Peşin Ödenmiş Giderler' adı altında gösterilmiş ve 136.483.380 TL sınıflandırılmıştır. Sınıflanan bu giderler arasında 15.291.272 TL tutarındaki 'pilot adaylarına ilişkin' tutar 'Uzun Vadeli Diğer Alacaklara' sınıflandırılmıştır.
- Diğer Duran Varlıklar içerisinde gösterilen 'Peşin Ödenen Faaliyet Tipi Kiralama Giderleri, Peşin Ödenen Uçak Finansmanı Giderleri, Motor Bakım Reservi, Maddi Duran Varlık Alımlarına İlişkin Yapılan Ödemeler ve Gelecek Yıllara Ait Giderler' bilançoda ayrı bir mali tablo kalemi olarak 'Peşin Ödenmiş Giderler' adı altında gösterilmiş ve 237.886.052 TL sınıflandırılmıştır.
- Diğer Dönen Varlıklar içerisinde gösterilen 'Peşin Ödenen Vergi ve Fonlar' bilançoda ayrı bir mali tablo kalemi olarak 'Cari Dönem Vergisiyle İlgili Varlıklar' adı altında gösterilmiş ve 2.206.083 TL sınıflandırılmıştır. Ayrıca Kısa Vadeli Diğer Borçlar içerisinde 'Ödenecek Vergi ve Fonlar' olarak gösterilen 17.460.178 TL, Grup tarafından 'Peşin Ödenen Vergi ve Fonlar'a sınıflandırılmış ve böylece Cari Dönem Vergisiyle İlgili Varlıklar 19.666.261 TL olarak gösterilmiştir.
- Finansal Borçlar içerisinde gösterilen 866.011.394 TL tutarındaki 'Finansal Kiralama Borçları' bilançoda ayrı bir bilanço kalemi olarak 'Uzun Vadeli Borçlanmaların Kısa Vadeli Kısımları'na sınıflandırılmıştır.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 Aralık 2013 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

49. FİNANSAL TABLOLARI ÖNEMLİ ÖLÇÜDE ETKİLEYEN YA DA FİNANSAL TABLOLARIN AÇIK, YORUMLANABİLİR VE ANLAŞILABİLİR OLMASI AÇISINDAN AÇIKLANMASI GEREKEN DİĞER HUSUSLAR (devamı)

31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla hazırlanan bilançoda yapılan sınıflandırmalar (devamı):

- ‘Çalışanlara Sağlanan Faydalar’ mali tablo kaleminde isim değişikliği yapılmış ve ‘Çalışanlara Sağlanan Faydalar Kapsamında Borçlar’ olarak gösterilmiştir. Kısa Vadeli Diğer Borçlar içerisinde gösterilen 36.021.871 TL tutarındaki ‘Ödenecek SGK Primleri’ ‘Çalışanlara Sağlanan Faydalar Kapsamında Borçlar’a sınıflandırılmıştır. Ayrıca ‘Çalışanlara Sağlanan Faydalar’ içerisinde bulunan 41.066.116 TL tutarındaki ‘İzin Karşılıkları’ bilançoda ayrı bir mali tablo kalemi olarak ‘Kısa Vadeli Karşılıklar’ altında ‘Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Kısa Vadeli Karşılıklar’a sınıflandırılmıştır.
- Kısa Vadeli Diğer Borçlar içerisinde gösterilen ‘Özel Kira Avansları ve Alınan Diğer Avanslar’ ile Diğer Kısa Vadeli Yükümlülükler içerisinde gösterilen ‘Gelecek Aylara Ait Gelirler ve TGS Hisse Senedi Devri ile İlgili Kazanılmış Gelirler’ bilançoda ayrı bir mali tablo kalemi olarak ‘Kısa Vadeli Ertelenmiş Gelirler’ adı altında gösterilmiş ve sırasıyla 21.228.770 TL ve 20.590.882 TL sınıflandırılmıştır.
- Diğer Uzun Vadeli Yükümlülükler içerisinde gösterilen “Brüt Hibe Krediler, Hibe Krediler Birikmiş Amortismanı, TGS Hisse Devri ile İlgili Kazanılmamış Gelir ve Gelecek Aylara Ait Banka Protokol Geliri” bilançoda ayrı bir mali tablo kalemi olarak “Uzun Vadeli Ertelenmiş Gelirler” adı altında gösterilmiş ve 47.446.433 TL sınıflandırılmıştır.

31 Aralık 2012 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine İlişkin Kar veya Zarar ve Diğer Kapsamlı Gelir Tablosu’nda Yapılan Sınıflandırmalar

Önceki ismi “Kapsamlı Gelir Tablosu” olan “Kar veya Zarar ve Diğer Kapsamlı Gelir Tablosu” nda yapılan sınıflamalar takip eden paragraflarda özet olarak sunulmuştur.

- Grup’un ticari faaliyetlerinden ve pilot eğitim alacaklarından kaynaklanan 5.681.632 TL tutarındaki reeskont geliri, 671.300 TL tutarındaki vade farkı gelirleri Finansman Gelirlerinden, “Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler” kalemine sınıflandırılmıştır.
- Grup’un ticari faaliyetlerinden kaynaklanan 8.250.296 TL tutarındaki reeskont faiz gideri, ile 64.544.740 TL tutarındaki yabancı para kur farkı giderleri Finansman Gelirlerinden, “Esas Faaliyetlerden Diğer Giderler” kalemine sınıflandırılmıştır.
- Grup’un uzun vadeli varlık yatırımlarından elde edilen 65.558.458 TL tutarındaki faiz geliri, Finansman Gelirlerinden ‘Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler’ kalemine sınıflandırılmıştır. Ayrıca ‘Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler’ içerisinde gösterilen 3.321.066 TL tutarındaki sabit kıymet satış karları, 6.333.810 TL tutarındaki yatırım amaçlı gayrimenkuller makul değer değişikliğinden kaynaklanan kazançlar, 62.319.152 TL tutarındaki devlet teşvik gelirleri ve 351.142.323 TL tutarındaki satılmaya hazır varlıkların ve maddi varlık değer düşüklüğü karşılığı iptali ‘Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler’e sınıflandırılmıştır.

Ayrıca, Grup’un 2012 yılında kullanıma geçirdiği yeni kurumsal kaynak planlama yazılımı (ERP) ile ilişkili olarak finansal tabloların kalemlerinin ve dipnotların gösterimi ve sınıflandırılmasında bazı değişiklikler yapılmıştır. Bu kapsamda yapılan önemli sınıflamalar aşağıda özetlenmiştir:

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 Aralık 2013 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

49. FİNANSAL TABLOLARI ÖNEMLİ ÖLÇÜDE ETKİLEYEN YA DA FİNANSAL TABLOLARIN AÇIK, YORUMLANABİLİR VE ANLAŞILABİLİR OLMASI AÇISINDAN AÇIKLANMASI GEREKEN DİĞER HUSUSLAR (devamı)

31 Aralık 2012 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine İlişkin Kar veya Zarar ve Diğer Kapsamlı Gelir Tablosu'nda Yapılan Sınıflandırmalar(devamı)

- 31 Aralık 2012 tarihinde 'Diğer Dönen Varlıklar' altında gösterilen 934.729 TL tutarındaki bakım tahakkukları 'Diğer Alacaklar'a sınıflandırılmıştır.
- 31 Aralık 2012 tarihinde 'Diğer Duran Varlıklar' altında gösterilen 15.797.083 TL tutarındaki stopaj iadelerine ilişkin gelir tahakkukları 'Uzun Vadeli Diğer Alacaklar'a sınıflandırılmıştır.
- 31 Aralık 2012 tarihinde 'Diğer Borçlar' altında gösterilen 40.430.926 TL tutarındaki sigortaya borçlar Peşin Ödenmiş Giderler altında gösterilen peşin ödenmiş sigorta giderleri ile netlenmiştir.
- 31 Aralık 2012 tarihinde 'Peşin Ödenen Giderler' altında gösterilen 3.792.149 TL tutarındaki ters bakiye 'Ticari Alacaklar' ile netlenmiştir.
- 31 Aralık 2012 tarihinde 'Ticari Borçlar' altında gösterilen 3.533.463 TL tutarındaki sigortaya borçlar 'Kısa Vadeli Diğer Borçlar'a sınıflandırılmıştır.
- 31 Aralık 2012 tarihinde sona eren hesap döneminde 'Satışların Maliyeti' içerisinde gösterilen 184.489.880TL tutarındaki diğer havayolu yolcu taşıma gideri 'Hasılat' ile netlenmiştir.
- 31 Aralık 2012 tarihinde sona eren hesap döneminde 'Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler' içerisinde gösterilen 12.760.680 TL tutarındaki kiralama şirketlerinden alınan bakım iadeleri 'Satışların Maliyeti' hesabı ile netlenmiştir.
- 31 Aralık 2012 tarihinde sona eren hesap döneminde 'Finansal Gelirler' içerisinde gösterilen 1.708.364 TL tutarındaki uçak alımına ilişkin ön ödeme reeskont faiz gelirleri 'Finansal Giderler' hesabı ile netlenmiştir.
- 31 Aralık 2012 tarihinde sona eren hesap döneminde 'Finansal Giderler' içerisinde gösterilen 2.840.806.TL tutarındaki kıdem tazminatı faiz maliyeti 'Satışların Maliyeti' hesabına sınıflanmıştır.
- 31 Aralık 2012 tarihinde sona eren hesap döneminde grup içi işlemlerin eliminasyonuna istinaden 'Satışların Maliyeti' içerisinde gösterilen 30.110.741 TL tutarındaki personel gideri, 4.248.310 TL tutarındaki hizmet gideri, 2.854.637 TL tutarındaki bakım gideri, 334.620 TL tutarındaki diğer satışların maliyeti olmak üzere toplam 37.548.308 TL 'Hasılat' ile, 'Satışların Maliyeti' içerisinde gösterilen 107.949 TL "Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler" hesabı ile netlenmiştir.